

Nr 99

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa organisationsändringar inom överståthållarämbetets skatteavdelning, m. m.; given Stockholms slott den 1 mars 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
dels antaga härvid fogat förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623),
dels ock bifalla de förslag i övrigt om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås på grundval av en av överståthållarämbetet verkställd utredning vissa ändringar inom skatteavdelningen vid ämbetet. Genom de föreslagna åtgärderna kommer organisationen av skatteavdelningen att bringas i överensstämmelse med organisationen av motsvarande avdelningar vid länsstyrelserna. Skatteavdelningen vid överståthållarämbetet tillföres genom förslaget de personalförstärkningar, som motsvarar vad som beslutats för landet i övrigt av 1961 års riksdag. Förslaget innebär vidare att arbetsuppgifter, som nu åvilar innehavare av tjänster i akademikerkarriären, i viss utsträckning överlämnas till befattningshavare i mellangradskarriären, vilket medför viss minskning av antalet tjänster, för vilka kräves akademisk examen.

Förslag
till
Förordning
om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)

Härigenom förordnas att 34 § 2 mom. samt 57 § 1 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

34 §.

2 m o m. På ansökan — — — vara avlämnad.

Ansökan som i första stycket avses göres hos taxeringsintendenten i det län, där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt. Föreligger ej sådan skattskyldighet för sökanden, göres ansökningen hos taxeringsintendenten i det län, där självdeklarationen skall avlämnas.

Mot taxeringsintendentens — — — ej föras.

57 §.

1 m o m. Beslut om taxeringsrevision meddelas av taxeringsintendenten i länet.

Finner taxeringsintendenten — — — det länet.

Taxeringsrevision skall — — — av länsstyrelsen.

(Föreslagen lydelse)

34 §.

2 m o m. På ansökan — — — vara avlämnad.

Ansökan som i första stycket avses göres hos taxeringsintendenten i det län, där sökanden är skattskyldig till statlig inkomstskatt eller statlig förmögenhetsskatt. Föreligger ej sådan skattskyldighet för sökanden, göres ansökningen hos taxeringsintendenten i det län, där självdeklarationen skall avlämnas. *I Stockholm göres ansökningen hos taxeringsintendenten å vederbörande taxeringskontor.*

Mot taxeringsintendentens — — — ej föras.

57 §.

1 m o m. Beslut om taxeringsrevision meddelas av taxeringsintendenten i länet, *dock att i Stockholm förste taxeringsintendenten må uppdraga åt revisionsintendenten att meddela beslut som nu sagts.*

Finner taxeringsintendenten — — — det länet.

Taxeringsrevision skall — — — av länsstyrelsen.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars
1963.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HOLMQVIST, ASPLING.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *vissa organisationsändringar inom överståthållarämbetets skatteavdelning, m. m.* samt anför därvid följande.

I. INLEDNING

Den år 1956 beslutade nya taxeringsorganisationen kom i sina huvuddrag att ganska nära ansluta till den organisation, som sedan lång tid tillbaka gällde vid överståthållarämbetets skatteavdelning. 1956 års taxeringsreform innebar därför för överståthållarämbetets del inte annan ändring i skatteavdelningens dåvarande organisation än att inom allmänna avdelningen inrättades ett provningsnämndens kansli. Särskilt i fråga om organisationen i första instans kom dock taxeringsväsendet i Stockholm att i åtskilliga hänseenden skilja sig från taxeringsväsendet i landet i övrigt. I prop. 1956: 150 uttalades emellertid, att det syntes angeläget att i Stockholm ernå en ordning, som helt kom att sammanfalla med den i landet för övrigt gällande. Härför ansågs ytterligare utredning erforderlig.

Denna utredning verkställdes av särskilda sakkunniga, som i ett i maj 1958 avlämnat betänkande föreslog att man i fråga om organisationen i första instans skulle övergå till den för landet i övrigt gällande organisationsformen. En dylik åtgärd måste emellertid enligt de sakkunnigas mening förbindas med vissa organisatoriska förändringar av taxeringsavdelningen vid överståthållarämbetet. De sakkunnigas förslag redovisades för riksdagen i prop. 1959: 47.

I propositionen föreslogs, att de sakkunnigas förslag endast delvis skulle genomföras. Därvid framhölls, under erinran om den kritik, som i olika avseenden riktats mot förslaget under remissbehandlingen, att det inte var möjligt att erhålla en säker uppfattning om personalbehovet på taxeringsavdelningen och den lämpliga organisationen för denna och att därför en

ny utredning i organisationsfrågan syntes ofrånkomlig. Denna utredning borde gå hand i hand med åtgärder inom ramen för gällande organisation. Då överståthållarämbetet redan företagit vissa förberedande åtgärder i detta hänseende, borde utredningsarbetet ankomma på ämbetet, som förutsattes därvid skola anlita expertis från statens organisationsnämnd. För utredningsarbetet syntes särskilda direktiv inte vara erforderliga men utredningen borde syfta till att nå fram till en effektivt arbetande organisation. I samband härmed borde organisationen av prövningsnämndens kansli överses med ledning av vunna erfarenheter. I fråga om taxeringsavdelningens personaluppsättning ansågs några bedömanden inte kunna göras. Under remissbehandlingen av förslaget anförda omständigheter tydde emellertid på att den nuvarande organisationen i vissa avseenden snarast var överdimensionerad. Det ifrågasattes huruvida inte åtskilliga arbetsuppgifter, som nu utfördes av akademiskt utbildad personal i lägre befattningar, med fördel kunde överlämnas till kanslistpersonal. Utredningen borde bedrivas så skyndsamt omständigheterna tillät.

I propositionen förordades emellertid att taxeringsassistentorganisationen skulle införas även i Stockholm. Med hänsyn till att förutsättningar inte ansågs föreligga för att slutligt fixera antalet taxeringsassistenter i staden, dessas inpassning i den framtida organisationen och behovet av tjänster i högre lönegrad än Ao 17, vilka frågor borde prövas vid nyss omnämnda utredning, bestämdes antalet assistenter, som skulle anställas under de två första åren räknat från och med den 1 januari 1960, till högst 15. Nyanställningar av assistenter skulle motsvaras av indragning av tjänster inom akademikerkarriären. Från och med den 1 juli 1962 är antalet taxeringsassistenter 20.

Förslagen i prop. 1959: 47 bifölls av riksdagen. I anledning av riksdagens beslut har Kungl. Maj:t föreskrivit att de å skatteavdelningen ledigblivna ordinarie eller extra ordinarie tjänsterna i högre lönegrad än A 9 inte utan Kungl. Maj:ts medgivande får återbesättas eller uppehållas med vikarie. Efter framställning av överståthållarämbetet har medgivanden som nyss sagts lämnats beträffande samtliga hittills ledigblivna tjänster med undantag för en tjänst såsom förste taxeringsinspektör i lönegraden Ao 21.

Den allmänna varuskattens införande föranledde för Stockholms vidkommande att från och med den 1 januari 1960 inom taxeringsavdelningen inrättades ett särskilt varuskattekontor.

I fråga om taxeringsavdelningens organisation må slutligen anmärkas att enligt riksdagens beslut vid 1959 års höstsession fastställandet av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om försäkring för allmän tilläggs-pension m. m. i Stockholm skall handhas av överståthållarämbetets skatteavdelning och på taxeringsavdelningen.

Kungl. Maj:t uppdrog den 28 maj 1959 åt överståthållarämbetet att skyndsamt verkställa den i prop. 1959: 47 förutsatta organisationsundersökningen. Till åtlydnad härav har ämbetet den 23 november 1962, efter verkställd

undersökning, inkommit med förslag till ny organisation vid nämnda avdelning. Över förslaget har efter remiss *yttranden* avgivits av kammarrätten, riksskattenämnden, riksåklagarämbetet, riksförsäkringsverket, 1961 års storstadsutredning, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Jönköpings, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Kopparbergs, Västernorrlands samt Norrbottens län, länsstyrelsernas utbildningsnämnd, Sveriges industriförbund, Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation, Sveriges lantbruksförbund, Svensk industriförening, Svenska företagens riksförbund, Svenska arbetsgivareföreningen, Tjänstemännens centralorganisation, Statstjänstemännens riksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk, Föreningen Sveriges taxeringsintendenter, Föreningen Sveriges taxeringsrevisorer och Föreningen Sveriges landskanslistor. Sveriges lantbruksförbund och Riksförbundet Landsbygdens folk har därvid åberopat ett av lantbrukets skattedelegation avgivet yttrande.

II. NUVARANDE TAXERINGSORGANISATION I STOCKHOLM

Överståthållarämbetets skatteavdelning, vars chef är skattedirektören, är uppdelad på två underavdelningar, nämligen en taxeringsavdelning och en allmän avdelning varjämte till skatteavdelningen är anknutet kupongskattekontoret.

Taxeringsavdelningen

Taxeringsavdelningen, som under skattedirektörens överinseende förestås av förste taxeringsintendenten, vilken bland annat åligger att närmast under överståthållaren ansvara för att taxeringsarbetet ordnas och bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, är organiserad på elva detaljer, nämligen

ett bolagstaxeringskontor för handläggning huvudsakligen av ärenden rörande taxering av aktiebolag, föreningar och stiftelser m. fl. juridiska personer ävensom vissa yrkesgrupper (praktiserande läkare och tandläkare samt handelsresande);

sex lokala taxeringskontor för handläggning av ärenden angående taxering av andra skattskyldiga än nyss nämnts, jämte en fastighetstaxeringsdetalj för handläggning av ärenden rörande särskild fastighetstaxering och åsättande i vissa fall av särskilt uppskattningsvärde å fastighet;

ett bokgranskningskontor för granskning av skattskyldigas räkenskaper m. m.;

ett varuskattekontor för handläggning av ärenden avseende allmän varuskatt (inrättat från och med den 1 januari 1960);

samt en detalj — den s. k. ATP-expeditionen — för handhavande av arbetet med arbetsgivaruppgifter till ledning för beräkning av underlag för avgifter enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension jämte vissa andra arbetsuppgifter, avseende beräkning av pensionsgrundande inkomst (inrättad från och med den 1 januari 1961).

Inom taxeringsavdelningen finnes vidare förste taxeringsintendentens expedition.

De lokala taxeringskontoren har vart och ett sitt territoriellt bestämda område, medan däremot övriga detaljer har att handläggas på dem ankommande ärenden inom hela staden. Verksamhetsområdena för de lokala taxeringskontoren har sedan år 1961 bestämts på följande sätt:

Norra taxeringskontoret omfattande Nikolai, Klara, Jakobs, Johannes, Adolf Fredriks och Gustav Vasa församlingar;

Västra taxeringskontoret omfattande Matteus, Kungsholms, S:t Görans och Essinge församlingar;

Östra taxeringskontoret omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar;

Södra taxeringskontoret omfattande Maria, Högalids, Katarina och Sofia församlingar samt av Enskede församling stadsdelarna Östberga och Årsta;

Taxeringskontoret för Brännkyrka m. fl. församlingar omfattande Brännkyrka, Hägerstens, Vantörs och Spånga församlingar; samt

Taxeringskontoret för Bromma m. fl. församlingar omfattande Bromma och Västerleds församlingar, Enskede församling utom stadsdelarna Östberga och Årsta, ävensom Skarpnäcks och Farsta församlingar.

Till norra taxeringskontoret har anknutits den för riket gemensamma taxeringsnämnden med uppgift att verkställa taxering av skattskyldiga, vilka saknar hemortskommun i riket, m. fl. skattskyldiga.

På vart och ett av de lokala taxeringskontoren handlägges ärenden rörande allmän fastighetstaxering inom dess verksamhetsområde.

Ettvart av de lokala taxeringskontoren och bolagstaxeringskontoret har en taxeringsintendent såsom chef, under det att bokgranskningskontoret förestås av en revisionsintendent. Varuskattekontoret står under ledning av en biträdande taxeringsintendent, och såsom föreståndare för fastighetstaxeringsdetaljen tjänstgör en förste taxeringsinspektör. Arbetet å ATP-expeditionen ledes av en förste taxeringsinspektör.

På taxeringsavdelningen tjänstgör därjämte förste taxeringsinspektörer och förste taxeringsrevisorer, taxeringsinspektörer och taxeringsrevisorer, amanuenser, förste taxeringsassistenter och taxeringsassistenter, förste kanslisters och kanslisters samt biträdespersonal i olika lönegrader. Vad särskilt angår taxeringsassistenterna har — i avbidan på taxeringsassistentorganisationens definitiva utformning i Stockholm — enligt de för skatteavdelningen fastställda personalplanerna dylika tjänster fått tillsättas, från och med den 1 januari 1960 till ett antal av 10, från och med den 1 januari 1961 till ett antal av 5 samt från och med den 1 juli 1962 till ett antal av 5, sålunda för närvarande tillhoppa 20.

Enligt gällande bestämmelser fordras för behörighet till tjänst såsom förste taxeringsintendent, taxeringsintendent, biträdande taxeringsintendent, förste taxeringsinspektör eller taxeringsinspektör att ha avlagt antingen juris kandidatexamen eller statsvetenskaplig-juridisk examen eller examen vid handelshögskola. Behörighet att erhålla befattning såsom revisionsintendent, förste taxeringsrevisor eller taxeringsrevisor tillkommer endast den, som avlagt examen vid handelshögskola. För att erhålla tjänst som taxeringsassistent har föreskrivits, att vederbörande skall ha undergått den utbildning, som Kungl. Maj:t bestämmer, innebärande att vederbörande tjänsteman skall hava genomgått en av länsstyrelsernas utbildningsnämnd anordnad utbildningskurs för utbildning av landskanslisters å landskontor. Några kompetensvillkor för erhållande av befattning såsom förste kanslist eller kanslist vid överståthållarämbetets skatteavdelning har icke meddelats.

I anslutning härtill må anmärkas, att i samband med skatteavdelningens förstatligande år 1948 särskilda övergångsbestämmelser (SFS 1947:723) meddelades, enligt vilka generell dispens beviljades för viss i verket tidigare anställd personal. Av de 91 befattningshavarna inom akademikerkarriären vid taxeringsavdelningen den 1 januari 1962 innehade 44 befattningshavare sina tjänster på grund av dylik dispens.

Vidkommande taxeringsorganisationen i första instans har för verkställande av taxering för inkomst och förmögenhet samt till allmän varuskatt år 1962 inrättats 142 lokala och 48 särskilda taxeringsnämnder. En av de lokala taxeringsnämnderna har förordnats att, utöver nämnden eljest tillkommande göromål, såsom en för riket gemensam taxeringsnämnd handlägga ärenden, som avses i 4 § sjätte stycket taxeringsförordningen. För den särskilda fastighetstaxering, som skall verkställas de år allmän fastighetstaxering icke äger rum, har staden indelats i 4 lokala taxeringsdistrikt; en lokal taxeringsnämnd (fastighetstaxeringsnämnd) handhar taxeringsarbetet inom varje sådant taxeringsdistrikt (fastighetstaxeringsdistrikt). Av de förutnämnda särskilda taxeringsnämnderna har 6 utgjort bolagstaxeringsnämnder, vilka haft till uppgift att verkställa taxering av aktiebolag. Vidare har 2 särskilda taxeringsnämnder ombesörjt taxeringen av andra juridiska personer än aktiebolag och oskifta dödsbon. Taxeringen av praktiserande läkare och tandläkare samt handelsresande har handhåfts av 3 under bolagstaxeringskontoret lydande särskilda taxeringsnämnder. Följande kategorier skattskyldiga fysiska personer har taxerats i återstående 37 särskilda taxeringsnämnder, nämligen

- a) rörelseidkare;
- b) jordbrukare med bokföringsmässig redovisning;
- c) skattskyldiga med inkomst av tjänst, om inkomsten härrör av verksamhet såsom läkare, tandläkare, veterinär, advokat, yrkesrevisor, arkitekt, konsulterande ingenjör samt bil- och traktorförsäljare eller av annan därmed jämförlig verksamhet;
- d) skattskyldiga, som gjort insättning å eller uttag från skogskonto eller investeringskonto för skog;

e) skattskyldiga, beträffande vilka avtal med främmande makt för undvikande av dubbelbeskattning skall tillämpas;

f) personer — i förekommande fall makar gemensamt — med en bruttoförmögenhet av minst 500 000 kronor;

g) skattskyldiga, som icke är att hänföra till någon ovan under a)–f) nämnd kategori, men vilkas deklARATIONER befinnes vara av mera invecklad beskaffenhet; samt

h) samtaxerad make till ovan under a)–g) upptagen skattskyldig samt hemmavarande barn under 21 år.

I de särskilda taxeringsnämnderna ävensom den för riket gemensamma taxeringsnämnden har — till skillnad från de lokala taxeringsnämnderna — tjänstemannataxering förekommit i den meningen, att vid taxeringsavdelningen anställda tjänstemän fungerat i nämnderna såsom kronoombud respektive taxeringsassistent. Personalknapphet på grund av deklarationsmaterialets fortgående ökning har medfört, att ämbetet sedan lång tid tillbaka dessutom måst förordna s. k. biträdande kronoombud bland utanför ämbetet stående personer för att därmed bereda lättnad i de ordinarie kronoombudens arbetsbörda. De biträdande kronoombuden har under vederbörande ordinarie kronoombuds överinseende granskat dem anvisade deklARATIONER och upprättat förslag till taxering beträffande dessa. Ytterligare må framhållas, att vid taxeringsarbetet, ävenledes sedan lång tid tillbaka, anlitas personal utom ämbetet för förberedande arbete med sköns-taxering av nyinflyttade utlänningar, som utan att vara mantalsskrivna i Stockholm erhållit debetsedel från uppbördverket å preliminär skatt.

I fråga om taxeringsnämndsordförandenas, kronoombudens och taxeringsassistenternas granskningsuppgifter i första instans har under senare år gällt följande.

Ordförande i lokal taxeringsnämnd har i regel granskat omkring 1 500 deklARATIONER, varjämte det ålegat honom att genomgå sådana deklARATIONER, beträffande vilka kronoombudet föreslagit avvikelser. Övriga deklARATIONER i lokal nämnd har granskats endast av kronoombudet.

I särskild taxeringsnämnd har ordföranden — dock med undantag för vissa här nedan angivna nämnder — granskat i princip 500 deklARATIONER i första hand och kronoombudet eller taxeringsassistenten återstående antal deklARATIONER. Därefter har ordföranden genomgått de av kronoombudet eller taxeringsassistenten i första hand behandlade deklARATIONERNA och sistnämnda funktionärer de av ordföranden i första hand granskade. Ordförandena i 1:a och 2:a taxeringsdistrikten för juridiska personer samt i det särskilda taxeringsdistriktet för handelsresande har emellertid icke ålagts någon skyldighet att förstahandsgranska till respektive nämnder hörande deklARATIONER.

De särskilda taxeringsnämnderna åtnjuter vid taxeringsarbetet biträdes-hjälp i olika hänseenden. Det ankommer exempelvis på biträdena att i det aktuella årets deklARATIONER insortera både fjolårets deklARATIONER och de speciella kort (s. k. SN-kort), som dessa nämnder använder i stället för in-

komstlängden. De särskilda taxeringsnämnderna erhåller även biträdes-
hjälp med många andra rutinbetonade arbetsuppgifter. I anslutning härtill
understryker ämbetet i sin utredning, att varken taxeringsassistenterna el-
ler kronoombuden i de särskilda taxeringsnämnderna kunnat tilldelas bi-
träden att vara dem behjälpliga vid deklarationsgranskningen. De lokala
och särskilda taxeringsnämndernas arbete med att anmana skattskyldiga,
som icke avlämnat deklaration, att avgiva sådan ävensom arbetet med un-
derrättelser till skattskyldiga om i deklARATIONERNA vidtagna avvikelser un-
derlättas avsevärt genom att distributionen av dessa skrivelser helt ombe-
sörjes av biträdespersonal.

Enligt den inom överståthållarämbetet upprättade statistiken, avseende
1961 års taxering i Stockholm, uppgick antalet självdeklarationer i lokala
nämnder till 488 989 och i särskilda taxeringsnämnder till 95 638. Av sist-
nämnda deklARATIONER hade 18 994 avgivits av juridiska personer utom
oskifta dödsbon och 2 505 av skattskyldiga, hänförliga till det för riket ge-
mensamma distriktet. Antalet deklARATIONER, hänförliga till sådana sär-
skilda taxeringsdistrikt, som i princip skall ha taxeringsassistent såsom
taxeringsfunktionär, uppgick alltså till 74 139.

Under senare år har befattningshavare å taxeringsavdelningen förordnats
att i sin tjänst utföra på taxeringsintendent ankommande göromål i den
omfattning som närmare framgår av nedanstående tablå, avseende förhål-
landena under år 1961.

Befattningshavare	Antal	Tid
Förste taxeringsinspektör Ao 24	4	Hela året ¹
” ” ” ”	1	1/1 — 7/12
” ” ” ”	1	1/1 — 5/11
” ” ” ”	1	25/11—31/12
Förste taxeringsinspektör Ao 23	3	Hela året ¹
” ” ” ”	1	14/7 —31/12
Förste taxeringsinspektör Ao 21	1	12/9 —31/12
” ” ” ”	1	23/10—31/12
	13	

¹ Tiden 1/1 — 30/6 och 14/7 — 31/12

Det förhållandet, att taxeringsavdelningens arbetsuppgifter är icke blott
till sin natur artskilda utan även i viss utsträckning av säsongmässig ka-
raktär, medför uppenbarligen, understryker ämbetet i sin utredning, att
avdelningens personal måste disponeras på skilda sätt under den tidspe-
riod, då taxering i första instans äger rum (tiden 1/3—30/6), och under
den tidsperiod, då sådan taxering ej förekommer.

Vid den allmänna varuskattens införande den 1 januari 1960 inrättades
i Stockholm — vid sidan av de redan befintliga taxeringskontoren — ett
särskilt varuskattekontor under ledning av en biträdande taxeringsinten-

dent i lönegrad Ao 26 med viss avlöningsförstärkning. Förutom befattningen som biträdande taxeringsintendent tillfördes skatteavdelningen från och med förenämnda tidpunkt följande tjänster för varuskattens administration, nämligen

- 2 förste taxeringsrevisorer i lönegrad Ao 21,
- 2 taxeringsrevisorer i reglerad befordringsgång,
- 2 kanslister i lönegrad Ao 15,
- 3 kanslister i reglerad befordringsgång,
- 2 kansliskrivare i lönegrad Ae 10,
- 1 kontorist i lönegrad Ae 9,
- 2 kanslibiträden i lönegrad Ae 7, samt
- 5 kontorsbiträden i reglerad befordringsgång.

Utöver ovan angivna personal skulle erforderlig extra arbetskraft få anlitas för skrivgöromål m. m.

Enligt Kungl. brev den 3 juni 1960 till överståthållarämbetet angående anslag till ämbetet för budgetåret 1960/61 medgav Kungl. Maj:t, att å överståthållarämbetets skatteavdelning fick från och med den 1 januari 1961 tills vidare — som föreståndare för den personal, som skulle handha tilläggspensioneringens administration — finnas anställd en extra förste taxeringsinspektör i lönegraden Ag 24. De jämlikt nämnda brev i övrigt nyinrättade tjänsterna å skatteavdelningen, avseende icke ordinarie personal, var avsedda för tilläggspensioneringens administration och fick tillsättas från och med sistnämnda tidpunkt. För handhavandet av arbetet med arbetsgivaruppgifter och fastställandet av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension nyinrättades sålunda från och med den 1 januari 1961 följande tjänster vid skatteavdelningen, nämligen

- 1 förste taxeringsinspektör lönegrad Ag 24
- 1 förste kanslist » Ae 19
- 6 kansliskrivare » Ae 10
- 1 kontorist » Ae 9
- 17 kanslibiträden » Ae 7
- 8 kontorsbiträden i reglerad befordringsgång.

Genom ändring den 30 december 1960 i instruktionen för överståthållarämbetet (SFS 1960:739) har föreskrivits, att det skall åligga förste taxeringsintendenten att närmast under överståthållaren ansvara för bestyret med försäkring för allmän tilläggspension.

Allmänna avdelningen

Allmänna avdelningen är organiserad på tre detaljer. Den största av dessa detaljer är prövningsnämndens kansli, för vilken en mera ingående redogörelse skall lämnas i det följande. Därjämte finnes en uppbördsdetalj, vid vilken tjänstgör en assessor i lönegrad Ao 27, samt den allmänna avdelningen i övrigt (sistnämnda del motsvarar kameralsektionen exklusive prövningsnämndens kansli på länsstyrelserna), vid vilken tjänstgör en assessor i Ao 27, en förste byråsekreterare i Ao 23 och två förste byråsekreterare i Ao 21.

Prövningsnämndens kansli, som fungerat sedan den 1 januari 1958, då den nya taxeringsförordningen trädde i kraft, har från nämnda tidpunkt varit under successiv utbyggnad.

Prövningsnämndens verksamhet har, framhåller ämbetet i sin skrivelse, varit föremål för fortlöpande statistisk undersökning. Denna utvisar en stegring av antalet besvärsmål, vilket medfört en successivt ökad arbetsbelastning för kansliet. Sålunda uppgick antalet handlagda mål hos prövningsnämnden under perioden 1/7 1958—30/6 1959 (kansliets första fullständiga verksamhetsperiod) till 14 307 men för arbetsperioden 1/7 1960—30/6 1961 till 16 228, innebärande en ökning under två år av närmare 2 000 mål.

Verksamheten med handläggning av kammarrätts- och regeringsrättsmålen är omfattande. Sålunda uppgick antalet besvär till kammarrätten under förenämnda tidsperiod, 1/7 1960—30/6 1961, till 2 037.

För närvarande har prövningsnämndens kansli följande organisatoriska uppbyggnad.

Kansliet förestås av en assessor, vilken för det förberedande och expeditionella arbetet hos prövningsnämnden biträdes av en förste kanslist såsom arbetsledare och en kanslist såsom biträdande arbetsledare.

Inom kansliet har arbetsuppgifterna uppdelats på tre arbetsdetaljer, nämligen expeditionen, skrivcentralen och referentdetaljen.

Expeditionen har till huvudsaklig uppgift att diarieföra besvär och framställningar till prövningsnämnden och kammarrätten samt från Kungl. Maj:t remitterade besvärsmål, att vidtaga åtgärd för komplettering av besvär och framställningar till prövningsnämnden med deklaration och längdutdrag, att vaka över delgivningsförfarandet, att ombesörja expediering av prövningsnämndens beslut samt kammarrättens och Kungl. Maj:ts utslag, att »slakta» och arkivera besvärakter efter det prövningsnämnden meddelat beslut samt att lämna allmänheten upplysningar angående mål och ärenden. Arbetet inom expeditionen ledes av en föreståndarinna under närmaste överinseende av förenämnda förste kanslist.

Skrivcentralen, där arbetet ledes av en föreståndarinna, har till uppgift att ombesörja skrivarbetet å kansliet, vilket arbete framför allt avser utskrift av föredragningspromemorior och prövningsnämndsprotokoll.

Den kansliet tilldelade biträdespersonalen har fördelats mellan expeditionen och skrivcentralen.

Å referentdetaljen tjänstgörande personal — förste taxeringsinspektörer, taxeringsinspektörer, amanuenser och kanslisterna — har företrädesvis till uppgift att genomgå målen, kontrollera att erforderlig skriftväxling mellan parterna ägt rum samt upprätta förslag till prövningsnämndsprotokoll även som — i förekommande fall — föredragningspromemorior.

Vad slutligen angår frågan om personaluppsättningen å prövningsnämndens kansli må anmärkas, att denna fråga ännu icke slutligt reglerats. Antalet tjänster, som tilldelades kansliet vid dess tillkomst år 1958, uppgick till endast åtta, varav fem kvalificerade, nämligen en tjänst som assessor i lönegrad Ao 24 (från och med den 1 juli 1962 Ao 27), en tjänst som förste kanslist i lönegrad Ao 19, en tjänst som kanslist i lönegrad Ao 15 samt 2 tjänster som kanslist i reglerad befordringsgång. Övriga tre tjänster utgjordes av dels en tjänst som kanslibitråde i lönegrad Ao 7, dels ock två kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång. Personal i olika tjänsteställningar å taxeringsavdelningen har i viss utsträckning överförts för tillfällig tjänstgöring å prövningsnämndens kansli.

III. ÖVERSTÅTHÅLLARÄMBETETS FÖRSLAG TILL NY ORGANISATION VID SKATTEAVDELNINGEN

De av ämbetet framlagda förslagen innebär, att personalen vid skatteavdelningen, som enligt den för budgetåret 1962/63 fastställda personalförteckningen — förutom skattedirektören — uppgår till 295 befattningshavare, kommer att öka med 177 tjänstemän i olika grader till sammanlagt 472 personer.

Ämbetet framhåller att å taxeringsavdelningen förekommande arbetsuppgifter i viss utsträckning är av säsongmässig karaktär, vilket innebär, att en stor del av personalen indelas till tjänstgöring på olika sätt under taxeringsperioden och under tiden mellan taxeringsperioderna. Taxeringsassistenter och deras biträden är sålunda under taxeringsperioden anslutna till taxeringskontoren, medan de under icke-taxeringsperiod har att fullgöra tjänstgöring vid revisionskontoret. Vidare måste omflyttningar av främst biträdespersonal ofta företagas under första halvåret, bland annat för att möta tidvis förekommande toppbelastningar å varuskattekontoret och ATP-expeditionen. Med hänsyn till personalens rörlighet under taxeringsperioden är det icke möjligt att för denna tid å olika detaljer exakt redovisa den personalstyrka, som enligt ämbetets förslag skall finnas vid skatteavdelningen. Ämbetet har därför funnit, att tiden omkring den 15 oktober, då rörligheten regelmässigt är minst, är den mest lämpliga tiden för en sammanfattande redovisning av all personal. I enlighet härmed redovisas personalen i en särskild sammanställning, vilken som *Bilaga 1* torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende. I bilagan har samtliga taxeringsassistenter

och deras biträden upptagits i kolumn 9, revisionskontoret, medan den biträdespersonal, som avses skola biträda kronoombuden i de särskilda taxeringsnämnderna för taxering av aktiebolag och andra juridiska personer samt den för riket gemensamma taxeringsnämnden, redovisats i kolumn 8, taxeringskontoren. Även för tilläggs pensioneringens administration beräknad biträdespersonal, som icke avses skola placeras å ATP-expeditionen, har i sammanställningen upptagits i sistnämnda kolumn. Av kolumn 15 i bilagan framgår nuvarande personaluppsättning.

Vid bedömningen av frågan om den mest ändamålsenliga organisationen av taxeringsavdelningen vid en utbyggnad i personellt avseende bör, framhåller ämbetet, till en början konstateras, att den å avdelningen faktiskt tjänstgörande personalen, som under senare år uppgått till omkring 190 personer, enligt det förslag ämbetet framlägger kommer att ökas med omkring 180 befattningshavare. Personalkadern kommer således att ungefär fördubblas.

Avdelningen kommer emellertid enligt förslaget icke att tilldelas ny personal i olika karriärer i relation till nu gällande förhållanden inom organisationen. I stället kommer en väsentlig ändring av personalens sammansättning av befattningshavare, tillhöriga olika karriärer, att ske. Innebörden av förslaget i detta hänseende är i huvudsak, att antalet kvalificerade tjänstemän i akademikerkarriären med i princip juridisk utbildning kommer att minska, under det att en ökning av tjänstemän i samma karriär med civilekonomutbildning kommer att ske. Antalet befattningshavare i kanslistkarriären kommer att i högst väsentlig mån öka, varjämte den tidigare beslutade taxeringsassistentorganisationen slutgiltigt utbygges. Dessutom sker en betydande ökning av biträdespersonalen.

Vid ställningstagandet till vilken organisation taxeringsavdelningen bör få för framtiden bör, enligt ämbetet, till en början erinras, att kadern av taxeringsassistenter och deras biträden så till vida måste bilda en rörlig grupp, att densamma under huvuddelen av året, d. v. s. under icke-taxeringsperiod, skall anslutas till den enhet, som har att svara för taxeringsrevisionsverksamheten, medan gruppen under taxeringsperiod skall anslutas till de enheter inom taxeringsavdelningen, vilka ha att svara för taxeringen i första instans. Denna grupp, som inklusive biträdespersonal kommer att bestå av mer än 100 befattningshavare, måste således redan med hänsyn till sin storlek i betydande grad påverka organisationsfrågans lösning.

Med hänsyn till att assistentorganisationen med dess stora antal befattningshavare har att under olika tider av året svara för skilda arbetsuppgifter och måste vara rörlig, är det, enligt ämbetets mening, synnerligen angeläget, att taxeringsavdelningen i andra avseenden gives en så fast organisation som möjligt i syfte att tillskapa nödvändig stadga.

Huvudlinjerna i nuvarande organisation, sådan den blivit utbyggd efter den allmänna varuskattens och tilläggs pensioneringens införande, synes

därvid, framhåller ämbetet, lämpligen böra följas. Detta innebär, att det nuvarande bokgranskningskontoret, som föreslås skola benämnas revisionskontoret, bör behålla sin ställning men väsentligt utbyggas, varjämte taxeringsassistenterna samt deras biträden bör tillföras kontoret under huvuddelen av året. Någon ändring i revisionsintendentens ställning föreslås icke skola ske. Han skall följaktligen enligt förslaget liksom nu vara chef för kontoret.

Vidkommande varuskattekontoret föreligger enligt ämbetet inte heller någon anledning att nu ändra dess ställning i organisationen. Även detta kontor skall dock enligt förslaget väsentligt utbyggas. Kontoret bör enligt ämbetets mening liksom nu stå under omedelbar ledning av en biträdande taxeringsintendent.

Vad taxeringsavdelningen i övrigt beträffar, är den, såsom redovisats i det föregående — bortsett från ATP-expeditionen — organiserad på sex lokala taxeringskontor och ett bolagstaxeringskontor. Dessa enheter jämte förste taxeringsintendentens expedition och fastighetstaxeringsdetaljen motsvarar den allmänna detaljen vid länsstyrelsernas taxeringssektioner. Taxeringskontoren har alltsedan 1948 års omorganisation bildat taxeringsavdelningens stomme. Genom inrättandet av prövningsnämndens kansli den 1 januari 1958 har emellertid en del arbetsuppgifter i samband med beredning av mål och ärenden till prövningsnämnden överflyttats från taxeringskontoren till kansliet. Den härigenom minskade arbetsbelastningen å taxeringskontoren har enligt ämbetets mening i viss mån förändrat de förutsättningar, på vilka 1948 års omorganisation byggde.

Sålunda har, framhålles i ämbetets skrivelse, erfarenheterna under de senaste åren av taxeringsavdelningens nuvarande organisation givit vid handen, att antalet lokala taxeringskontor är för stort för att åstadkomma en ändamålsenlig fördelning av de till taxeringsavdelningens förfogande stående personalresurserna och de på avdelningen i sin helhet ankommande arbetsuppgifterna. Härigenom har administrationen av såväl de olika enheterna inom taxeringsavdelningen som hela avdelningen försvårats. Detta sammanhänger, betonas det, till viss del även med det förhållandet, att deklaramaterialet i Stockholm på grund av stadens tillväxt kommit att fördelas ojämnt mellan de lokala taxeringskontoren, varigenom vissa kontor fått att svara för en betydligt större arbetsvolym än de övriga. Ämbetet anför därefter.

Då de olika enheterna inom taxeringsavdelningen tillförts personal i förhållande till arbetsmängden och arbetsuppgifternas svårighetsgrad, har även personaltilldelningen blivit ojämn de lokala taxeringskontoren emellan. Sistberörda förhållande har i sin tur fått till följd, att de mindre kontoren, särskilt vid befattningshavares sjukdom och semester eller vid högre arbetsbelastning än normalt, haft svårigheter att gå i land med förekommande göromål utan att »låna» personal från andra enheter. Eftersom ett visst minimiantal befattningshavare — både kvalificerad personal och biträdespersonal — ständigt måste finnas till hands på varje taxeringskontor för handläggning av löpande arbetsuppgifter, har taxeringsavdelningens ledning alltför mycket betungats med frågor om överförande av personal från ett

kontor till ett annat. Nuvarande i flera fall förhållandevis små kontorsenheter ha även bidragit till att personal understundom icke kunnat utnyttjas på ett rationellt sätt. En väsentlig synpunkt i detta sammanhang är, att taxeringskontorens chefer i alltför hög grad fått själva lägga hand vid även mindre betydande eller besvärliga mål och alltför litet kunnat ägna sig åt egentliga arbetsledande uppgifter — bl. a. de viktiga spörsmålen om taxeringsprocessens rätta bedrivande.

Redan omfattningen av de på taxeringskontoren vid överståthållarämbetet ankommande arbetsuppgifterna gör det enligt ämbetets mening icke möjligt att — såsom i länen — sammanföra alla göromål, som skola handläggas inom kontoren, till en enda allmän detalj. En uppdelning på flera enheter måste därför, framhålles det, alltjämt förefinnas. Fråga uppkommer då, efter vilka grunder en dylik uppdelning lämpligen bör ske. Enligt ämbetets mening bör antalet enheter så avvägas, att omfattningen av de på varje enhet fallande arbetsuppgifterna medgiver en verkligt effektiv arbetsledning. En given utgångspunkt anser ämbetet vara, att taxering av aktiebolag, föreningar och stiftelser m. fl. juridiska personer handläggas inom en enhet — bolagstaxeringskontoret — varvid till detta kontor lämpligen bör knytas handläggningen av taxeringen för fysiska personer, som är delägare i fåmansbolag, och därmed jämförbara skattskyldiga. Ämbetet förutsätter, att nyssberörda kategorier skattskyldiga vid den årliga taxeringen sammanföres till särskilda för hela staden gemensamma taxeringsnämnder, vilka bör sortera under nämnda kontor.

Beträffande härefter organisationen av taxeringsavdelningen, i vad avser taxering av andra skattskyldiga än som enligt vad förut anförts enligt förslaget avses skola hänföras till bolagstaxeringskontoret, måste, framhåller ämbetet, med hänsyn till arbetsuppgifternas omfattning jämväl här en uppdelning ske. Olika alternativ är därvid tänkbara. I och för sig kan, konstateras det i skrivelsen, en uppdelning sålunda exempelvis ske efter funktionella linjer. Ämbetet har emellertid inte gjort någon utredning om hur en dylik indelning lämpligen bör genomföras och vilka fördelar och nackdelar en dylik organisation skulle innebära. I utredningen konstateras endast följande.

Emellertid finner överståthållarämbetet, att den i fråga om de s. k. lokala taxeringskontoren sedan lång tid tillbaka tillämpade territoriella indelningsgrunden, får anses vara den ur administrativ synpunkt bästa. Visserligen har, såsom i det föregående framhållits, den hittills gällande indelningen för de lokala taxeringskontorens verksamhetsområden i praktiken medfört påtagliga nackdelar, ej minst i fråga om samordning av processföringen i sådana mål och ärenden, vilka ägt samband med varandra, men enligt den territoriella indelningsgrunden kommit att hänföras till skilda kontor. Nackdelarna torde emellertid kunna väsentligen bemästras i en organisation med färre enheter och med ökade möjligheter — tidsmässigt och personellt — för förste taxeringsintendenten att fullgöra den honom åliggande samordningsuppgiften. Med hänsyn härtill torde anledning saknas att frångå omförmälda indelningsgrund. Överståthållarämbetet föreslår därför, att den territoriella indelningsgrunden alltjämt tillämpas vid den här

diskuterade uppdelningen på enheter inom taxeringsavdelningen. Vid bedömandet härav anser överståthållarämbetet, att en så långt möjligt gående centralisering av verksamheten inom här åsyftade del av taxeringsavdelningen bör eftersträvas för att de i det föregående berörda nackdelarna, som uppstå vid en indelning efter territoriella grunder, må kunna elimineras.

De alternativ för en ytterligare uppdelning, vilka enligt ämbetets bedömande erbjuder sig, är två, nämligen en uppdelning på två eller tre enheter; en längre gående uppdelning finner ämbetet sålunda icke böra ifrågakomma. Ämbetet säger sig mot varandra ha vägt de angivna alternativen och därvid slutligen funnit, att, ehuru alternativet med två enheter i princip är att föredraga, alternativet med tre enheter likväl av praktiska skäl — främst arbetsvolymens storlek — bör genomföras.

I enlighet härmed förordar ämbetet en uppdelning å tre enheter, lokala taxeringskontor, innebärande en minskning av det nuvarande antalet dylika kontor med tre. Med utgångspunkt i en uppdelning efter dylika grunder bör enligt ämbetets mening ärenden rörande särskild fastighetstaxering hänföras till ett av de ifrågavarande taxeringskontoren, under det att den för riket gemensamma nämnden och de under bolagstaxeringskontoret nu lydande särskilda nämnderna för taxering av praktiserande läkare och tandläkare samt handelsresande bör sortera under de båda andra kontoren. I den mån ytterligare för hela staden gemensamma särskilda taxeringsnämnder inrättas för vissa andra yrkeskategorier, bör även dessa nämnder anslutas till något av berörda kontor. Ämbetet har i en tablå skisserat arbetsuppgifter m. m. för de lokala taxeringskontoren vid en uppdelning på tre enheter. Denna tablå torde som *Bilaga 2* få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende.

Topporganisationen inom taxeringsavdelningen

Den av överståthållarämbetet föreslagna organisationen av taxeringsavdelningen framgår av en tablå som bifogats utredningen och såsom *Bilaga 3* torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende. Med en på angivet sätt organiserad taxeringsavdelning erhålles enligt ämbetets förmenande en nödvändig stadga i organisationen, varjämte tillika taxeringskontoren gives en sådan storlek, att de påtalade bristerna i nu gällande organisation i huvudsak lär kunna elimineras. Ämbetet framhåller särskilt, att den föreslagna organisationsformen med ett relativt stort antal befattningshavare på varje taxeringskontor framdeles torde leda till väsentligt mindre täta omflyttningar av personal mellan de olika enheterna samtidigt som bemästrande av förekommande arbetstoppar lättare torde kunna ske.

Vid bifall till vad ämbetet sålunda föreslagit, kommer taxeringsavdelningen att bli organiserad på ett revisionskontor, ett bolagstaxeringskontor och tre lokala taxeringskontor samt ett varuskattekontor, varjämte vissa med tilläggspensioneringen sammanhängande centrala arbetsuppgifter kommer att handläggas inom en särskild enhet, ATP-expeditionen. Såsom chef för

hela taxeringsavdelningen skall liksom nu finnas en förste taxeringsintendent. Revisionskontoret skall förestås av en revisionsintendent, ettvarvt av taxeringskontoren av en taxeringsintendent. Varuskattekontoret och ATP-expeditionen skall vardera förestås av en biträdande taxeringsintendent. Att biträda revisionsintendenten med ledningen av taxeringsrevisionsverksamheten skall finnas två biträdande revisionsintendenter. I övrigt skall, såvitt avser högre tjänster, inrättas sju biträdande taxeringsintendenttjänster, nämligen två å bolagstaxeringskontoret, en å vart och ett av de lokala taxeringskontoren samt två stå till förste taxeringsintendentens förfogande.

Överståthållarämbetet övergår härefter till en närmare redogörelse för de olika chefstjänstemännens ställning och uppgifter i den nya organisationen. I samband därmed lämnas även motivering till de tjänster, vilkas innehavare skall i egenskap av biträdande intendenter ha att fullgöra vissa intendentsgöromål.

Beträffande förste taxeringsintendenten erinrar ämbetet om vad som uttalades angående dennes arbetsuppgifter vid 1948 års omorganisation.

Denne bör ha att tillse, att taxeringarna bli likformiga de olika taxeringskontoren emellan. För sådant ändamål bör han regelbundet hålla överläggningar med taxeringsintendenterna om aktuella taxeringsspörsmål samt i övrigt meddela dem råd och anvisningar i tjänsten. Taxeringsintendenterna böra vara skyldiga att underställa honom ärenden av principiell eller eljest viktigare beskaffenhet och han bör äga rätt att själv taga hand om ärende, som han finner vara av större betydelse. Det skall vidare åligga förste taxeringsintendenten tillse, att personalen å taxeringskontoren med insikt och omsorg fullgör sina åligganden. Taxeringsintendents anmaningsrätt enligt 32 § 3 mom., 35 § 2 mom. 2 st. och 35 § 3 mom. taxeringsförordningen skall ankomma på honom liksom taxeringsintendents åliggande enligt 92 § nämnda förordning. Å honom bör även ankomma avgörandet, huruvida anmälan för brott mot skattestrafflagen skall göras till allmän åklagare. Lika så synes åt honom böra förbehållas rätt att avgöra, om från det allmännas sida föreligger anledning att anföra besvär över prövningsnämndens eller kammarrättens utslag. Kammarrättens utslag måste alltså delgivas förste taxeringsintendenten.

I huvudsaklig överensstämmelse med vad sålunda förordats har, framhåller ämbetet, förste taxeringsintendenten — som enligt gällande taxeringsförordning har enahanda funktion som taxeringsintendenten i länet — enligt 17 § nämnda förordning att bevaka det allmännas rätt i taxeringsfrågor samt verka för att taxeringarna bli likformiga och rättvisa. Hans huvuduppgifter kan — förutom rent administrativa åligganden — sägas vara att *dels* ordna och övervaka taxeringen i första instans, *dels ock* i likformighetens intresse samordna processföringen och leda eftergranskningen av åsatta taxeringar.

Utöver här angivna, förste taxeringsintendenten åvilande uppgifter har emellertid, påpekar ämbetet, enligt vad erfarenheten ej minst under de senare åren visat, åtskilliga andra uppgifter kommit att läggas å honom. I skrivelsen erinras om upporganiserandet av den allmänna varuskattens och till-

läggspensioneringens administration ävensom — såvitt på ämbetet ankommer — samordning av taxering och maskinell längdföring enligt det s. k. ADB-systemet, som genom särskilt beslut införts för hela Stockholm vid 1962 års taxering. Dessa uppgifter har varit av den omfattning, att de jämte bestyret med ordnandet och övervakningen av taxeringen i första instans och handläggningen av löpande ärenden i huvudsak tagit förste taxeringsintendentens hela tid i anspråk. Det måste enligt ämbetet antagas, att jämväl framdeles denne kommer att få till stor del ägna sig åt särskilda uppgifter, föranledda bl. a. av nydaningar i skilda hänseenden. I betraktande måste också tagas, framhålls det, att han regelbundet har deltaga i det mycket betydande antal remisser i taxerings- och skattefrågor, som överlämnas till ämbetet.

Såsom tidigare framhållits vidlåder enligt ämbetets mening vissa brister nuvarande organisation i vad angår samordningen av processföringen såväl i prövningsnämnden som i skattedomstolarna — brister som det är nödvändigt att undanröja. Visserligen åligger det, framhåller ämbetet, förste taxeringsintendenten att vaka över denna samordning men med hänsyn till dennes arbetsbelastning är det icke möjligt för honom att själv utföra det allmännas talan i samtliga mål, i vilka så i och för sig var önskligt. Endast i undantagsfall kan så ske i mål vid prövningsnämnden, och ej heller kamrarrättsmålen kan i större utsträckning handläggas av honom. Ämbetet anser det därför erforderligt att en kvalificerad befattningshavare i högre tjänstställning ställes till förste taxeringsintendentens förfogande och föreslår att en särskild tjänst såsom biträdande taxeringsintendent inrättas med särskild uppgift för dess innehavare att föra processen i de gemensamma mål och ärenden, som enligt arbetsordningen och förste taxeringsintendentens anvisningar överlämnas till honom. Det torde därjämte, framhålls i skrivelsen, böra ankomma å denne tjänsteman att biträda förste taxeringsintendenten med samordningsfrågor beträffande processföringen i stort och särskilt ha sin uppmärksamhet inriktad på att processföringen de olika kontorsenheterna emellan blir likformig.

Ämbetet anser vidare erforderligt att till förste taxeringsintendentens förfogande ställes ytterligare en kvalificerad befattningshavare, som även bör ges ställning såsom biträdande taxeringsintendent. Denne bör enligt ämbetet främst ha till uppgift att enligt bestämmelse i arbetsordningen och förste taxeringsintendentens närmare bestämmande handlägga åtalsärenden. I den mån handhavandet av dessa ärenden så medgiver, bör han biträda förste taxeringsintendenten med bl. a. de övervakningsuppgifter, som sammanhänger med den intensifierade taxeringskontrollen.

Såsom nyss nämnts föreslår ämbetet, att vart och ett av de lokala taxeringskontoren och bolagstaxeringskontoret skall stå under ledning av en *t a x e r i n g s i n t e n d e n t*. Denne skall i den omfattning, som i arbetsordningen för överståthållarämbetet må föreskrivas, fullgöra vad enligt skatte- och taxeringsförfattningarna åligger taxeringsintendent beträffande ärenden, vilka skall handläggas å kontoret. Taxeringsintendenten å lokalt taxe-

ringskontor eller å bolagstaxeringskontoret skall såsom chef för kontoret närmast under förste taxeringsintendenten ansvara för arbetets behöriga bedrivande inom detsamma; de bör därvid fördela arbetet mellan befattningshavarna, övervaka och samordna förekommande arbetsuppgifter, tillse att arbetet bedrivs så att föreskrivna tidsfrister iakttages samt över huvud taget aktivt leda verksamheten inom kontoret.

De å ifrågavarande taxeringsintendenter ankommande arbetsuppgifterna är, framhåller ämbetet, i princip av två slag, nämligen att leda och övervaka *dels* taxeringsarbetet i första instans, *dels ock* processföringen i mål och ärenden till prövningsnämnden samt besvärsmål till skattedomstolarna.

Vid sidan av nu omnämnda huvuduppgifter bör det alltjämt åligga taxeringsintendenterna att för respektive kontorsenhet ytterst svara för beräkningen av pensionsgrundande inkomst.

I detta sammanhang beröres i skrivelsen vissa åtgärder, som vidtagits inom ämbetet i syfte att samordna prövningsnämndsarbetet och processföringen i taxeringsmål. Sålunda har ämbetet beträffande handläggningen av mål, som äger samband med varandra, föreskrivit bl. a. följande.

I de fall framställningar om eftertaxering eller mål angående extraordinär besvärsmåls rätt beträffande en och samma skattskyldig förekomma till behandling inom två eller flera taxeringskontor, skola ifrågavarande mål handläggas inom *ett* taxeringskontor. Sålunda skall, då fråga tillika är om taxering för det löpande året, målen behandlas inom det taxeringskontor, som enligt gällande arbetsordning har att handlägga denna taxering, och i övriga fall inom det taxeringskontor, som enligt arbetsordningen har att handlägga det i tiden närmast liggande årets taxering.

I fråga om sådana mål, vilka på annat sätt än förut nämnts äga samband med varandra och beröra två eller flera taxeringskontor, skall det åligga vederbörande taxeringsintendenter att samråda och vid skiljaktiga meningar underställa förste taxeringsintendenten taxeringsfrågan.

Prövningsnämndens kansli har att tillse att nu ifrågavarande mål samtidigt företagas till avgörande i prövningsnämnden.

Om kontorsenheterna inklusive bolagstaxeringskontoret bestämes till fyra blir de, framhåller ämbetet, av sådan storlek, att kontoren såvitt avser arbetsmängden kommer att motsvara taxeringssektionerna i de medelstora länen. På grund härav och med hänsyn till de stora krav, vilka måste ställas på cheferna för så stora enheter, synes det ämbetet naturligt, att dessa befattningshavare, ehuru de icke i formellt avseende kan utrustas med de befogenheter, som givits taxeringsintendenterna i länen, i lönehänseende — liksom för närvarande — jämföras med de senare.

De arbetsuppgifter, som vid ett genomförande av ämbetets förslag kommer att åvila taxeringsintendenterna torde, framhåller ämbetet, bli mycket omfattande, i följd varav deras möjligheter att själva utföra talan i taxeringsmålen blir begränsade. Processföringen i taxeringsmål måste därför i väsentlig grad ankomma på andra befattningshavare inom taxeringskontoren. Eftersom det vid taxeringssektionerna i de medelstora länen, vilka har ungefär samma arbetsmängd, som de föreslagna lokala taxeringskontoren i Stockholm kommer att få, regelmässigt finns inrättad en biträdande taxe-

ringsintendentstjänst, anser ämbetet, att det även å vart och ett av de lokala taxeringskontoren i huvudstaden bör inrättas en dylik tjänst med samma löneställning som i länen.

Å bolagstaxeringskontoret bör, med hänsyn till taxeringsmaterialets storlek och dess svårighetsgrad samt i synnerhet till det stora antalet besvärsmål till kammarrätten, enligt ämbetets mening inrättas två tjänster som biträdande taxeringsintendent i förut angiven löneställning.

Vid sitt ställningstagande till det antal biträdande taxeringsintendentstjänster, som bör inrättas, har ämbetet förutsatt, att förordnande i betydande omfattning skall givas förste taxeringsinspektörer att utföra på taxeringsintendent ankommande göromål.

Vad slutligen angår revisionskontoret erinrar ämbetet om att denna enhet vid fullt utbyggd organisation kommer att tillföras ett mycket stort antal befattningshavare, något som jämte omfattningen av de på kontoret ankommande arbetsuppgifterna torde medföra stora svårigheter för revisionsintendenten att leda och samordna revisionsverksamheten. Denne bör därför i sina uppgifter biträdas av två välkvalificerade befattningshavare — biträdande revisionsintendenter — vilka, enligt ämbetets mening i lönehänseende bör jämföras med de biträdande taxeringsintendenterna å taxeringskontoren.

Vid en omorganisation av taxeringsavdelningen enligt nu angivna huvudlinjer har ämbetet förutsatt, att den s. k. ATP-expeditionen skall bestå inom avdelningen såsom självständig enhet utan ändring av dess ställning och arbetsuppgifter. Såsom chef för ATP-expeditionen bör enligt ämbetet — i utbyte mot tjänsten som extra förste taxeringsinspektör i lönegraden Ag 24 (numera Ag 25), inrättad i samband med den allmänna tilläggs-pensioneringens införande — nyinrättas en tjänst såsom biträdande taxeringsintendent.

Taxeringsassistentorganisationen samt taxeringen i övrigt i första instans

På beräkningen av det erforderliga antalet heltidsanställda befattningshavare för taxeringen i första instans i Stockholm inverkar, framhåller ämbetet, två faktorer, nämligen dels antalet deklARATIONER i de taxeringsnämnder, i vilka vid taxeringsavdelningen anställda tjänstemän skall fungera såsom taxeringsassistent eller kronombud, dels ock det antal deklARATIONER, som varje sådan befattningshavare kan beräknas medhinna att granska under taxeringsperioden. Enligt ämbetet kan beräknas, att framdeles inmot 80 000 självdeklARATIONER kommer att hänföras till särskilda taxeringsnämnder, i vilka taxeringsassistent principiellt skall förordnas.

Vidkommande frågan om det antal deklARATIONER, som varje assistent kan hinna granska under taxeringsperioden, framhåller ämbetet, att man enligt uttalande i prop. 1961: 100 bör räkna med ett arbetspensum av 1 200—1 600 deklARATIONER per assistent. Med hänsyn härtill anser ämbetet att vid fast-

ställandet av assistentorganisationen i Stockholm anledning saknas att frångå det av 1956 års sakkunniga angivna antalet 1 400 deklARATIONER per man. Totala antalet taxeringsassistenttjänster i Stockholm kan alltså — med utgångspunkt i att, såsom nyss nämnts, inemot 80 000 deklARATIONER skall granskas av taxeringsassistenter och att varje assistent i medeltal skall kunna medhinna åtminstone 1 400 deklARATIONER — beräknas till i vart fall 55 eller samma antal, som föreslagits av taxeringskontrollutredningen.

Vad beträffar de särskilda taxeringsnämnderna för aktiebolag och andra juridiska personer — i vilka nämnder taxeringsmaterialet under senare år avsevärt ökat, bl. a. på grund av lagstiftningen om försäkring för allmän tilläggspension — kan enligt ämbetet antalet deklARATIONER redan för de allra närmaste åren beräknas till drygt 21 000. I dylika nämnder har i Stockholm sedan lång tid tillbaka såsom kronoombud förordnats taxeringsinspektörer och andra tjänstemän i akademikerkarriären, vilka haft att i tjänsten granska huvuddelen av deklARATIONERNA och därefter i taxeringsnämnden föredraga desamma. 1956 års sakkunniga föreslog, påpekar ämbetet, ingen ändring i detta avseende men uttalade, att dåvarande åliggande för ordförandena i dessa nämnder att i första hand granska ett visst antal deklARATIONER skulle upphöra. Med hänsyn till deklARATIONERNAS svårighetsgrad räknade nämnda sakkunniga med att varje kronoombud skulle medhinna att granska 1 200 deklARATIONER under taxeringsperioden. Detta antal torde enligt ämbetets mening vara väl avvägt, varför anledning saknas att nu göra annan beräkning. Ämbetet finner i överensstämmelse med vad 1956 års sakkunniga uttalat, att i den framtida organisationen i Stockholm tjänstemän vid överståthållarämbetet bör förordnas att vara kronoombud i här ifrågasvarande nämnder och att dem bör åläggas att utföra förstahandsgranskningen av samtliga till nämnderna hörande deklARATIONER. Det egentliga granskningsarbetet i de särskilda taxeringsnämnderna för aktiebolag och andra juridiska personer bör således, enligt ämbetets förslag, i fortsättningen i sin helhet utföras såsom tjänsteuppdrag av befattningshavare vid taxeringsavdelningen i egenskap av kronoombud. De åsyftade befattningshavarna bör, framhåller ämbetet, liksom hittills, vara tjänstemän i akademikerkarriären. Om detta bifalles erfordras enligt ämbetet 18 taxeringsinspektörer för utförande av taxeringen i förevarande nämnder.

I den för riket gemensamma taxeringsnämnden, där antalet deklARATIONER under den närmaste framtiden torde komma att uppgå till omkring 2 800, är det enligt ämbetet ofrånkomligt att förordna 2 kronoombud; även dessa båda befattningshavare bör, framhålls det, med hänsyn till arbetsuppgifternas svårighetsgrad vara tjänstemän i akademikerkarriären.

Vad angår de fyra taxeringsnämnderna för den särskilda fastighetstaxeringen bör, enligt förslaget, liksom hittills en och samma befattningshavare vid taxeringsavdelningen fungera som kronoombud däri med hänsyn till vikten av en i möjligaste mån likformig fastighetstaxering i huvudstaden. Ämbetet föreslår att en tjänsteman i kanslistkarriären förordnas såsom kronoombud i dessa taxeringsnämnder.

Under taxeringsperioden erfordras således enligt ämbetets mening, att tillhopa 20 taxeringsinspektörer och 1 kanslist förordnas såsom kronombud i bolagstaxeringsnämnderna, nämnderna för andra juridiska personer, den gemensamma taxeringsnämnden samt de särskilda fastighetstaxeringsnämnderna. Det för taxeringen i första instans erforderliga antalet kvalificerade befattningshavare skulle alltså enligt förslaget uppgå till sammanlagt 76, varav 55 taxeringsassistenter, 20 taxeringsinspektörer och 1 kanslist.

Utnyttjandet av ifrågavarande befattningshavare under tiden mellan taxeringsperioderna ävensom lönegradsplaceringen behandlas i det följande.

De lokala taxeringskontoren och bolagstaxeringskontoret

Med tillämpning av de principer, efter vilka de allmänna detaljerna vid de större länsstyrelsernas taxeringssektioner tilldelats personal med akademisk utbildning i samband med den år 1961 beslutade utbyggnaden av personalorganisationen vid nämnda detaljer, skulle det på de lokala taxeringskontoren och bolagstaxeringskontoret vid överståthållarämbetet — för beredning av mål och ärenden till prövningsnämnden samt besvär till skattedomstolarna — i årsarbetskrafter räknat enligt ämbetets mening erfordras åtminstone 20 dylika befattningshavare. Därefter anföres.

När det gäller att taga ställning till frågan om det för handläggning av besvärsmål till prövningsnämnden och skattedomstolarna behövliga antalet befattningshavare, måste uppenbarligen en beräkning göras av besvärshänsen under kommande år. Till en början må då anföras, att antalet av skattskyldiga till Stockholms stads prövningsnämnd under tiden 1/7 1960—30/6 1961 ingivna besvär och ansökningar uppgått till sammanlagt 12 634, varjämte vederbörande taxeringsintendenter under samma tidsperiod anfört och fullföljt besvär i tillhopa 4 418 ärenden. I anslutning härtil bör emellertid anmärkas, att antalet taxeringsintendentsbesvär utan tvivel skulle ha varit betydligt större, om personaltillgången medgivit eftergranskning av deklarationsmaterialet i önskvärd omfattning.

För kommande år måste man räkna med att frekvensen av besvär till prövningsnämnden från såväl den enskilda som den fiskala sidan kommer att öka i icke ringa grad. Sålunda torde besvär över taxering till allmän varuskatt komma att öka, varjämte en i framtiden väsentligt utvidgad taxeringsrevisionsverksamhet och en intensifierad eftergranskning även torde medföra en betydande ökning av taxeringsintendentsbesvären. Om hur stor ökningen kommer att bli är det givetvis svårt att med säkerhet uttala sig; dock torde det vara realistiskt att räkna med att antalet mål och ärenden i prövningsnämnden inom få år överstiger 20 000. För att belysa svårigheten att ställa en riktig prognos om besvärshänsens framtida utveckling må erinras om att det vid 1948 års omorganisation förutsattes, att årligen icke fullt 6 000 prövningsnämndsbesvär i inkomst- och förmögenhetsskattemål skulle komma att anföras av skattskyldiga. Redan under den nya organisationens första år uppgick emellertid antalet av prövningsnämnden behandlade besvärsmål till över 12 000. Vad särskilt gäller antalet besvär till överrätterna bör understrykas, att frekvensen härvidlag, relativt sett, är väsentligt större i Stockholm än i något av de större länen.

Bedömningen av den vid taxeringsavdelning erforderliga personalstyrkan för utförande av här ifrågakarande arbetsuppgifter kan emellertid enligt ämbetets förmenande icke grundas enbart på antalet besvärsmål till prövningsnämnden och skattedomstolarna, utan särskild hänsyn torde även böra tagas till vissa andra på grund av Stockholms struktur och storleksordning betingade förhållanden. Härom anför ämbetet.

Sålunda torde i fråga om målens art och svårighetsgrad, som uppenbarligen måste tillerkännas stor betydelse, Stockholm intaga en särställning. I detta sammanhang vill ämbetet ånyo erinra om Stockholms betydelse för skatteunderlaget i riket, varvid ämbetet i förevarande avseende särskilt vill framhålla, att av den vid 1960 års taxering för hela riket redovisade beskattningsbara förmögenheten 22 % belöpte å Stockholm, under det att den uträknade förmögenhetsskatten uppgick till 26,5 % av den för hela riket totalt uttagna skatten. Med hänsyn till progressionen vid skatteuttaget torde det få antagas att de mål, i vilka tvist är för handen, i Sockholm äro såväl till antal som till belopp större än i länen.

För belysning av de särskilda förhållandena i Stockholm, vilka vid uträkningen av arbetskraftsbehovet å taxeringsavdelningen böra påverka bedömningen, synes dessutom böra framhållas, att den bristande lokal- och personkännedomen i taxeringsnämnderna fått till följd, att utredningen i besvärsmålen nästan undantagslöst företagits inom taxeringsavdelningen. Nämnda förhållande, som torde vara en typisk storstadsföreteelse, kan i åtskilliga mål — som i länen genom remiss till taxeringsnämndens ordförande eller kontakt med någon taxeringsnämndsledamot snabbt skulle kunna läggas till rätta — i Stockholm medföra tidsödande utredningsarbete för de tjänstemän, som ha att bereda målen.

Av vad ovan anförts torde framgå, att någon fullt rättvisande jämförelse i fråga om arbetsbelastningen vid beredningen av besvärsmål till prövningsnämnden och överrätterna icke lärer med utgångspunkt enbart i målens antal kunna göras mellan taxeringsavdelningen vid överståthållarämbetet och taxeringssektionerna vid de större länsstyrelserna.

Nu anförda i Stockholm rådande särskilda förhållanden torde enligt ämbetets bedömande motivera, att ämbetet beredes möjlighet att disponera ytterligare personal utöver tidigare angivna 20 befattningshavare. Om ämbetets förslag i fråga om personal för taxeringen i första instans följes, skulle ämbetet få möjlighet att under icke-taxeringsperiod för nu förevarande uppgifter utnyttja de 20 taxeringsinspektörer, vilka skall syssla med taxeringen i första instans beträffande aktiebolag m. fl. juridiska personer samt taxeringen i det för riket gemensamma taxeringsdistriktet. Enligt ämbetets mening är det nödvändigt att för utförande av ifrågakarande arbetsuppgifter ha tillgång till personal av sådan omfattning.

Vid sin beräkning av angivna personalbehov har ämbetet utgått från att — såsom departementschefen i prop. 1959: 47 uttalat — överståthållarämbetets taxeringskontor i likhet med de allmänna detaljerna vid länsstyrelsernas taxeringssektioner tilldelas personal inom kanslistkarriären. Ämbetet anför härom.

Dylig personal avses främst skola deltaga i beredningen av enklare besvärsmål till prövningsnämnden samt, med hjälp av biträdespersonal, jäm-

väl svara för den inom taxeringsavdelningen förekommande eftergranskningen av deklaraionsmaterialet. Vid beräkningen av härför behövlig kanslistpersonal bör dock observeras, att i länen eftergranskning på grund av de s. k. överskottsförteckningarna i stor omfattning numera torde ombesörjas av personal hos de lokala skattemyndigheterna, där större delen av deklaraionsmaterialet förvaras. Då liksom hittills samtliga deklaraioner i Stockholm framdeles böra förvaras i anslutning till respektive taxeringskontor synes det å överståthållarämbetets taxeringsavdelning ankommande direkta eftergranskningsarbetet, som i fortsättningen bör bedrivas i större utsträckning än vad som varit möjligt inom ramen för nuvarande organisation, bliva proportionsvis mera omfattande än vid taxeringssektionerna i länen.

Med utgångspunkt i de av organisationsnämnden redovisade beräkningarna för länen och med beaktande av nu senast framförda särskilda förhållanden bör, enligt ämbetet, antalet kanslist i olika grader å taxeringskontoren — utöver tidigare omförmäld för den särskilda fastighetstaxeringen erforderlig kanslist — upptagas till sammanlagt 16 befattningshavare.

Enligt ämbetets här framförda förslag skulle således under huvuddelen av året stå till förfogande för tjänstgöring vid taxeringskontoren 40 befattningshavare i akademikerkarriären, chefstjänstemännen icke inräknade, och 17 tjänstemän i kanslistkarriären. Beträffande lönegradsplaceringen anför ämbetet.

Vidkommande lönefrågorna må till en början anföras, att överståthållarämbetet föreslår, att det främst för processföringen i taxeringsmål inrättas 6 tjänster som biträdande taxeringsintendent med samma löneställning som i länen. Vad angår lönegradsplaceringen av återstående 34 befattningshavare i akademikerkarriären anser överståthållarämbetet, att 13 böra vara förste taxeringsinspektörer i lönegrad 23, 13 förste taxeringsinspektörer i lönegrad 21 samt de övriga 8 amanuenser i reglerad befordringsgång. Av de föreslagna 17 kanslisttjänsterna böra 5 inrättas såsom förste kanslist i lönegrad 19, 5 i lönegrad 15 och 7 i reglerad befordringsgång. En av nämnda förste kanslist bör avdelas för tjänstgöring å förste taxeringsintendents expedition. Nu föreslagna tjänster utom de i reglerad befordringsgång böra ordinariesättas.

Personaluppsättningen enligt ämbetets förslag liksom lönegradsplaceringen framgår av bilaga 1.

Revisionskontoret

Antalet skattskyldiga, som i Stockholm framdeles skall taxeras i särskilda taxeringsdistrikt för fysiska personer m. fl., beräknas av ämbetet till inemot 80 000. Vid årsskiftet 1960/61 samt under försommaren 1961 företogs inom skatteavdelningen undersökningar för utrönande av den närmare sammansättningen av taxeringsmaterialet i de särskilda taxeringsnämnderna i Stockholm. Ämbetet anför därefter.

Med ledning av vad som framkom vid dessa undersökningar kan beräknas, att antalet till särskilda taxeringsdistrikt för fysiska personer m. fl. hänförliga skattskyldiga, vilka normalt böra och kunna bliva föremål för taxeringsrevision, uppgår till omkring 33 000. Taxeringskontrollutredning-

en räknade med att, i genomsnitt för hela landet, 60 % av det beräknade antalet skattskyldiga, som skola taxeras i nu ifrågavarande taxeringsdistrikt, borde och kunde granskas. I enlighet härmed skulle således i Stockholm omkring 50 000 skattskyldiga böra göras till föremål för taxeringsrevision. Den differens mellan Stockholm och landet i övrigt, som i förevarande hänseende skulle föreligga, torde i huvudsak kunna förklaras av de speciella förhållandena i huvudstaden.

Vad beträffar de juridiska personerna i Stockholm ansåg taxeringskontrollutredningen, att ett antal av 7 000 vore av den art, att de borde revideras. Detta antal motsvarade 50 % av samtliga sådana juridiska personer, som icke vore skattskyldiga för förmögenhet. I det återstående antalet juridiska personer inginge enligt utredningens förmenande ett flertal s. k. »sovande» aktiebolag samt sådana bolag och juridiska personer i övrigt, som överhuvud taget ej kunde eller behövde granskas. Även om den angivna beräkningsgrunden i och för sig kan accepteras, synes dock en viss uppräkningsning av det av taxeringskontrollutredningen angivna antalet juridiska personer, som normalt böra ifrågakomma för taxeringsrevision, vara motiverad, bl. a. på grund av de under år 1960 genom lagstiftningen om försäkring för allmän tilläggs pension föranledda omfattande nybildningarna av aktiebolag. Enligt överståthållarämbetets bedömning bör hela antalet ifrågavarande juridiska personer i Stockholm icke sättas lägre än till 8 000.

Sammanlagt lär enligt ämbetet omkring 41 000 skattskyldiga i Stockholm böra och kunna göras till föremål för taxeringsrevision.

Erfarenheterna av taxeringsrevisionsarbetet i Stockholm ger klara belegg för att det icke är praktiskt genomförbart att, såsom taxeringskontrollutredningen antagit, i Stockholm räkna med en granskningskapacitet av 75 taxeringsrevisioner per befattningshavare och år. Därefter anföres.

I detta hänseende må erinras om att departementschefen enligt uttalande i prop. 1961:100 ställt sig tveksam till om den av taxeringskontrollutredningen beräknade granskningsstämningen skulle kunna uppnås med den av utredningen föreslagna utbyggnaden av organisationen. Vad särskilt gäller Stockholm vill överståthållarämbetet starkt understryka den härvidlag uttalade tveksamheten. Vid ett realistiskt bedömning av granskningskapaciteten torde — även under hänsynstagande till att biträden framdeles i väsentligt större utsträckning än hittills skola vara granskningsmännen behjälpliga vid utförandet av taxeringsrevisioner — kunna beräknas, att i genomsnitt högst 60 taxeringsrevisioner årligen kunna verkställas av varje granskningsman vid skatteavdelningen; i detta arbetspensum inbegripas både fullständiga och partiella taxeringsrevisioner.

Med utgångspunkt i nu nämnda förutsättningar och under antagande — såsom taxeringskontrollutredningen föreslagit — att i genomsnitt varje rörelseidkare bör granskas en gång vart åttonde år, skulle det enligt ämbetet i Stockholm behövas 85 granskningsmän. Då emellertid samtliga 55 taxeringsassistenter under tiden mellan taxeringsperioderna — den effektiva arbetstiden för revisionsverksamhet har under hänsynstagande till dessa befattningshavare tillkommande semester ansetts utgöra cirka 7 månader — uteslutande skall ianspråktagas för taxeringsrevision, bör nämnda antal granskningsmän minskas med det antal årsarbetskrafter, som assistenternas revisionsverksamhet motsvarar, eller med 32 årsarbetskrafter. Efter dessa beräkningsgrunder skulle alltså på revisionskontoret erfordras 53

fasta granskningsmän. Med hänsyn till bl. a. Stockholms betydelse för skatteunderlaget i riket synes man emellertid, framhåller ämbetet, böra räkna med ytterligare 12 granskningsmän.

Beträffande lönegradsplaceringen anför ämbetet.

Förutom de 3 ledande befattningshavarna, som i princip böra vara civil-ekonomer, bör personalen å revisionskontoret med hänsyn till arbetsuppgifternas skiftande natur och svårighetsgrad enligt överståthållarämbetets mening utgöras av 40 tjänstemän med examen från handelshögskola samt 25 befattningshavare i kanslistkarriären. Vidkommande lönegradsplaceringen av tjänstemännen i akademikerkarriären, utöver de 3 ledande befattningshavarna, anser överståthållarämbetet, att det sammanlagt bör finnas 33 tjänster som förste taxeringsrevisor, varav 3 i lönegrad 25, 15 i lönegrad 23 samt likaledes 15 i lönegrad 21. Återstående 7 tjänster i akademikerkarriären böra inrättas i reglerad befordringsgång. I anslutning härtill bör dock framhållas, att överståthållarämbetets skatteavdelning vid den allmänna varuskattens införande den 1 januari 1960 tillförts 2 taxeringsrevisorstjänster i reglerad befordringsgång samt att 3 av de skatteavdelningen tilldelade amanuens tjänsterna tidigare ansetts hänförliga till bokgranskningskontoret. Överståthållarämbetets förslag innebär alltså, att antalet taxeringsrevisor i reglerad befordringsgång i den nya organisationen kommer att uppgå till 7 emot för närvarande 5 befattningshavare i samma ställning, varav 3 haft tjänstebestämmelsen amanuens och 2 rubricerats såsom taxeringsrevisor.

De föreslagna kanslisttjänsterna böra liksom vid länsstyrelsernas revisionsdetaljer placeras i olika lönegrader. Med utgångspunkt i statsmakternas år 1961 fattade beslut angående lönegradsplacering av kanslistpersonalen vid nämnda detaljer föreslår överståthållarämbetet, att det vid revisionskontoret i Stockholm inrättas 9 tjänster såsom förste kanslist i lönegrad 19, 9 tjänster i lönegrad 15 och 7 tjänster i reglerad befordringsgång.

Överståthållarämbetet förutsätter slutligen, att samtliga här ovan nämnda tjänster utom de i reglerad befordringsgång skola ordinariesättas.

När det gäller taxeringsassistenternas placering i olika lönegrader böra de normer tillämpas, vilka för länsstyrelsernas del skola gälla från och med budgetåret 1963/64. I enlighet härmed böra vid helt utbyggd organisation 9 tjänster som förste taxeringsassistent i lönegrad 19 inrättas i Stockholm, under det att de övriga 46 taxeringsassistenttjänsterna böra placeras i lönegrad 17. Samtliga förste taxeringsassistent- och taxeringsassistenttjänster böra vara ordinarie.

Personaluppsättningen vid revisionskontoret enligt ämbetets förslag liksom även lönegradsplaceringen framgår av bilaga 1.

Biträdespersonal å taxeringsavdelningen utom varuskattekontoret och ATP-detaljen

Vid bedömningen av erforderlig biträdespersonal för framtiden vid taxeringsavdelningen synes enligt ämbetet såsom utgångspunkt böra tagas de beräkningar, som gjorts av taxeringskontrollutredningen och statens organisationsnämnd rörande biträdespersonalen vid länsstyrelsernas taxerings-

sektioner; dessa beräkningar har legat till grund för statsmakternas beslut år 1961 beträffande personalbehovet vid taxeringssektionerna i länen. Särskild hänsyn bör dock, framhållas i skrivelsen, tagas till att taxeringsavdelningen i Stockholm — i motsats till vad som gäller i länen — svarar för tilläggs-pensioneringens administration. Hänsyn bör även enligt ämbetets mening tagas till vissa speciella förhållanden i Stockholm.

Taxeringsassistentorganisationen samt taxeringen i övrigt i första instans

Till en början erinrar ämbetet om att det vid införandet av taxeringsassistentorganisationen i länen, där assistenterna från början var placerade enbart hos de lokala skattemyndigheterna, inrättats biträdestjänster i den takt, att varje assistent i princip tilldelats ett biträde. Avsikten härmed har varit, att assistenterna i största möjliga utsträckning skulle behöva syssla endast med kvalificerade uppgifter. I Stockholm däremot har hittills vid inrättandet av assistenttjänster några biträdestjänster icke nyinrättats. I Stockholm har därför icke taxeringsassistenterna, liksom ej heller kronombuden i de särskilda taxeringsnämnderna, haft någon biträdeshjälp vid själva granskningsarbetet; de har dock haft viss hjälp med sorteringsarbete, framplockning av deklARATIONER och handlingar samt expediering av avvikelser o. dyl.

I skrivelsen erinras om att taxeringskontrollutredningen i sitt betänkande framhållit, att behovet av biträden åt assistenterna intimt hänger samman med hur assistentorganisationen är utformad. Nämnda utredning har ansett möjligt att i viss mån reducera biträdespersonalen vid en sammanföring av assistenterna till större arbetsenheter. Eftersom någon personalplan för assistentbiträdena i länen icke blivit fastställd och frågan om den av taxeringskontrollutredningen föreslagna reduktionen av assistentbiträden vid sammanförande av taxeringsassistenter till större grupper skjutits på framtiden vid 1961 års beslut rörande omorganisation i länen, föreligger enligt ämbetet icke skäl att beträffande Stockholm nu beräkna antalet assistentbiträden till lägre antal än ett biträde per assistent. Vid sådant förhållande hör i Stockholm beräknas 55 assistentbiträdestjänster. Dessa tjänster bör inrättas i olika lönegrader efter samma principer som 1961 beslutats för de större assistentgrupperna i länen. I enlighet härmed bör de föreslagna biträdestjänsterna fördelas på 5 kontoristtjänster i lönegrad 9, 16 kanslibiträdestjänster i lönegrad 7 och 34 kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång.

Assistenternas biträden bör, framhåller ämbetet, liksom i länen, under icke-taxeringsperiod i princip biträda taxeringsassistenterna med taxeringsrevisionsverksamhet.

När det åter gäller att beräkna behovet av biträdespersonal åt kronombuden i de särskilda taxeringsnämnderna för taxering av aktiebolag och andra juridiska personer synes det enligt ämbetet vara skäligt räkna med att varje biträde under taxeringsperioden skall medhinna att vara 2 krono-

ombud behjälpliga med alla rutingöromål. Att minskning av den för ifrågasvarande kronoombud avsedda biträdespersonalen ansetts kunna göras sammanhänger främst med att den personal, som vid taxeringen skall utföra biträdesarbete åt kronoombuden i sistberörda nämnder, icke i samma utsträckning som assistentbiträdena kan deltaga i den förberedande granskningen av deklARATIONERNA. Det bör därför, framhållas det, vara tillfyllest att beräkna 9 biträden åt de tidigare angivna 18 kronoombuden i bolagsnämnderna och nämnderna för andra juridiska personer. Denna biträdespersonal bör under icke-taxeringsperiod, d. v. s. 7 månader av året, utnyttjas för utförande av göromål, som under sagda tid förekomma å taxeringskontoren i allmänhet.

Vidkommande behovet av biträdeshjälp åt de båda kronoombuden i den för riket gemensamma taxeringsnämnden får det enligt ämbetet anses ofrånkomligt, att med hänsyn till såväl mängden av till denna nämnd inkommande kontrolluppgifter och meddelanden som omfattningen av de kontrollåtgärder av rutinmässig karaktär, vilka måste vidtagas under taxeringsarbetet — ett biträde erfordras åt varje kronoombud. Dessa biträden torde under hela året böra disponeras för arbetsuppgifter sammanhörande med taxering av sådana skattskyldiga, vilka sakna hemortskommun i riket m. fl.

Av de tillhoppa 11 biträdena åt kronoombuden i de särskilda taxeringsnämnderna för taxering av aktiebolag och andra juridiska personer samt den för riket gemensamma taxeringsnämnden bör enligt ämbetet 5 vara kanslibiträden i lönegrad 7 och 6 kontorsbiträden i reglerad befordringsgång. Dessa 11 biträden redovisas i bilaga 1 under taxeringskontoren.

De 55 biträdestjänsterna inom taxeringsassistentorganisationen däremot redovisas i bilaga 1 under revisionskontoret.

Taxeringskontoren och förste taxeringsintendentens expedition

I relation till storleken av den biträdespersonal, som tilldelats de allmänna detaljerna vid taxeringssektionerna i de större länen, skulle enligt ämbetet vid en direkt jämförelse motsvarande enheter vid överståthållarämbetets taxeringsavdelning böra tilldelas 20 årsarbetskrafter i biträdeskarriären, huvudsakligen för utförande av sådant biträdesarbete, som sammanhänger med de på taxeringsintendent ankommande göromålen vid avgivande av yttranden och yrkanden i besvärsmål samt med den övervakning och eftergranskning av taxeringarna i första instans, som skall ske inom nämnda detaljer. Därefter anför ämbetet.

Emellertid ha taxeringskontoren i Stockholm en rad andra uppgifter sig tilldelade, vilka i länen omhändervaras av den lokala skattemyndigheten eller prövningsnämndens kansli. En direkt jämförelse i nu ifrågasvarande hänseende mellan Stockholm och de större länen blir därför icke rättvisande. Biträdespersonalen å taxeringskontoren och fastighetstaxeringsdetaljen vid överståthållarämbetet ha sålunda att ombesörja flera arbetsuppgifter, som över huvud taget icke åligga de allmänna detaljerna vid länsstyrelsernas taxeringssektioner. Detta beror delvis på att deklARATIONS- och LÄNGDARKIVEN i Stockholm sortera under taxeringsavdelningen vid överståthållarämbetet,

under det att i länen längdarkiven regelmässigt finnas å provningsnämndskanslierna och större delen av deklaraionsmaterialet hos de lokala skattemyndigheterna. Nu angivna förhållanden — vilka enligt överståthållarämbetets bedömande icke böra ändras i den framtida organisationen — ha fått till följd, att beträffande hos provningsnämnden och kammarrätten anförda besvär erforderlig komplettering med deklarationer och taxeringslängdsutdrag utföres i Stockholm å taxeringskontoren respektive fastighetstaxeringsdetaljen, medan denna arbetsuppgift i länen i allmänhet åvilar provningsnämndens kansli. Taxeringslängdernas förvaring i huvudstaden har även medfört, att införandet i inkomst- och förmögenhetslängderna av provningsnämndens och mellankommunala provningsnämndens ändringar och beslut sker genom respektive taxeringskontors försorg. Å fastighetstaxeringsdetaljen, där fastighetslängder och fastighetsdeklarationer förvaras, antecknas provningsnämndens ändringar och beslut i fastighetslängderna. I länen där emot verkställas motsvarande noteringar å provningsnämndskanslierna. Vidare må framhållas, att taxeringslängdsutdrag, som icke betingas av anförda besvär, i Stockholm utskrivs å här ifrågavarande enheter inom taxeringsavdelningen, under det att i länen provningsnämndens kansli eller lokal skattemyndighet har att svara härför.

De speciella förhållandena i Stockholm är beroende av den särbestämelse, som för Stockholm införts i 45 § gällande taxeringskungörelse, enligt vilken inkomstlängden och fastighetslängden skall upprättas i endast ett exemplar, som skall förvaras hos överståthållarämbetet.

Såsom tidigare antytts avses den å taxeringskontoren vid överståthållarämbetet placerade biträdespersonalen skola deltaga i förekommande eftergranskning av deklaraionsmaterialet. Då det direkta eftergranskningsarbetet på grund av att deklaraionsmaterialet förvaras hos ämbetet, torde bliva mera omfattande å taxeringskontoren i Stockholm än vid taxeringssektionerna i länen, synes enligt ämbetet hänsyn böra tagas även härtill vid beräkningen av behovet av biträdespersonal.

Med beaktande av nu relaterade i Stockholm tillkommande arbetsuppgifter, till vilka motsvarighet i huvudsak saknas å de allmänna detaljerna vid länsstyrelsernas taxeringssektioner, synes enligt ämbetets uppfattning utöver förenämnda 20 biträden ytterligare 10 sådana befattningshavare böra beräknas. Antalet erforderliga biträden skulle alltså utgöra sammanlagt 30 årsarbetskrafter. Därifrån bör dock avräknas det antal årsarbetskrafter, som de 9 biträdena åt kronoombuden i de särskilda taxeringsnämnderna för taxering av aktiebolag och andra juridiska personer representera under icke-taxeringsperiod, eller 5 årsarbetskrafter. Därefter anføres.

Bortsett från den för taxeringen i första instans nödvändiga biträdespersonalen böra sålunda taxeringskontoren, inberäknat fastighetstaxeringsdetaljen, samt förste taxeringsintendentens expedition enligt nu nämnda beräkningsgrunder tilldelas tillhopa 25 biträden. Av dessa böra 4 placeras såsom kontorsskrivare i lönegrad 13, 4 såsom kontorister i lönegrad 9, 5 såsom kanslibiträden i lönegrad 7 samt de övriga 12 såsom kontorshiträden i reglerad befodringsgång. Av nu ifrågavarande biträdespersonal har 1 kanslibiträde och 1 kontorsbiträde upptagits under förste taxeringsintendentens expedition, medan de övriga 23 biträdena redovisats i kolumnen för taxeringskontoren.

Revisionskontoret

Ämbetet erinrar om att taxeringskontrollutredningen starkt understrukt vikten av att revisionspersonalen avlastas sådana vid taxeringsrevisioner förekommande arbetsuppgifter, som med fördel kan utföras av biträdespersonal. För att biträden i önskvärd utsträckning skall kunna vara de å länsstyrelsernas revisionsdetaljer fast placerade granskningsmännen behjälpliga vid utförandet av taxeringsrevisioner och under hänsynstagande till att det även behövs biträdespersonal för rena skrivgöromål och annat expeditjonsarbete har taxeringskontrollutredningen funnit, att det på nämnda detaljer erfordras ett biträde på var tredje granskningsman. Enligt denna norm, som legat till grund för den av statsmakterna år 1961 beslutade förstärkningen av biträdespersonalen på länsstyrelsernas revisionsdetaljer, och då 65 fasta granskningsmän ansetts erforderliga å revisionskontoret, skulle följaktligen, konstaterar ämbetet, 22 biträden behövas på detta kontor.

De nytillkommande, med taxeringsrevisionsarbete sysselsatta biträdena bör, framhållas i skrivelsen, liksom i länen, utnyttjas för utförande av alla rutingöromål vid granskningen såsom kontrollsummering, dateringskontroll, viss verifikationsgranskning m. m. Mera rutinerade biträden torde dessutom efter meddelade anvisningar av granskningsmännen kunna anförtros andra mera kvalificerade arbetsuppgifter. Ämbetet tillägger.

Av ifrågavarande tjänster böra, liksom i länen, flertalet inrättas i högre lönegrad än reglerad befordringgång. Två av tjänsterna böra — särskilt med hänsyn till det stora antalet assistentbiträden, som under den huvudsakliga delen av året skola tjänstgöra vid revisionskontoret — inrättas såsom kansliskrivartjänster. Av övriga 20 tjänster synas i enlighet med angivna riktlinjer 4 tjänster böra inrättas såsom kontorist i lönegrad 9, 9 tjänster såsom kanslibiträde i lönegrad 7 samt 7 tjänster såsom kontorsbiträde i reglerad befordringgång.

Varuskattekontoret

Ämbetet konstaterar, att den personal, som från början tilldelats varuskattekontoret, icke varit tillräcklig för varuskattens administration i Stockholm. Vid varuskattens införande år 1960 nyinrättades — förutom biträdande taxeringsintendentstjänsten och 4 taxeringsrevisorstjänster — 5 kanslistjänster och 10 biträdestjänster, varav 2 kansliskrivartjänster. Ämbetet framhåller emellertid, att nyssnämnda 4 taxeringsrevisorstjänster i princip inrättades för att förstärka bokgranskningskontorets granskningsmöjligheter. Den fasta personal, som avsetts skola tjänstgöra å varuskattekontoret, har alltså upptagits till sammanlagt 16 befattningshavare. Därefter anför ämbetet.

I verkligheten har under de gångna åren ett betydligt större antal befattningshavare tjänstgjort å kontoret. Antalet befattningshavare, som från andra enheter inom taxeringsavdelningen kunnat omdirigeras för tjänstgöring

å varuskattekontoret, har från tid till annan starkt varierat, främst med hänsyn till arbetskraftsbehovet inom de andra enheterna. Tidvis har sålunda inemot ett fyrtiotal befattningshavare tjänstgjort å varuskattekontoret för att möta förekommande toppbelastningar inom nämnda kontor. Under dessa perioder ha i och för sig angelägna arbetsuppgifter, som dock bedömts mindre viktiga, fått eftersättas inom de enheter, som avstått personal. Företagen undersökning utvisar, att år 1961 antalet befattningshavare, omräknat i årsarbetskrafter, som avdelats för tjänstgöring å varuskattekontoret, uppgått till 29, varav 11 kvalificerade befattningshavare och 18 befattningshavare i biträdeskarriären. Vid framräkandet av dessa 29 årsarbetskrafter har hänsyn icke tagits till förekommande övertidstjänstgöring. Oaktat sålunda varuskattekontoret alltsedan dess inrättande haft högsta prioritet vid dispositionen av den rörliga personalen inom taxeringsavdelningen och kontoret därigenom i första hand tilldelats den personal, som tid efter annan kunnat friställas inom andra enheter inom taxeringsavdelningen, ha åtskilliga arbetsuppgifter — främst den s. k. sakgranskningen av de till varuskatt skattskyldigas deklarationer — fått i betänklig grad eftersättas, varjämte stora eftersläpningar i det löpande arbetet uppkommit.

Vid en realistisk bedömning av frågan om hur stor personal, som är oundgängligen nödvändig för administrationen av den allmänna varuskatten i Stockholm, kan alltså, framhållas i skrivelsen, konstateras, att det varit omöjligt att lösa arbetsuppgifterna inom den personalram, som tillmätts vid skattens införande. Det är därför ofrånkomligt att nu — efter vunna erfarenheter — inrätta det faktiskt erforderliga antalet tjänster.

Med ledning av de erfarenheter, som vunnits under åren 1961 och 1962 — under vilka år varuskatt dels inlevererats preliminärt, dels ock slutligt taxerats — finnes, framhåller ämbetet, i dagens läge möjligheter till en mera slutgiltig bedömning av det erforderliga personalbehovet på längre sikt. Därvid kan konstateras, att en väsentlig förstärkning av den kvalificerade personalen är ofrånkomlig. Ända sedan varuskattekontorets inrättande har taxeringsintendenten å kontoret varit tilldelad en från bokgranskningskontoret »lånad» förste taxeringsrevisor såsom sin närmaste man. Med hänsyn till de ökade arbetsuppgifter, som successivt tillkommit å varuskattekontoret, bör nu en fast tjänst såsom taxeringsintendentens närmaste man inrättas vid kontoret. Tjänsten bör, föreslår ämbetet, rubriceras såsom förste taxeringsinspektör och inrättas i lönegrad Ao 23. Såsom tidigare redovisats har antalet årsarbetskrafter å varuskattekontoret under år 1961 uppgått till 29, varav 11 kvalificerade tjänstemän och 18 befattningshavare i biträdeskarriären. För att arbetsuppgifterna å varuskattekontoret skall kunna lösas på ett tillfredsställande sätt måste fast personal till ett antal av minst 30 personer tilldelas varuskattekontoret. Ämbetet fortsätter.

Därvid bör — förutom taxeringsintendenten och förutnämnde förste taxeringsinspektör — 9 kvalificerade befattningshavare i kanslistkarriären tilldelas kontoret. Av kanslisttjänsterna böra inrättas: 1 tjänst såsom förste kanslist i lönegrad 19, 4 tjänster i lönegrad 15 och de övriga 4 tjänsterna i reglerad befordringgång. Tjänsten såsom förste kanslist och de 4 tjänsterna i lönegrad 15 böra ordinariesättas. I enlighet med vad ovan anförts bör alltså antalet tjänster i biträdeskarriären bestämmas till 19. Liksom för när-

varande böra 2 av dessa tjänster vara kansliskrivartjänster. Övriga 17 tjänster böra utgöras av 2 kontoristtjänster i lönegrad 9, 5 kanslibiträdestjänster i lönegrad 7 samt 10 kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringssgång.

Anmärkas bör slutligen, att det även med en permanent personaltilldelning i enlighet med ovanstående förslag jämväl i fortsättningen torde bliva nödvändigt att under vissa tider på året överföra biträdespersonal från andra enheter inom taxeringsavdelningen för att eliminera toppbelastningar inom varuskattekontoret.

Personaluppsättningen å varuskattekontoret enligt ämbetets förslag även som lönegradsplaceringen framgår av bilaga 1.

ATP-expeditionen samt tilläggs pensioneringens administration i övrigt

Ämbetet erinrar om att — i samband med uppkommen fråga, huruvida tilläggs pensioneringens administration i Stockholm skulle anförtros överståthållarämbetet — hölls inom social- och finansdepartementen vissa överläggningar med företrädare för ämbetets skatteavdelning. Därvid framlades från ämbetets sida förslag om att för handhavandet av nämnda arbetsuppgifter tillföra skatteavdelningen, förutom 1 ledande tjänsteman, inalles 42 befattningshavare av vilka 7 avsåges skola sysselsättas med arbetsgivar kontroll o. dyl. Övriga 35 befattningshavare skulle enligt förslaget i princip placeras på de lokala taxeringskontoren för att där handlägga de med beräkningen av pensionsgrundande inkomst sammanhängande arbetsuppgifterna. Överståthållarämbetet tilldelades emellertid jämlikt Kungl. brev den 3 juni 1960 angående anslag till ämbetet för budgetåret 1960/61 endast 34 befattningshavare för bestyret med fastställandet av pensionsgrundande inkomst och kontrollen av arbetsgivarnas avgiftsredovisning. Nämnda befattningshavare utgjordes av *dels* 1 ledande tjänsteman i förste taxeringsinspektörs tjänsteställning, *dels* 1 förste kanslist och *dels* 32 personer i biträdeskarriären. Övrigt arbetskraftsbehov avsågs skola täckas med tillfällig personal, motsvarande omkring 10 årsarbetare i biträdeskarriären. Kostnaden för denna tillfälliga personal har under senare år beräknats till 120 000 kronor, vilket belopp, avseende budgetåret 1962/63, senast godkänts av statsmakterna år 1962. Ämbetet anför därefter.

Erfarenheterna av tilläggs pensioneringens administration under åren 1961 och 1962 giva vid handen, att de personalberäkningar, som gjordes i samband med tilläggs pensioneringens införande, varit hållbara. Antalet årsarbetskrafter, som från början kom att beräknas till totalt 44, för vilka medel också anvisats, synes nu icke böra ändras. Emellertid ha uppkommit svårigheter, att för tilläggs pensioneringen anställa tillfällig arbetskraft i biträdeskarriären till så stort antal, som motsvarar 10 årsarbetskrafter. Till följd av att på dylikt sätt anställd personal varit ovan vid arbetsuppgifter, som få anses relativt kvalificerade, är det ofrånkomligt att nu upptaga frågorna om biträdespersonalens å ATP-expeditionen fördelning å fasta arbetskrafter och tillfällig personal. Därvid bör särskilt framhållas, att den fasta personal, som expeditionen tilldelats för arbetsgivar kontroll, upp-

gående till 5 å 6 biträden, blivit underdimensionerad. Arbetet med denna kontroll, främst sakgranskning av arbetsgivaruppgifter och efterforskning av arbetsgivare, som underlåtit att lämna uppgift, har icke kunnat bedrivas i den omfattning, som varit önskvärd för att kontrollen skulle bli effektiv. Stora svårigheter ha också förelegat att i rätt tid redovisa uppgiftsmaterialet till riksförsäkringsverket. För att komma till rätta med förhållandena och giva arbetsgivarkontrollen mera stadga är det nödvändigt att tilldela ATP-expeditionen flera fasta arbetskrafter, än under åren 1961 och 1962. Det synes därför erforderligt, att nyinrätta åtminstone 5 fasta biträdestjänster för arbetsgivarkontrollen. I stället bör anslaget till extra personal minskas från 120 000 kronor till 60 000 kronor, motsvarande ungefärliga kostnader för 5 tillfälligt anställda årsarbetskrafter.

Totala antalet fasta biträdestjänster för tilläggs pensioneringens administration bör alltså enligt ämbetets mening för taxeringsavdelningen beräknas till 37 mot nuvarande 32 tjänster. Ämbetet tillägger.

Beträffande frågan om lönegradsplacering av dessa tjänster bör erinras, att vid tilläggs pensioneringens införande 6 kansliskrivartjänster, 1 kontoristtjänst, 17 kanslibiträdestjänster och 8 kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång inrättades vid skatteavdelningen. Någon ändring av antalet kansliskrivare- och kontoristtjänster bör icke nu ske. Av övriga för tilläggs pensioneringens administration erforderliga 30 biträdestjänster böra 18 utgöras av kanslibiträdestjänster och 12 av kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång.

Av här ifrågavarande tjänster har, i bilaga 1, 11 tjänster redovisats för ATP-expeditionen, avseende främst arbetsgivarkontroll. Återstående 26 tjänster har upptagits under taxeringskontoren, avseende arbetet med beräkning av pensionsgrundande inkomst.

Överståthållarämbetet anser, att — liksom beträffande tjänsterna för den kvalificerade personalen — samtliga biträdestjänster å taxeringsavdelningen utom de i reglerad befordringsgång bör ordinarie sättas.

Prövningsnämndens kansli

Vad först angår deklarations- och längdarkiven har, framhåller ämbetet, den för närvarande i Stockholm tillämpade ordningen att förvara dessa å respektive taxeringskontor visat sig vara ändamålsenlig; med hänsyn till arbetet med beräkning av pensionsgrundande inkomst inom taxeringskontoren torde i själva verket en annan ordning för arkivens förvaring icke vara möjlig. Ämbetet utgår därför i sitt förslag från att ifrågavarande arkiv även för framtiden förvaras å taxeringskontoren. Den sålunda förordade ordningen torde emellertid, framhålles det, nödvändiggöra införandet av en särbestämmelse för Stockholms vidkommande i 53 § första stycket taxeringskungörelsen. I nämnda författningsrum föreskrives, att vissa anteckningar i taxeringslängden om ändringar eller tillägg i taxeringarna skall verkställas av tjänsteman inom prövningsnämndens kansli. För här åsyf-

tade ändringar och tillägg bör, framhållas i skrivelsen, såvitt angår Stockholm, den tjänsteman inom skatteavdelningen svara, vilken överståthållar-ämbetet därtill förordnar.

Ämbetet framhåller, att av landets prövningsnämndskanslier Stockholm har den ojämförligt största arbetsbelastningen. Även i övrigt torde, framhåller ämbetet, de särskilda förhållandena i Stockholm böra beaktas, när det gäller att bedöma personalbehovet å kansliet.

Vidare understryker ämbetet, att antalet av de mål hos överrätterna, som passera prövningsnämndens kansli i Stockholm, är mycket betydande och i proportion till antalet prövningsnämndsbesvär väsentligt mycket större än i de största länen. Arbetet med handläggningen av alla dessa mål kräver en betydande arbetsinsats även från expeditionspersonalens sida. Ämbetet anför.

Oaktat en successiv förstärkning av kansliets personalresurser måst ske under senare år, har det likväl icke kunnat undvikas, att den å kansliet samsatta personalen fortlöpande utnyttjas för övertidsarbete i stor utsträckning. Kansliet får därför redan i nuläget anses vara underbemannat. Om man vidare, såsom nyss nämnts, räknar med en ökning av besvärshäufigheten med omkring 25 procent, torde det vara uppenbart, att en icke oväsentlig förstärkning av den nuvarande personalstyrkan måste ske för att kansliet inom föreskrivna tidsfrister och på ett tillfredsställande sätt skall kunna fullgöra sina arbetsuppgifter.

Med hänsyn till sammansättningen och svårighetsgraden av förekommande mål bör, enligt ämbetet, antalet befattningshavare i akademikerkarriären med juridisk eller därmed jämförlig utbildning — utöver föreståndaren för kansliet — icke sättas lägre än till 6. Av nämnda antal befattningshavare synas lämpligen 3 böra placeras i lönegrad 23 och lika många i lönegrad 21. Här avsedda 6 befattningshavare bör närmast ha till uppgift att fullgöra sekreterarskap i prövningsnämnden samt att bereda de mera kvalificerade målen.

Vidkommande behovet av personal i kanslistkarriären framhåller ämbetet, att den nuvarande tjänsten såsom förste kanslist och arbetsledare bör med hänsyn till de viktiga och omfattande arbetsuppgifterna, vilka åvila denna tjänst, omvandlas till en byråassistenttjänst i lönegrad 21. På innehavarna av kanslisttjänst bör huvudsakligen ankomma att bereda mål av enklare beskaffenhet. Antalet tjänster torde få avvägas med hänsyn till det beräknade antalet dylika mål, uppgående till omkring 12 000. För att en arbetsmängd av angiven omfattning skall kunna medhinnas torde det enligt ämbetet vara erforderligt att inrätta 10 kanslisttjänster. Av dessa bör 1 tjänst placeras i lönegrad 19 såsom förste kanslist, 2 tjänster i lönegrad 15 såsom kanslist samt 7 tjänster inrättas i reglerad befordringsgång.

Vad härefter angår biträdespersonalen finner ämbetet angeläget att de båda tjänster, vilkas innehavare har att förestå expeditionen respektive skrivcentralen, ur rekryteringssynpunkt erhålla en lönegradsplacering, som gör det möjligt för ämbetet att för dessa viktiga tjänster erhålla verkligt goda arbetskrafter. Ämbetet anför vidare.

Överståthållarämbetet föreslår därför inrättande för ifrågavarande ändamål av 2 tjänster såsom kansliskrivare i lönegrad 11. Vidare bör inrättas 2 tjänster såsom kontorist i lönegrad 9 för arbetet med diarieföring av provningsnämndsmål och överrättsmål. Å kansliets expedition torde erfordras 8 biträden, av vilka lämpligen 2 böra vara kanslibitraden i lönegrad 7 och återstående 6 inrättas såsom kontorsbiträden i reglerad befordringsgång. För kansliets skrivcentral slutligen synas 12 biträden vara erforderliga. Av dessa böra lämpligen 3 inrättas såsom kanslibitraden i lönegrad 7 och återstående 9 inrättas såsom kontorsbiträden i reglerad befordringsgång.

Samtliga här nämnda tjänster med undantag av de i reglerad befordringsgång böra ordinariesättas.

Sammanfattningsvis beräknar överståthållarämbetet i enlighet med vad ovan anförts personalbehovet för provningsnämndens kansli enligt följande: 1 assessor i lönegrad Ao 27, 3 förste byråsekreterare i lönegrad Ao 23, 3 förste byråsekreterare i lönegrad Ao 21, 1 byråassistent i lönegrad Ao 21, 1 förste kanslist i lönegrad Ao 19, 2 kanslister i lönegrad Ao 15, 7 kanslister i reglerad befordringsgång, 2 kansliskrivare i lönegrad Ao 11, 2 kontorister i lönegrad Ao 9, 5 kanslibitraden i lönegrad Ao 7 samt 15 kontorsbiträden i reglerad befordringsgång.

Personaluppsättningen å provningsnämndens kansli enligt ämbetets förslag ävensom lönegradsplaceringen framgår av bilaga 1.

Kupongskattekontoret

Personalkadern vid kupongskattekontoret har varit oförändrad alltsedan ingången av budgetåret 1953/54. Arbetsvolymen på detta kontor har emellertid, framhåller ämbetet, under efterföljande år väsentligt ökat, främst genom tillkomsten av ett stort antal nya och ändrade dubbelbeskattningsavtal. För att på ett tillfredsställande sätt kunna bemästra den härigenom starkt ökade ansvällningen av nya arbetsuppgifter anser ämbetet nödvändigt att nu förstärka biträdespersonalen å berörda kontor. Ämbetet föreslår därför, att kupongskattekontoret utöver nu befintlig biträdespersonal tilldelas en tjänst såsom kanslibitråde i lönegrad Ao 7 och en tjänst såsom kontorsbiträde i reglerad befordringsgång. Den till kupongskattekontoret för närvarande knutna kansliskrivartjänsten i lönegrad Ag 11 bör, enligt ämbetet, ordinariesättas.

Såsom närmaste chef för kupongskattekontoret tjänstgör en förste taxeringsinspektör i lönegraden Ao 25. I överensstämmelse med förslag rörande inrättandet av ett antal biträdande taxeringsintendentstjänster synes, enligt ämbetet, jämväl den befattningshavare, vilken har att förestå kupongskattekontoret, böra ges ställning som biträdande taxeringsintendent med motsvarande avlöningsförmåner. Överståthållarämbetet föreslår därför, att en tjänst såsom förste taxeringsinspektör i lönegraden Ao 25 utbytes mot en tjänst såsom biträdande taxeringsintendent i lönegrad Ao 27 med avlöningsförstärkning av 2 760 kronor.

Personaluppsättningen vid kupongskattekontoret enligt ämbetets förslag ävensom lönegradsplaceringen framgår av bilaga 1.

Övriga frågor

Ämbetet framhåller, att å tjänsten som förste assessor vid skatteavdelningen kommit att vila ändrade och mera kvalificerade arbetsuppgifter, vilka alltmera givit befattningen karaktär av en tjänst som biträdande skattedirektör. Ämbetet anför.

För prövningsnämndsarbetets behöriga fortgång har det numera blivit nödvändigt att företaga en uppdelning av ordförandeskapet i prövningsnämnden mellan skattedirektören och förste assessorn, så att ungefär hälften kommit att åvila envar av dem. Då sålunda förhållandena nödvändiggjort ett stadigvarande alternerande av ordförande i prövningsnämnden med lika omfattande tjänstgöring för de båda befattningshavarna, bör enligt överståthållarämbetets mening — ej minst med hänsyn till den rättssökande allmänheten — detta förhållande komma till uttryck även i tjänstebenämningen. I detta sammanhang bör även understrykas, att vederbörande departementschef i statsverkspropositionen år 1962 (Bil. 13, s. 453) uttalat, att en avlastning av landskamrerarens arbetsbörda i vissa län finge anses vara påkallad. Departementschefen förordade därför i anslutning till av länsstyrelserna framförda förslag, att å landskontoret i de tre största länen inrättades en tjänst som förste länsassessor i lönegraden Bo 1. På innehavaren av tjänsten borde ankomma att övertaga en del av landskamrerarens arbetsuppgifter, i första hand genom att i viss utsträckning tjänstgöra som ordförande vid prövningsnämndens sammanträden. Vad sålunda föreslagits har efter riksdagens godkännande genomförts från och med den 1 juli 1962.

Ämbetet anser sig nu böra föreslå, att befattningen förste assessor erhåller benämningen biträdande skattedirektör. Vid bifall härtill kommer, framhåller ämbetet, även den skillnad, som ligger i att förste assessorn vid överståthållarämbetets skatteavdelning har en högre löneställning (lönegraden Bo 1 med avlöningsförstärkning av 2 760 kronor per år) än förste länsassessorerna, till uttryck i tjänstebenämningen. Lönemässigt innebär ämbetets förslag i förevarande hänseende ingen ändring av den för förste assessorn nu gällande lönegradsplaceringen.

Därest den förordade utbyggnaden av personalorganisationen vid skatteavdelningen genomföres, kommer, framhålls i ämbetets skrivelse, arbetet med uträkning och utbetalning av löner samt därmed sammanhängande frågor att väsentligt öka. Ämbetet fortsätter.

Redan nu kan emellertid sägas, att biträdespersonalen på lönedetaljen inom allmänna avdelningen är för knappt tilltagen. Med hänsyn härtill och under beaktande av den av överståthållarämbetet föreslagna mycket betydande utökningen av personalen vid skatteavdelningen anser ämbetet, att två kontorsbiträdestjänster i reglerad befordringsgång, vilka avses skola tillföras lönedetaljen, böra nyinrättas. I detta sammanhang må jämväl framhållas, att innehavaren av den till nämnda detalj knutna befattningen som förste kanslist har svåra och maktpåliggande arbetsuppgifter. Sistnämnda tjänst bör därför uppflyttas till byråassistent i lönegrad Ao 21. Vidare bör den till lönedetaljen hänförliga kontoristtjänsten på grund av de kvalificerade arbetsuppgifter, som åvila innehavaren av denna befattning, utbytas mot en tjänst såsom kansliskrivare i lönegrad Ao 11.

Ämbetet framhåller, att samma motiv som de, vilka lär ha legat till grund för statsmakternas beslut att inrätta byråassistenttjänster vid överståthållarämbetets kansliavdelningar samt länsassistenttjänster, torde få anses föreligga för inrättande av byråassistenttjänster vid skatteavdelningen. Med hänsyn härtill föreslår ämbetet, att samtliga fyra tjänster såsom förste kanslist i lönegrad 19, vilka för närvarande finnes inrättade vid skatteavdelningen, omvandlas till byråassistenttjänster i lönegrad 21. Ifrågavarande tjänster bör enligt ämbetet ordinariesättas.

Slutligen upptager ämbetet frågan om utbyte av en tjänst som expeditionsvakt i lönegraden Ao 7 vid skatteavdelningen mot en befattning som förste expeditionsvakt i lönegraden Ao 9. Ämbetet framhåller i denna fråga.

I detta hänseende må erinras, att — såsom överståthållarämbetet i sin petitaskrivelse för budgetåret 1958/59 närmare anført — till följd av från den 1 juli 1957 ändrade löneplaner en tidigare befattning såsom förste expeditionsvakt i dåvarande lönegraden Ca 11 vid skatteavdelningen blev placerad i samma lönegrad som övriga ordinarie expeditionsvakter eller i nuvarande lönegraden Ao 7. Då det emellertid åligger innehavaren av nyssnämnda tjänst att leda och övervaka expeditionsvakternas arbete — vid skatteavdelningen finnes enligt gällande personalplan en vaktmästarkår om sammanlagt 14 expeditionsvakter — bör enligt överståthållarämbetets mening nu ifrågavarande befattningshavare, liksom före den 1 juli 1957, vara placerad i högre lönegrad än övriga expeditionsvakter. Överståthållarämbetet föreslår därför, att ifrågakomna tjänst såsom expeditionsvakt i lönegraden Ao 7 utbytes mot en befattning som förste expeditionsvakt i lönegraden Ao 9.

Övergångsanordningar

Enligt ämbetet synes den 1 juli 1963 vara lämplig tidpunkt för genomförande av omorganisationen av taxeringsavdelningen. Övriga föreslagna förändringar inom skatteavdelningen torde böra ske vid samma tidpunkt. Utbyggnaden av taxeringsavdelningen i personellt avseende kan emellertid med hänsyn till rekryteringsläget beträffande personal i främst kanslistkarriären och den tid, som kan beräknas åtgå för utbildning av nyanställd personal i denna karriär, icke ske på en gång utan måste ske successivt under ett antal år. Ämbetet anför därefter.

Vid bedömningen av frågan huru lång tid, som erfordras för denna utbyggnad, bör först erinras om att kanslistpersonal hittills funnits vid skatteavdelningen i starkt begränsad omfattning. Utgångsläget i Stockholm är därför helt annat än det, som varit rådande i länen vid utbyggnaden av taxeringsassistentorganisationen därstädes och upprustningen av länsstyrelsernas taxeringssektioner. Erinran bör också i detta sammanhang göras om gällande bestämmelser för utbildning av landskanslisterna å landskontor och taxeringsassistenter, enligt vilka bestämmelser utbildningstiden — innefattande såväl genomgång av utbildningskurser som praktisk tjänstgöring — för erhållande av ordinarie landskanslisttjänst eller taxeringsassistenttjänst kan beräknas till i regel minst fyra år. Överståthållarämbetet, som förutsätter, att samma krav å utbildning för behörighet till ordinarie kanslisttjänst vid skatteavdelningen skola uppställas som gällt för landskanslisterna å landskontor för erhållande av ordinarie landskanslisttjänst,

kan därför icke räkna med att huvuddelen av den kader kanslistaspiranter, som måste nyanställas i samband med omorganisationens genomförande under budgetåret 1963/64, kan bli färdigutbildad tidigare än under budgetåret 1967/68. Framhållas bör emellertid, att det redan nu vid skatteavdelningen finns ett mindre antal extra kanslister anställda utanför personalramen i utbyte emot vakanta tjänster inom akademikerkarriären; ytterligare dylika kanslister torde i den mån medel därför finnas tillgängliga komma att anställas under innevarande budgetår. Överståthållarämbetet hyser därför den förhoppningen, att ett antal icke ordinarie kanslister — uppgående till omkring 20 — skall hava påbörjat sin utbildning redan före utgången av innevarande budgetår. Med hänsyn härtill och då den för utbildningen föreskrivna minsta tiden, avseende praktisk tjänstgöring, på grund av särskilda skäl torde kunna nedsättas för vissa kanslister — såsom skett under utbyggnadsskedet vid länsstyrelserna — anser sig överståthållarämbetet kunna räkna med att ett mindre antal kanslister skall ha vunnit behörighet till ordinarie kanslisttjänst redan före budgetåret 1967/68.

Med hänsyn till vad nu anförts torde, enligt ämbetets mening, grundprincipen för utbyggnaden av taxeringsavdelningen i personellt avseende böra bli, att största möjliga antal kanslistaspiranter anställas i samband med omorganisationens genomförande och att aspiranterna beredes tillfälle att snarast möjligt påbörja den teoretiska utbildningen vid de föreskrivna kanslistutbildningskurserna. Vid sådant förhållande bör under budgetåret 1963/64 samtliga de tjänster såsom kanslist i reglerad befordringsgång, som skall tillkomma, inrättas. Därjämte bör — i likhet med vad som skett vid landskontoren under de senaste åren — ämbetet lämnas medgivande att utöver vad som angives i personalplanen för skatteavdelningen under budgetåret 1963/64 ha anställda ett antal extra kanslister, uppgående till åtminstone 20. Behovet av dylika kanslister under därefter kommande budgetår torde böra närmare angivas av ämbetet i de årliga petitaskrivelserna.

I enlighet med vad nu angivits torde, framhåller ämbetet, inrättandet av nya ordinarie tjänster för befattningshavare i kanslistkarriären böra ske med viss varsamhet under de första åren efter omorganisationens genomförande. Huvuddelen av nämnda tjänster, inklusive de nya taxeringsassistenttjänsterna, bör således inrättas under budgetåren 1966/67, 1967/68 och 1968/69, med tyngdpunkten förlagd till budgetåret 1967/68. Vid sådant förhållande lärer, framhållas i skrivelsen, den föreslagna utbyggnaden, såvitt avser personal i kanslistkarriären, kunna bli helt genomförd under budgetåret 1968/69.

När det gäller tjänstemännen i akademikerkarriären torde de föreslagna förändringarna enligt ämbetets mening kunna i huvudsak genomföras under loppet av två budgetår med början omedelbart vid tidpunkten för den nya organisationens ikraftträdande. Huvudlinjen synes därvid böra bli, att samtliga förändringar, berörande taxeringsintendents-, biträdande taxeringsintendents- samt förste taxeringsinspektörstjänsterna, genomföres från och med den 1 juli 1963. Ämbetet tillägger.

Vid nämnda tidpunkt bör alltså indragning ske av de taxeringsintendentstjänster och förste taxeringsinspektörstjänster, som bli övertaliga,

varjämte samtliga föreslagna nya biträdande taxeringsintendentstjänster böra inrättas. I den mån någon av de taxeringsintendentstjänster, som föreslås till indragning, icke är vakant vid nämnda tidpunkt, bör tjänstens innehavare då föras på övergångsstat. I de fall, innehavarna av de till indragning föreslagna förste taxeringsinspektörstjänsterna icke utnämnas till biträdande taxeringsintendenter eller eljest erhålla annan tjänst utan kvarbli va i innehavda tjänster, böra tjänsternas innehavare likaså föras på övergångsstat från och med budgetåret 1963/64.

Vidkommande frågan om indragning av taxeringsinspektörstjänsterna i lönegrad Ao 19 samt vissa amanuensstjänster bör enligt ämbetet — med hänsyn till det på längre sikt uppkommande behovet av personal i akademikerkarriären — stor försiktighet iakttagas. Jämväl med hänsyn till behovet av kronoombud i de särskilda taxeringsnämnderna under de närmaste åren, innan taxeringsassistentorganisationen i huvudsak utbyggts, är det angeläget för ämbetet att under en övergångstid ha tillgång till nämnda befattningshavare såsom taxeringsfunktionärer i de särskilda taxeringsnämnderna. På grund härav bör avvecklingen av dessa tjänster ske successivt allteftersom taxeringsassistentorganisationen utbygges och tjänsterna bli vakanta. Det torde få ankomma på överståthållarämbetet att i de årliga petitaskrivelserna anmäla i vad mån successiv indragning av nämnda tjänster lämpligen bör ske.

I detta sammanhang erinrar ämbetet om att ämbetet för budgetåret 1962/63 medgivits att förordna 15 taxeringsinspektörer i lönegraden A 19 eller amanuenser i reglerad befordringgång till förste taxeringsinspektörer i lönegraden A 21 till och med utgången av juni månad 1963. Ämbetet utgår från att de befattningshavare, som vid sistnämnda tidpunkt innehar dylika förordnanden, även i fortsättningen övergångsvis bibehålles vid sina förordnanden intill dess de erhållit tjänster i lägst lönegraden 21.

När det gäller utbyggnaden av revisionskontoret med personal i akademikerkarriären erfordras enligt ämbetet icke några särskilda övergångsarrangemang. Kontoret bör tillföras ytterligare personal i denna karriär snarast möjligt. Med hänsyn till rekryteringsläget beträffande civilekonomer synes dock utbyggnaden böra fördelas på två etapper. Huvuddelen av de nya tjänsterna bör således inrättas redan under budgetåret 1963/64 och de återstående tjänsterna under budgetåret 1964/65.

De föreslagna nya förste byråsekreterartjänsterna vid prövningsnämndens kansli bör enligt ämbetet samtliga inrättas från och med budgetåret 1963/64.

Vidkommande tjänsterna i biträdeskarriären bör, framhåller ämbetet, redan vid omorganisationens ikraftträdande de föreslagna nya kontorsskrivartjänsterna inrättas. Samtidigt härmed bör de övertaliga kansliskrivartjänsterna indragas. I övrigt bör från och med budgetåret 1963/64 nyinrättas ett förhållandevis stort antal biträdestjänster, så att den brist på biträden, som är rådande i nuvarande organisation, omedelbart täckes. Övriga biträdestjänster, som skall tillkomma, bör därefter successivt inrättas under de kommande budgetåren i nära anslutning till utbyggnaden av taxeringsassistentorganisationen och nyinrättandet av kanslistjänster.

Slutligen bör, framhåller ämbetet, det föreslagna utbytet av en tjänst som expeditionsvakt i lönegraden Ao 7 mot en befattning som förste expeditionsvakt i lönegraden Ao 9 genomföras från och med budgetåret 1963/64.

I enlighet med nu angivna principer för utbyggnaden och förändringarna vid skatteavdelningen har ämbetet uppgjort en sammanställning, vilken i detalj budgetår för budgetår utvisar den föreslagna takten för inrättande och indragning av olika tjänster. Sammanställningen torde som *Bilaga 4* få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende.

IV. STATSKONTORETS UTLÅTANDE

Överståthållarämbetets skrivelse har, innan den ingivits till Kungl. Maj:t, överlämnats till statskontoret för samråd. Statskontorets utlåtande har bifogats ämbetets skrivelse.

Statskontoret framhåller i sitt utlåtande att kontoret icke haft möjlighet att ställa personal till förfogande för medverkan i organisationsundersökningen och att kontoret icke ansett sig böra eller kunna ingå på en mer fullständig bedömning av den föreslagna organisationen i alla dess detaljer. Särskilt gäller detta i fråga om behovet av biträdesbefattningar samt lönegradsplaceringen av dessa tjänster liksom också vissa andra i utredningen aktualiserade lönegradsfrågor. Ej heller har statskontoret till närmare granskning tagit upp de enligt utredningen avsedda anordningarna för en övergång till den föreslagna organisationen. Ordningen härför torde nämligen, framhåller statskontoret, icke kunna närmare bedömas och i detalj fixeras förrän den nya organisationen beslutats.

Taxeringsorganisationen i första instans

I utredningen framlagda förslag och personalberäkningar föranleder inte någon erinran från statskontorets sida frånsett beräkningen av personal för taxeringsarbetet i de särskilda nämnderna för taxering av aktiebolag och andra juridiska personer. Enligt statskontorets mening bör man räkna med en genomsnittlig granskningskapacitet av 1 400 deklARATIONER per befattningshavare. I stället för föreslagna 18 befattningshavare skulle i så fall erfordras högst 15. Statskontoret ifrågasätter vidare huruvida uteslutande personal med akademisk utbildning (taxeringsinspektörer) skall avses för det här aktuella taxeringsarbetet. Statskontoret utgår från att högst 10 akademikertjänster och 5 kanslistjänster behövs för arbetet i fråga.

Behovet av kvalificerad personal för taxeringsarbetet i första instans synes sålunda enligt statskontorets mening böra beräknas till inalles 73 befattningar, därav 12 taxeringsinspektörer, 55 taxeringsassistenter samt 6 kanslist. I utredningen har föreslagits 76 befattningar, därav 20 taxeringsinspektörer, 55 taxeringsassistenter och 1 kanslist.

Revisionskontoret

Statskontoret anser att man bör räkna med samma granskningskapacitet i Stockholm som den för länen tillämpade, nämligen 75 revisioner per granskningsman och år. För Stockholms del erfordras då primärt 68 granskningsmän i stället för 85. Med hänsyn till de särskilda skäl som överståthållarämbetet åberopat till grund för sin beräkning av granskningskapaciteten — varvid statskontoret främst fäst sig vid Stockholms betydelse för skatteunderlaget i riket — vill statskontoret emellertid inte förorda en så väsentlig begränsning av det föreslagna antalet granskningsmän. Statskontoret anser att det primära behovet för revisionsarbetet i Stockholm tills vidare bör bestämmas till 75 granskningsmän (årsarbetskrafter).

I utredningen har beräknats att taxeringsassistenternas användning för revisionsarbetet representerar ca 32 årsarbetskrafter (ca 7 månader per assistent och år). Enligt statskontorets mening synes rimligare att räkna med ett effektivt utnyttjande under högst 6 månader per år, vilket motsvarar 27 granskningsmän (årsarbetskrafter).

Enligt statskontoret skulle således erfordras 48 fasta granskningsmän i stället för 53 enligt utredningen. Statskontoret tillägger.

I utredningen föreslås ytterligare 12 fasta granskningsmän — i huvudsak med hänsyn till *dels* behovet att i samband med taxeringsrevision jämväl utföra arbetsgivarkontroll i fråga om socialförsäkringsavgifterna, *dels* behovet att utföra partiella taxeringsrevisioner och annan taxeringskontroll för länsstyrelsernas räkning. I avvaktan på närmare erfarenheter rörande behovet av arbetsgivarkontroll på socialförsäkringsområdet ävensom rörande den organisatoriska utformningen av denna kontroll synes dock denna ökning böra begränsas till 9 befattningshavare. Enligt statskontorets mening torde sålunda för revisionskontoret tills vidare böra avses — förutom i utredningen föreslagna 3 befattningar för lednings- och övervakningsarbete — högst 57 fasta granskningsmän. Därtill kommer föreslaget antal taxeringsassistenter, vilka organisatoriskt bör tillhöra revisionskontoret.

I fråga om den fasta granskningspersonalen synes 20 befattningar böra vara i kanslistkarriären samt återstoden vara akademikertjänster.

Varuskattekontoret

I utredningen föreslås en ökning av den fasta personalen vid varuskattekontoret från 16 till 30 befattningshavare.

Statskontoret framhåller, att kontoret nyligen erhållit Kungl. Maj:ts uppdrag att verkställa en översyn av varuskattens administration. Under sådant förhållande anser sig statskontoret inte kunna tillstyrka att antalet fasta tjänster vid förevarande varuskattekontor nu utökas. Statskontoret vill emellertid inte motsätta sig att, i avvaktan på resultatet av nämnda översyn, som i dagarna påbörjats, överståthållarämbetet ges möjlighet till tillfällig förstärkning av såväl biträdespersonal som mera kvalificerad personal, i första hand för att förhindra eftersläpning i det löpande arbetet.

Taxeringsavdelningen i övrigt (taxeringskontoren)

I förevarande avsnitt av utredningen framlägges förslag om taxeringskontorens personalorganisation i vad avser akademikertjänster och kanslisttjänster. Enligt förslaget skulle erfordras 39 akademikertjänster, chefs-tjänstemännen ej inräknade, samt 17 kanslisttjänster, därav 1 vid förste taxeringsintendentens expedition. I antalet ingår de tjänster (20 akademikertjänster och 1 kanslisttjänst) som avses skola utnyttjas under ca halva året för taxeringsarbetet i första instans.

Arbetsuppgifterna på ifrågavarande befattningar kommer, framhåller statskontoret — med undantag för nyssnämnt taxeringsarbete i första instans — att till sin art nära motsvara de arbetsuppgifter, som nu inom länen fullgöres på akademiker- och kanslisttjänsterna vid taxeringssektionernas allmänna detalj. Statskontoret fortsätter.

Tillämpas den princip, som legat till grund för ifrågavarande personalorganisation vid länsstyrelserna skulle — såsom omnämnts i utredningen — för motsvarande arbete i Stockholm behövas ca 20 akademikertjänster. Dessutom skulle behövas ca 12 kanslisttjänster. Enligt utredningen har för ifrågavarande arbete bedömts erforderligt med ca 30 akademiker och 16 kanslist (årsarbetskrafter). Förslaget innebär således på denna punkt en personaluppsättning, som relativt sett icke oväsentligt överstiger länsstyrelsernas personal för motsvarande arbetsuppgifter. Även om förevarande arbetsuppgifter i Stockholm, såsom framhållits i utredningen, torde vara mer svår-
bemästrade än i länen, är statskontoret inte övertygat att denna omständighet utgör tillräckligt skäl för en så stor skillnad — relativt sett — mellan Stockholm och länen som förslaget innebär. I detta sammanhang må även framhållas att genom de förslag, som framlagts rörande organisationen för ifrågavarande delar av taxeringsarbetet, en viss ökad arbetseffekt synes kunna påräknas.

Med hänsyn till vad här anförts anser statskontoret att taxeringskontorens personalorganisation bör omfatta — förutom chefstjänstemännen — högst 32 akademikertjänster samt 18 kanslisttjänster, därav 1 kanslist för tjänstgöring vid förste taxeringsintendentens expedition. Härefter har inberäknats de 12 akademikertjänster och 6 kanslisttjänster, vilka under ca 6 månader under året avsetts för taxeringsarbetet i första instans.

Biträdespersonalen å taxeringsavdelningen*Taxeringsassistentorganisationen samt taxeringen i första instans*

Enligt utredningen föreslås för taxeringsassistentorganisationen inalles 55 biträdestjänster. Med hänsyn till att arbetet inom denna organisation rent lokalt kommer att vara mera koncentrerat än vad fallet är inom länen anser statskontoret att i avvaktan på erfarenheter rörande behovet av biträdes-hjälp antalet biträdestjänster bör begränsas till högst 50.

Tjänsterna bör i likhet med assistenttjänsterna organisatoriskt tillhöra revisionskontoret. Vad gäller antalet biträden för taxeringsarbetet i övrigt i

första instans synes detta antal enligt statskontoret böra begränsas till inalles 10, i stället för 11 som föreslagits i utredningen. Tjänsterna bör organisatoriskt tillhöra vederbörande taxeringskontor.

Revisionskontoret

I utredningen har för 65 fasta granskningsmän avsetts 22 biträdestjänster.

Om antalet fasta granskningsmän enligt statskontorets förslag tills vidare begränsas till 57 bör biträdestjänsterna bestämmas till 19. Därtill kommer taxeringsassistenternas biträden, vilka statskontoret beräknat till högst 50. Statskontoret tillägger.

Under den del av året, då taxering i första instans icke pågår, torde denna personal icke helt behöva tagas i anspråk för revisionsarbete. Det synes nämligen inte finnas anledning förutsätta, att taxeringsassistenterna vid sitt revisionsarbete under nämnda tid av året behöver ha mer biträdes hjälp än vad avses tillkomma annan revisionspersonal. Möjlighet bör därför föreligga att använda detta överskott av arbetskraft, uppskattningsvis ca 200 biträdesmånader, för tillfällig förstärkning på annat håll inom skatteavdelningen.

Topporganisationen inom taxeringsavdelningen

Statskontoret biträder det framlagda förslaget rörande avdelningens organisatoriska indelning och delar den i utredningen redovisade uppfattningen i fråga om principerna för arbetsfördelningen mellan de fyra taxeringskontoren. Statskontoret tillägger.

Statskontoret vill i detta sammanhang emellertid framhålla betydelsen av att ett nära samarbete mellan de olika taxeringskontoren kommer till stånd. För att tillfullo kunna utnyttja fördelarna av den föreslagna reduceringen av antalet taxeringskontor bör dessa ges en förhållandevis självständig ställning inom organisationen. Enligt statskontorets mening synes möjligt att därvidlag gå något längre än vad utredningen ger vid handen genom att jämväl åtalsärenden regelmässigt handläggas vid taxeringskontoren. Vidare bör cheferna för taxeringskontoren inom området för respektive taxeringskontors verksamhet i princip tilläggas de befogenheter som enligt taxeringsförordningen ankommer på taxeringsintendenten i länet. Motsvarande bör gälla även i fråga om chefen för revisionskontoret. Att så sker synes även påkallat för att motivera den löneställning som föreslagits för dessa befattningshavare. Vid en dylik ordning ernås även en önskvärd lättnad i arbetsbördan för förste taxeringsintendenten. På denne — med biträde av det avsedda stabsorganet — skulle således främst ankomma, förutom sedvanliga administrativa och organisatoriska frågor, de centrala frågorna rörande taxeringsverksamheten, ur principiell synpunkt viktiga enskilda mål och ärenden, samordningen av taxeringskontorens verksamhet särskilt i vad avser processföringen i prövningsnämnd och högre instanser liksom ock samordningen av taxeringskontorens taxeringskontroll med revisionskontorets.

Vad angår de framlagda förslagen om inrättande av ett antal tjänster som biträdande taxeringsintendent anför statskontoret följande.

Med hänsyn till vad ovan sagts rörande åtalsärendenas handläggning synes till förste taxeringsintendentens direkta förfogande böra avses en biträ-

dande taxeringsintendent i stället för föreslagna två. Vidare synes till en början antalet biträdande intendenttjänster vid bolagstaxeringskontoret böra begränsas till en. Statskontoret ställer sig även tveksamt till förslaget att såsom chef för ATP-expeditionen skall inrättas en biträdande intendenttjänst i utbyte mot en förste taxeringsinspektörstjänst i lönegrad 25. Några nya mer kvalificerade arbetsuppgifter avses nämligen ej tillkomma på nämnda befattning. I anslutning hårtill må framhållas att enligt utredningen det skall åvila chefen för vederbörande taxeringskontor att svara för beräkningen av pensionsgrundande inkomst.

Prövningsnämndens kansli

Statskontoret delar den i utredningen uttalade uppfattningen att förvaringen av deklarations- och längdmaterialet och vissa i anslutning därtill förekommande göromål, såsom utskrift av längdutdrag, anteckningar om ändringar m. m. liksom hittills varit fallet bör ankomma på taxeringsavdelningens taxeringskontor.

I förhållande till personaluppsättningen vid länsstyrelsernas prövningsnämndskanslier synes, framhåller statskontoret, den nuvarande personaluppsättningen vid skatteavdelningens prövningsnämndskansli vara i stort sett väl avvägd. Vid nuvarande besvärshänsyn torde därför några större förändringar i personalorganisationen ej vara påkallade. Statskontoret finner sig kunna biträda ämbetets förslag rörande antalet juristtjänster. Statskontoret vill ej heller motsätta sig att en kanslisttjänst inrättas samt att en kontoristtjänst (föreståndaren för expeditionen) utbytes mot en kanslikrivarttjänst.

Kupongskattekontoret

I utredningen föreslås att tjänsten såsom föreståndare för kupongskattekontoret omvandlas från en förste taxeringsinspektörstjänst i lönegrad 25 till en biträdande taxeringsintendenttjänst i lönegrad 27. Statskontoret ställer sig tveksamt till detta förslag, då några ökade befogenheter inte avses skola tillkomma tjänsteinnehavaren och tjänstens ställning i övrigt inte påverkas av de organisationsförslag som framlagts.

Förslaget att ersätta vissa förste kanslisttjänster vid skatteavdelningen med byråassistenttjänster anser statskontoret vara en ren lönegradsfråga.

Mot statskontorets uttalande, att åtalsärendena regelmässigt bör handläggas vid taxeringskontoren, har överståthållarämbetet gjort följande erinran.

Överståthållarämbetet anser sig i denna fråga särskilt böra framhålla angelägenheten av att skatteåtalsärendena samordnas. En rad myndigheter ha att i olika funktioner handlägga dessa ärenden. Redan nu ha mål rörande brott enligt skattestrafflagen koncentrerats till en avdelning vid rådhusrätten i Stockholm (12:e avdelningen). Utredningen i ärendena hos kriminalpolisen sker inom en brottmålsrotel. Hos åklagarmyndigheten föreligga pla-

ner på att inom den närmaste framtiden överföra samtliga skatteåtal till en och samma åklagarkammare, vid vilken ärendena skola handläggas av en grupp åklagare, särskilt insatta i beskattningsfrågor. Vid sådant förhållande synes en samordning även vid taxeringsavdelningen vara till stor fördel. Såsom i överståthållarämbetets förslag framhållits torde antalet åtalsärenden under de allra närmaste åren väsentligt öka. Redan vid 1962 års taxering ha taxeringsnämndernas ordförande för åtalsprövning anmält cirka 2 000 fall i Stockholm. Med hänsyn till ärendenas stora antal är det nödvändigt, att — såsom nu — ärendena centralt diarieföras och registreras i ett centralt register, placerat å förste taxeringsintendentens expedition. Ur likformighetssynpunkt och med hänsyn till det samråd, som ständigt måste ske mellan polisen och åklagarmyndigheten å ena sidan och företrädare för taxeringsmyndigheten å andra sidan, föreligga starka skäl för en koncentration av ärendena på en hand inom taxeringsavdelningen. Överståthållarämbetet finner sålunda, att den av ämbetet föreslagna organisationsformen, när det gäller handläggning av åtalsärenden, är den bästa.

V. REMISSYTTRANDENA

Flertalet remissinstanser har tillstyrkt att den nya organisationen vid överståthållarämbetets skatteavdelning utformas i huvudsaklig överensstämmelse med ämbetets förslag. Den föreslagna personaluppsättningen har dock av många ansetts i vissa hänseenden vara överdimensionerad.

Några remissinstanser är tveksamma om förslaget nu bör genomföras. Sålunda ifrågasätter *länsstyrelsen i Stockholms län* om inte beslut i frågan bör anstå till dess storstadsutredningen framlagt sitt betänkande beträffande indelningsfrågor i Stockholms-området. Liknande synpunkter framföres av *länsstyrelsen i Skaraborgs län*.

1961 års storstadsutredning framhåller att utredningen enligt sina direktiv har att bedöma frågan om ett sammanförande av överståthållarämbetet och länsstyrelsen i Stockholms län till en enhet. Då utredningens arbete i vad avser Stockholms-området inte hunnit mer än just påbörjas, säger sig utredningen nödgas avstå från detaljbedömanden och begränsa sitt utlåtande till vissa allmänna uttalanden. Därefter anför utredningen.

Den i promemorian föreslagna organisationen torde vid en helhetsbedömning kunna sägas innebära en förbättring av den nuvarande. Den är också i högre grad än den nuvarande utbyggd i överensstämmelse med den regionala taxeringsorganisationen i länen och torde icke i några väsentligare avseenden komma att visa sig hinderlig, därest en framtida för Stockholms stad och Stockholms län (eller delar därav) gemensam regional taxeringsenhet skulle föreslås och beslutas.

Med hänsyn härtill vill utredningen ej motsätta sig att den föreslagna nyorganisationen genomföres. Utredningen har härvid beaktat att det måste bedömas som önskvärt, att skatteavdelningen, vars organisation under en längre tid varit under omprövning, nu erhåller en fastare struktur och tillföres de personalförstärkningar för en förbättrad taxeringskontroll, som motsvarar vad som beslutats för landet i övrigt av 1961 års riksdag.

Utredningen har sålunda bortsett från att det med hänsyn till det kommande utredningsarbetet i och för sig kunde ha varit önskvärt att låta om-

organisationen tills vidare anstå. Emellertid förutsätter utredningen att även en ny organisation vid skatteavdelningen i olika hänseenden, bland annat beträffande personalens storlek, måste bli föremål för översyn och anpassas efter nya förhållanden, om en utökad regional taxeringsenhet i enlighet med vad ovan anförts skulle föreslås och beslutas.

Sveriges akademikers centralorganisation framhåller, att frågan om organisationen vid överståthållarämbetets skatteavdelning sedan många år varit föremål för utredningar i olika sammanhang. Den definitiva lösningen av frågan har gång på gång uppskjutits. En känsla av ovisshet har därför under en längre tid haft möjlighet att göra sig gällande vid avdelningen. Provisorier har skapats, personalens trygghet inför sina arbetsuppgifter och arbetsförhållanden har rubbats och rekryteringen har hämmats, vilket allt bidragit till att minska avdelningens möjligheter att verka med optimal effektivitet. Det är därför enligt organisationen synnerligen angeläget, att definitivt beslut nu fattas om den framtida organisationen. Det ämbetets förslag, som nu föreligger, bör efter vissa justeringar kunna läggas till grund därför.

Liknande synpunkter anföres av *Statstjänstemännens riksförbund*.

Flera remissinstanser anmärker på att överståthållarämbetet, utan att göra en ingående undersökning av vilka fördelar som skulle kunna vinnas genom en annan organisationsform, förordat en organisation som i huvudsak ansluter sig till den nu gällande. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* konstaterar att ämbetet förordar en organisation byggd på i huvudsak territoriell indelning och anför därefter.

Ändamålsenligheten av denna indelningsgrund kan starkt ifrågasättas. Den tidigare utredningen gjorde det. Även i den nu föreliggande utredningen antyds vissa olägenheter med nuvarande indelning, varför en övergång till större lokala kontor förordas. Förslaget bibehållande av — såsom länsstyrelsen ser saken — överdimensioneringen av personalkadern och den lokalt bundna organisationsformen — vilken anses ge organisationen stadga — synes aktualisera frågeställningen om vilket samband som råder mellan dessa förhållanden och om rationaliseringar kan vinnas genom en annan organisationsform, som tillgodoser erforderliga krav på stadga. Efter lokalfrågans lösning borde förutsättningar föreligga för en prövning av spörsmålet, obunden av traditionella synpunkter. Vid en sådan prövning synes även böra beaktas, att den nuvarande indelningsgrunden anses utgöra ett hinder för en förutsättningslös försöksverksamhet, som i dagens läge torde vara både nödvändig och nyttig för att verksamheten skall kunna anpassas på ett ändamålsenligt sätt till föreliggande behov. En dylik försöksverksamhet möter icke något hinder i länsstyrelseorganisationen, där även stora arbetsenheter under namnet taxeringssektionens allmänna detalj successivt blir föremål för mycket genomgripande omgrupperingar i rationaliseringssyfte. Utredningens uppgift beträffande länsstyrelserna om att arbetet samlas på »en enda allmän detalj» är felaktig. Överväganden av dylikt slag gör att — innan klarhet skapats om dessa angelägenheter — det enligt länsstyrelsens bestämda uppfattning är direkt olämpligt att i dagens läge ånyo binda överståthållarämbetsorganisationen vid den ena eller

andra linjen i fråga om kontors- eller arbetsdetaljer, revisionsavdelningen frånräknad. Ovissheten om möjligheterna och tidpunkten att övergå till ett system med definitiv källskatt för ytterligare löntagargrupper gör det än mer angeläget att tills vidare nöja sig med ett provisorium. Härför talar också, att icke ens de för rörelsetaxeringen avgörande faktorerna ännu kan säkert överblickas.

Länsstyrelsen säger sig vara ytterst tveksam om de framlagda förslagen bör läggas till grund för en ny organisation av överståthållarämbetet. Då ett starkt behov föreligger av en fullständig samordning mellan taxeringsorganisationen i Stockholm och i de större länen hemställer länsstyrelsen att en ny utredning igångsättes snarast möjligt inom ramen för länsstyrelseutredningen eller helst storstadsregionsutredningen.

Enligt *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* bör en förutsättningslös organisationsundersökning av utomstående komma till stånd, därvid även de större länsstyrelserna bör medtagas så att en allsidig belysning kan erhållas inte bara av organisationsfrågorna vid överståthållarämbetet utan även vid de större länsstyrelserna. Därvid bör enligt länsstyrelsen även övervägas om inte fördelar skulle ernås genom en funktionell indelning av taxeringsavdelningen i Stockholm, exempelvis så att ett särskilt taxeringskontor inrättas för rörelseidkarna.

Riksskattenämnden konstaterar att ämbetet utan närmare motivering stannat för att bibehålla en territoriell indelningsgrund och fortsätter.

Härvid har ämbetet uttalat, att en av de mera påtagliga nackdelarna med denna indelningsgrund varit svårigheten att samordna sådana mål, som ägt samband med varandra men enligt den territoriella indelningsgrunden kommit att hänföras till skilda kontor. Dessa nackdelar torde enligt ämbetets uppfattning kunna i det väsentliga bemästras i en organisation med färre enheter och med ökade möjligheter — tidsmässigt och personellt — för förste taxeringsintendenten att fullgöra den honom åliggande samordningsuppgiften. Riksskattenämnden ifrågasätter, om icke — bl. a. genom att dessa besvärliga samordningsproblem skulle elimineras — större effektivitet skulle kunna vinnas med en funktionell uppdelning på så sätt, att mål avseende taxering av sådana fysiska personer, som enligt bestämmelserna i 3 § taxeringskungörelsen skola taxeras i särskild taxeringsnämnd, sammanfördes till ett särskilt taxeringskontor, och mål avseende taxering av övriga skattskyldiga fysiska personer till ett annat taxeringskontor. Med ett särskilt taxeringskontor för taxering av rörelseidkare med flera fysiska personer, torde en särskild inkomstlängd erfordras för dessa grupper av skattskyldiga. Enligt uppgift användas sådana längder redan nu med gott resultat vid taxering av här ifrågavarande skattskyldiga inom städerna Göteborg och Malmö, och upprättande av sådan särskild längd lär ej heller behöva bereda några svårigheter i Stockholm.

Ehuru riksskattenämnden inte är övertygad om att inte åtskilliga fördelar skulle stå att vinna genom en funktionell uppdelning anser nämnden att man — då erforderlig utredning om annan organisationsform inte föreligger — får godtaga att uppdelningen av taxeringskontoren göres på det av ämbetet föreslagna sättet.

Liknande synpunkter anföres av *länsstyrelsen i Östergötlands län*, *Sveriges grossistförbund*, *Sveriges köpmannaförbund* och *Sveriges hantverks- och industriorganisation*. Sistnämnda organisation säger sig inte vilja tillstyrka att den av ämbetet förordade uppdelningen av rörelsetaxeringen på olika kontor bibehålles.

Föreningen Sveriges taxeringsrevisorer betonar önskvärdheten från taxeringskontrollsynpunkt att taxeringsavdelningen utom revisionskontoret sammanhålles under en enhetlig ledning. Behovet av åtgärder att samordna taxeringsarbetet inom taxeringsavdelningen skulle då minska. Föreningen tillägger.

Om någon uppdelning på olika kontor ändock erfordras, bör denna icke ske efter geografiska grunder. I stället bör eftersträvas en indelning som möjliggör ett sammanförande av samtliga skattskyldiga av viss kategori till ett och samma kontor. Antalet kontor bör — av skäl som föreningen ovan anfört — vara så litet som möjligt. En möjlig indelningsgrund synes vara att sammanföra skattskyldiga, som taxeras i särskilda taxeringsdistrikt, till ett kontor och de som taxeras i lokala distrikt till ett andra kontor. En sådan indelning innebär betydande fördelar för arbetet med taxeringskontrollen. Den möjliggör även en enhetlig ledning av taxeringsassistenterna under deras arbete i första instans. Att som utredningen föreslagit, uppdelat taxeringsassistenter på de olika kontoren under den tid arbetet pågår i taxeringsnämnderna och sedan under övrig tid av året sammanföra dem till en grupp under revisionsintendentens ledning, måste komma att medföra olägenheter. Man bör vid utformningen av den framtida organisationen eftersträva en fast och enhetlig organisation, som kan verka året om utan att alltför stora ändringar behöva vidtagas.

Länsstyrelsen i Stockholms län ifrågasätter om man inte bör begränsa sig till två lokala taxeringskontor, medan *lantbrukets skattedelegation* uttalar sig för ett enda kontor. *Länsstyrelsen i Kristianstads län* anser att revisionsavdelningen bör uppdelas på två kontor. *Sveriges akademikers centralorganisation* och *Statstjänstemännens riksförbund* föreslår att, förutom ett särskilt kontor för bolagstaxering, inrättas fyra taxeringskontor med en uppdelning grundad på territoriell indelning.

Från länsstyrelsernas sida framhålles allmänt att den föreslagna personaluppsättningen vid överståthållarämbetets skatteavdelning är överdimensionerad i förhållande till antalet anställda på motsvarande avdelningar vid länsstyrelserna. Uttalandet i ämbetets skrivelse att taxeringsarbetet i Stockholm skulle vara besvärligare än i länen bestrides i regel av länsstyrelserna. *Sälunda* framhåller *länsstyrelsen i Malmöhus län*.

I förhållande till länens tilldelning av personal för motsvarande uppgifter skulle ett godtagande av förslaget innefatta en annan och gynnsammare grund för personaltilldelningen i Stockholm. Utredningen förmenar, att en sådan behandling skulle vara motiverad av Stockholms särställning. *Sälunda* hävdar utredningen (s. 18) att Stockholm intar en särställning i fråga om skattemålnens art och svårighetsgrad. Något belägg för detta — auktoritativt bestridda — påstående kan länsstyrelsen icke utfinna. Vad som i första hand skulle motivera Stockholms särställning — och därmed personaltilldelning

efter annan grund än som tillämpas för länen — skulle enligt utredningen vara antalet rörelseidkare, bolag och förmögenhetsskatt-taxerade ävensom svårigheterna att utnyttja taxeringsnämndsordförandena för utredningar i besvärsmål. Dessa argument för särbehandling av överståthållarämbetet är inte nya. De framfördes och vann gehör vid dåvarande skatteverkets förstatligande i slutet av 1940-talet. De betecknades emellertid som mindre tungt vägande vid statsmakternas ovanberörda ställningstagande år 1959, vilket torde sammanhånga med den allmänt sett påtagliga försvagning av dylik argumentation, som föranletts av samhällsutvecklingen under senare år. Denna samhällsutveckling har alltjämt fortgått och det förefaller troligt, att den kommer att fortsätta i stort sett lika accentuerat som hitintills. Det är därför man måste ställa sig tveksam till att godtaga att i Stockholm skulle finnas — eller framdeles kunna förväntas finnas — väsentligen andra problem, såvitt här är i fråga, än i övriga storstadsregioner. Det synes länsstyrelsen mindre realistiskt att grunda ställningstagandet till organisationsförslaget på den hävdade men ytterst oklara särställning som Stockholm skulle intaga i förhållande till länen i avhandlat hänseende. Härutinnan synes mer tillförlitlig utredning om behovet av personal i framtiden erforderlig.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län kan inte finna, att särskild tyngd bör givas skatteunderlaget vid en mätning av arbetsmängden och fortsätter.

Visserligen påföres i huvudstaden 25 procent av den statliga inkomstskatten i riket men ihåggommas bör att den statliga bolagsskatten i betydande grad påverkat detta procenttal. Bolagstaxeringen torde spela en relativt liten roll, eftersom de största bolagens taxeringar handlägges av mellankommunala prövningsnämnden. Medräknas endast fysiska personer sjunker Stockholms andel till cirka 20 procent. Även detta tal torde vara för högt som mått på Stockholms relativa andel i den samlade arbetsbördan. Folkmängden i Stockholm utgör endast 11 procent av folkmängden i riket. Anledning saknas antaga, att behandlingen av deklaramaterialet skall behöva vara mera arbetskrävande genomsnittligt sett i Stockholm än i rikets övriga delar. Löntagaredeklarationerna, som genomsnittligt är de enklaste, torde i Stockholm dominera i högre grad än i något län. Att i fråga om taxeringsmålens genomsnittliga svårighetsgrad någon nämnvärd skillnad icke kan anses föreligga mellan Stockholm och de större länen har också understrukits av vederbörande departementschef i propositionen 1959: 47.

Man torde sålunda, framhåller länsstyrelsen, böra utgå från att överståthållarämbetets taxeringsavdelning bör erhålla tilldelning av personal och anslag efter liknande grunder som tillämpas i fråga om länsstyrelsernas taxeringssektioner. Svårigheterna ligger i att mäta arbetsbördan på ett rättvist sätt och då även taga hänsyn till om arbetet i de stora städerna kanske i viss mån påkallar en särskild förstärkning i antalet arbetskrafter. I det framlagda förslaget saknas, konstaterar länsstyrelsen, en sådan jämförande analys med förhållandena ute i länen. Länsstyrelsen måste därför uttala tvekan inför tanken att utan ytterligare utredningar och överväganden genomföra det framlagda förslaget i hela dess vidd.

Liknande synpunkter anföres av *länsstyrelsen i Skaraborgs län*.

Länsstyrelsen i Jönköpings län påpekar, att överståthållarämbetet vid sin jämförelse med länsstyrelserna lämnat så gott som helt utan beaktande

det förhållandet, att i länen med hänsyn till deras utsträckning åtskilliga befattningshavaregrupperns arbete försinkas av resor och påverkas av andra av avstånden beroende kontaktsvårigheter. Om överståthållarämbetets personalförslag anses böra godtagas, torde, framhålles i yttrandet, personalbehovet för länsstyrelsernas taxeringsavdelningar böra bli föremål för förnyad översyn.

Länsstyrelsen i Värmlands län framhåller, att enligt länsstyrelsens erfarenhet är deklaramaterialet i städerna i formellt avseende av i genomsnitt betydligt bättre beskaffenhet än på landsbygden. Detta beror enligt länsstyrelsen säkerligen på att det speciellt på landsbygden råder brist på kunniga deklaramedhjälpare. Framför allt tynges emellertid taxeringsarbetet på landet av det stora antalet deklarambilagor för jordbruk. Granskningen av dessa bilagor är, betonar länsstyrelsen, synnerligen tidskrävande i både första och andra instans. Länsstyrelsen tar därefter upp de övriga skäl, som överståthållarämbetet anfört som motiv för en särställning i förhållande till länen, och hävdar att dessa skäl saknar grund. Sammanfattningsvis anför länsstyrelsen, att sådan skillnad mellan arbetsbelastningen i Stockholm och i länen, som enligt överståthållarämbetet skulle finnas, inte torde föreligga. Enligt länsstyrelsens uppfattning har ämbetets förslag härigenom kommit att innebära en överdimensionering av taxeringsavdelningen vid överståthållarämbetet i jämförelse med motsvarande arbetsenheter vid länsstyrelserna.

Liknande synpunkter anföres av länsstyrelserna i *Kristianstads* och *Norrbottnens län*.

Även *Sveriges industriförbund*, *lantbrukets skattedelegation* och *Sveriges köpmannaförbund* anser att de normer, som enligt förslaget tillämpats för beräkning av personaluppsättningen i Stockholm, alltför mycket avviker från de principer som gällt vid bestämmande av motsvarande personalåtgång vid länsstyrelserna. Det framhålles vidare i yttrandena att de förslag, som allmänna skatteberedningen kan komma att framlägga, kan få konsekvenser beträffande personalbehovet hos de myndigheter som sysslar med taxeringsarbete.

Länsstyrelsen i Stockholms län instämmer i överståthållarämbetets uttalande om att taxeringsarbetet i Stockholm är svårare än i landet i övrigt och tillägger.

I detta sammanhang torde även, utöver vad ämbetet anfört, böra erinras om de särskilda förhållanden, som är avhängiga av att Stockholms stad och omgivande kommuner i länet bildar en befolkningsenhet. Det förekommer ofta att en skattskyldig är bosatt i länet och driver rörelse i Stockholms stad eller vice versa. Befolkningen inom detta område är även mycket rörlig. Även i andra avseenden (exempelvis för samtaxering av makar och sammanboende, skrivna var för sig i länet och i staden), föreligger samröre mellan Stockholms stad och kranskommunerna. Sagda förhållanden torde i och för sig icke medföra särskilt svårbedömbara skattefrågor, men föranleder tidskrävande kommunikation mellan taxerings- och uppbördsmyndigheterna i staden och i länet. Det är givet att vad nu sagts måste beaktas

vid organisationsplaneringen. Detta har även i förslaget tagit sig uttryck däri att antalet befattningshavare för samma arbetsuppgifter är proportionsvis större än i länen.

En jämförelse med antalet befattningshavare vid länsstyrelserna är, framhålles vidare i yttrandet, missvisande av den anledningen att taxeringssektionerna vid länsstyrelserna ofta torde vara underbemannade och nödgas arbeta under pressande förhållanden. Ett genomförande av ämbetets förslag skulle ställa länen i ännu ogynnsammare ställning. Emellertid kan det enligt länsstyrelsens mening knappast finnas anledning att för den skull motsätta sig en i och för sig påkallad omorganisation. Vid en jämförelse mellan överståthållarämbetets skatteavdelning och lärens taxeringssektioner får man vidare inte bortse från att arbetet i taxeringsnämnderna bedrivs olika i Stockholm och i länen.

Såväl *Föreningen Sveriges taxeringsintendenter* som *Föreningen Sveriges taxeringsrevisorer* understryker att ämbetet väsentligt överbetonat olikheterna i taxeringsarbetet mellan Stockholm och landet i övrigt.

Även detaljutformningen av överståthållarämbetets förslag beträffande personaluppsättningen å de olika avdelningarna, lönegradsplaceringen m. m. har föranlett uttalanden i flera remissyttranden.

Beträffande förste taxeringsintendenten understrykes i flera yttranden vikten av att dennes arbetsbörda lättas så att han bl. a. får erforderlig tid för en effektiv arbetsledning. Detta kan ske dels genom att — i enlighet med överståthållarämbetets förslag — viss personal avdelas att biträda förste taxeringsintendenten vid fullgörandet av dennes åligganden, dels genom att vissa förste taxeringsintendenten åvilande arbetsuppgifter delegeras på cheferna å de olika kontoren eller på andra befattningshavare.

Överståthållarämbetets förslag att å förste taxeringsintendentens expedition inrätta en tjänst, vars innehavare skall ha till särskild uppgift att föra processer i gemensamma mål och ärenden och att i övrigt biträda förste taxeringsintendenten med samordningsfrågor beträffande processföringen, tillstyrkes av riksskattenämnden, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands och Norrbottens län, *Föreningen Sveriges taxeringsintendenter*, *Sveriges akademikers centralorganisation* och *Statstjänstemännens riksförbund*. Enligt riksskattenämnden, länsstyrelsen i Stockholms län, *Föreningen Sveriges taxeringsintendenter*, *Sveriges akademikers centralorganisation* och *Statstjänstemännens riksförbund* bör befattningshavaren i fråga inte ges lägre tjänsteställning än vad som föreslagits för cheferna för taxeringskontoren.

Förslaget att inrätta en särskild tjänst, vars innehavare skall biträda förste taxeringsintendenten med samordningen av skatteårets ärendena har tillstyrkts av riksåklagaren och statsåklagaren i Stockholm, länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Göteborgs och Bohus samt Norrbottens län, *Föreningen Sveriges taxeringsintendenter*, *Sveriges akademikers*

centralorganisation och *Statstjänstemännens riksförbund*. Sistnämnda tre remissinstanser förordar att även denne befattningshavare ges samma tjänsteställning som föreslagits för cheferna för taxeringskontoren. Enligt *Kammarrättens* åsikt talar övervägande skäl för att åtalsärendena bör koncentreras på en hand inom taxeringsavdelningen. Även *riksskattenämnden* delar överståthållarämbetets uppfattning att åtalsärendena bör samlas på en hand. Om emellertid statskontorets förslag, att åtalsmålen skall handläggas å taxeringskontoren, genomföres, kräves, framhåller nämnden, viss ändring i taxeringsförordningen. Nämnden anför härom.

I andra stycket 118 § taxeringsförordningen stadgas emellertid, att det ankommer på taxeringsintendenten i länet att göra anmälan till åklagare, därest anledning förekommer att brott, som avses i första stycket av samma paragraf, förövats. Med »taxeringsintendenten i länet» förstås jämlikt 3 § taxeringsförordningen i Stockholm förste taxeringsintendenten. Föreskriften i 118 § taxeringsförordningen bör — om det ovannämnda förslaget genomföres — omformuleras så att anmälan kan göras av annan taxeringsintendent än »taxeringsintendenten i länet».

Flera remissinstanser förordar, att förste taxeringsintendentens arbetsbörda lindras genom att arbetsuppgifter, som åvilar denne, delegeras på andra befattningshavare. Sålunda ansluter sig *Länsstyrelsen i Kristianstads län* till den av statskontoret uttalade uppfattningen att åtalsmålen regelmässigt bör handläggas å taxeringskontoren. *Länsstyrelsen* anser det mer ändamålsenligt — jämfört med ämbetets förslag att inrätta två befattningar som biträdande taxeringsintendent, vilkas innehavare skall biträda förste taxeringsintendenten med vissa besvärsmål samt med åtalsärenden — att dessa arbetsuppgifter anförtros en biträdande taxeringsintendent, som härvid till sin hjälp får befattningshavare i lägre tjänsteställning. *Föreningen Sveriges taxeringsintendenter* och *Sveriges akademikers centralorganisation* anser att — under förutsättning att den befattningshavare, som skall handlägga åtalsärenden, inte får lägre tjänsteställning än taxeringsintendent — åtalsärendena bör delegeras på denne. *Länsstyrelsen i Östergötlands län* anser att det bör undersökas om inte uppgiften att meddela anstånd med deklarationsavgivande kan tilläggas cheferna för respektive taxeringskontor.

Riksskattenämnden erinrar om att nämnden redan i sitt den 17 september 1958 avgivna yttrande över då framlagt förslag till ny organisation av överståthållarämbetets skatteavdelning framhöll, att befogenhet att utfärda förordnande om taxeringsrevision borde tilldelas revisionsintendenten. I tveksamma eller viktiga fall borde samråd ske med förste taxeringsintendenten. Nämnden tillägger.

Ett liknande förslag avseende samtliga taxeringsintendenter har framförts i det av statskontoret avgivna yttrandet. *Riksskattenämnden* anser det angeläget att förste taxeringsintendentens arbetsbörda i möjligaste mån underlättas och biträder därför såtillvida statskontorets förslag, att delegation av ifrågavarande befogenhet bör kunna ske till en befattningshavare och då lämpligen till revisionsintendenten.

Liknande synpunkter anföres av *Föreningen Sveriges taxeringsrevisorer*. Även *länsstyrelsen i Skaraborgs län* anser att befogenheten att förordna om taxeringsrevision med fördel bör kunna anförtros åt revisionsintendenten liksom att anmälan till åklagare enligt 118 § taxeringsförordningen bör få göras av den biträdande taxeringsintendent, som föreslagits skola finnas för samordning av åtalsärendena.

Länsstyrelserna i Stockholms, Göteborgs och Bohus samt Västernorrlands län anser det olämpligt att beslutanderätten i åtalsärenden och andra samordnande frågor liksom även beträffande taxeringsrevision delegeras på andra befattningshavare.

Överståthållarämbetets förslag att varje taxeringskontor liksom hittills skall förestås av en taxeringsintendent har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av remissinstanserna.

Beträffande personal med akademisk utbildning för beredning av mål och ärenden till prövningsnämnden samt besvär till beskattningsdomstolarna konstaterar *riksskattenämnden*, att ämbetet beräknat denna personal till tjugو befattningshavare utöver chefstjänstemännen och tillägger.

Därvid har ämbetet ansett sig ha tillämpat de principer, efter vilka de allmänna detaljerna vid de större länsstyrelsernas taxeringssektioner tilldelats sådan personal i samband med den av statsmakterna år 1961 beslutade utbyggnaden av personalorganisationen vid nämnda detaljer. Enligt riksskattenämndens mening böra dock i det ovannämnda antalet inräknas de fyra cheferna för de föreslagna tre lokala taxeringskontoren och bolagstaxeringskontoret. Utöver dessa taxeringsintendentstjänster skulle alltså erfordras 16 tjänster i akademikerkarriären.

Beträffande överståthållarämbetets förslag, att såsom kronoombud i vissa taxeringsnämnder — taxeringsnämnderna för aktiebolag och andra juridiska personer och för det för riket gemensamma taxeringsdistriktet — skall tjänstgöra tjugو taxeringsinspektörer eller andra tjänstemän i akademikerkarriären, framhåller riksskattenämnden följande.

Riksskattenämnden anser i likhet med statskontoret, att varje befattningshavare bör hinna granska i genomsnitt 1 400 deklARATIONER ÄVEN I DE SÄRSKILDA NÄMNDERNA FÖR AKTIEBOLAG OCH ANDRA JURIDISKA PERSONER, varför endast 15 befattningshavare torde erfordras för dessa arbetsuppgifter; härtill komma de 2 befattningshavare, som äro avsedda som kronoombud i det för riket gemensamma taxeringsdistriktet. Riksskattenämnden finner däremot angeläget, att befattningshavare i akademikerkarriären utses för dessa kvalificerade granskningsuppdrag. Riksskattenämnden vill i detta sammanhang erinra om att motsvarande arbetsuppgifter i länen nästan uteslutande utföras av såsom taxeringsnämndsordförande förordnade personer med akademisk utbildning. Riksskattenämnden vill därför tillstyrka överståthållarämbetets förslag i vad angår utbildningskravet.

Beträffande kronoombudet i fastighetstaxeringsnämnderna gör riksskattenämnden följande uttalande.

Med hänsyn till vikten av en i möjligaste mån likformig fastighetstaxering i huvudstaden har hittills i de fyra taxeringsnämnderna för den särskilda fastighetstaxeringen en och samme befattningshavare fungerat såsom kronoombud. Överståhållarämbetet anser, att detta uppdrag i fortsättningen skall kunna utföras av en tjänsteman i kanslistkarriären. Någon motivering till den väsentliga minskningen i kompetenskravet för denne befattningshavare har icke lämnats i förslaget. Enligt riksskattenämndens mening synes ifrågasättande befattning även i den nya organisationen böra innehavas av en tjänsteman i akademikerkarriären. En mångfald stora fastigheter kommer att bli föremål för nytaxering under de genomgripande ny- och ombyggnader, som pågå i Stockholms centrala delar, och härvid torde det vara värdefullt, att en kvalificerad befattningshavare finnes såsom representant för det allmänna bl. a. vid diskussioner med fastighetsägarna om åsättande av taxeringsvärden.

Även länsstyrelsen i Västernorrlands län, Föreningen Sveriges taxeringsintendenter, Sveriges akademikers centralorganisation och Statstjänstemännens riksförbund anser, att kronoombuden i taxeringsnämnderna för bolag och föreningar, i det för riket gemensamma taxeringsdistriktet och i fastighetstaxeringsnämnderna bör vara personer i akademikerkarriären. Länsstyrelserna i Stockholms och Norrbottens län däremot ansluter sig till statskontorets förslag att viss omfördelning bör ske. Länsstyrelsen i Kristianstads län säger sig dela ämbetets uppfattning att för närvarande endast tjänstemän i akademikerkarriären bör förordnas som kronoombud men tillägger.

Sedan den föreslagna taxeringsassistentorganisationen uppbyggt och varit i full verksamhet några år, bör emellertid frågan om möjligheten att förordna förste taxeringsassistenter till tjänstgöring även i nämnderna för aktiebolag och andra juridiska personer upptagas till övervägande. Det kommer kanhända att visa sig nödvändigt, att inrätta befordringstjänster jämväl i 21 lönegraden för taxeringsassistenter. De assistenter, som anses kunna befordras till sådana tjänster, böra vara kompetenta att tjänstgöra jämväl i aktiebolagsnämnderna.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län föreslår, att de av ämbetet föreslagna 20 taxeringsinspektörstjänsterna och 1 kanslisttjänst utbytes mot förslagsvis 14 taxeringsinspektörstjänster och 7 kanslisttjänster. Länsstyrelsen anför därefter.

Länsstyrelsen vill understryka att länsstyrelsen vid denna sin bedömning ansett sig kunna utgå från att granskningskapaciteten per befattningshavare i dessa nämnder endast skulle utgöra 1 200 deklamationer och detta just med hänsyn till de föreslagna befattningshavarnas skilda kvalifikationer. Skulle däremot endast akademiker avses för arbetet i bolags- och föreningsnämnderna bör — såsom statskontoret anført — granskningskapaciteten kunna beräknas till 1 400 deklamationer per befattningshavare, vilket skulle innebära tre tjänster.

Även länsstyrelsen i Stockholms län anser, att man bör räkna med en granskningskapacitet för kronoombuden av 1 400 deklamationer medan länsstyrelserna i Örebro och Norrbottens län uttalar sig för 1 200 deklamationer.

Statstjänstemännens riksförbund ifrågasätter om inte granskningskapaciteten bör sättas lägre än 1 200 deklARATIONER.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län säger sig vara tveksam om den för Stockholm gällande ordningen med kronoombud, som förordnas att i tjänsten granska de juridiska personernas deklARATIONER, härvid ger den i förhållande till kostnaderna bästa effekten. Länsstyrelsen tillägger.

I länen fullgöras motsvarande uppdrag på fritid och mot särskild ersättning. Detta system har valts av statsmakterna med hänsyn till att härigenom de bästa arbetskrafterna kan knytas till ifrågavarande uppgifter. Den för Stockholm gällande ordningen torde ställa sig ganska dyrbar. Det bör vara av intresse att få utrett och om i vad mån stockholmssystemet medför en motsvarande ökning av effektiviteten.

Länsstyrelsen i Malmöhus län däremot anser, att det i och för sig torde vara riktigt att ha tjänstemannataxering för dessa skattskyldiga, något som man torde böra övergå till även i länen. Det blir, framhåller länsstyrelsen, allt svårare att besätta ordförandeposterna i dessa distrikt, om sakkunnig hjälp ej beredes dem i samma omfattning som i assistentdistrikten. Ur allmän synpunkt är det ytterst angeläget, att en likartad organisation för granskningen på taxeringsnämndsstadiet upprättas i Stockholm och i länen. Då uppstår frågan hur denna personal skall utnyttjas, ett spörsmål som länsstyrelsen föreställer sig ävenledes skall lösas lika för Stockholm och länen. Länsstyrelsen fortsätter.

Här uppställer sig viss tveksamhet i fråga om utnyttjandet av denna granskningspersonal mellan taxeringsnämndsperioderna. Utredningen synes förutsätta, att dessa då skall överföras till taxeringskontoren. Problemet är närbesläktat med spörsmålet om taxeringsassistenternas tjänstgöringsförhållanden. Av effektivitetsskäl har man för de sistnämndas del valt revisionskontoret. Från samma utgångspunkt blir slutsatsen, att »bolagsgranskarna» efter taxeringsnämndsarbetets avslutande bör bibehållas som en enhetlig arbetsgrupp för offensiv granskning och eftergranskning. Länsstyrelsen vill med det sagda peka på att detta talar för en indelning efter funktionell grund och att det kan bli svårt att genomföra önskvärda anordningar i det här avhandlade avseendet om man låser sig för en territoriell indelningsgrund.

Riksskattenämnden framhåller att — även med de reduceringar i fråga om akademikerpersonalen som nämnden föreslagit — personaltilldelningen hos ämbetet medför en i förhållande till länen stark organisation. Nämnden tillägger.

Men detta torde kunna försvaras med att de allmänna detaljerna vid länsstyrelserna med nuvarande arbetsbörda torde vara underbemannade. Det må emellertid framhållas, att riksskattenämnden icke är övertygad om att den genomsnittliga svårighetsgraden av målen skulle vara väsentligt större i Stockholm än i de största länen. Härvid bör bl. a. beaktas att i vissa län förekomma åtskilliga mål rörande taxering av jordbrukare med komplicerade inkomstförhållanden.

Enligt *länsstyrelsen i Skaraborgs län* är avvägningen mellan personal i akademikerkarriären och annan personal förmånligare än vad som i all-

mänhet genomförts på länsstyrelserna. Länsstyrelsen anser den föreslagna personaluppsättningen i detta hänseende alltför kraftigt dimensionerad i förhållande till vad som nu gäller på länsstyrelserna. Då samma principer bör tillämpas vid personaltilldelningen å ämbetet och å länsstyrelserna, föreslår länsstyrelsen att ställning inte nu tages till förslaget i denna del och att ämbetet i stället tilldelas medel för anställande av tillfällig personal i oundgängligen erforderlig omfattning. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* anser den av statskontoret föreslagna utökningen av den kvalificerade personalen i allmänna detaljen tillräcklig.

Länsstyrelsen i Kristianstads län konstaterar, att ämbetet i sin skrivelse utgått från att antalet besvär till prövningsnämnden kommer att öka i interringa grad och anför därefter.

Några särskilt bärande skäl för uttalandet anföres emellertid icke. Den personal som föreslagits för denna del av skatteavdelningen överstiger — såsom statskontoret i vid utredningen fogat underhandsuttalande framhållit — icke oväsentligt länsstyrelsernas personal för motsvarande arbetsuppgifter. Länsstyrelsen kan liksom statskontoret icke finna att skäl framlagts för denna skillnad i personaluppsättning.

Sveriges akademikers centralorganisation framhåller att — även om det är svårt att redan nu visa att utredningens förslag till personaluppsättning av kvalificerad arbetskraft är för knappt tilltaget — det finns anledning tro att ytterligare arbetskraft snart kommer att behövas, vilket redan erfarenheterna från nuvarande organisation visat. Det är i så fall angeläget att Kungl. Maj:t har möjligheter att snabbt kunna anvisa medel för förstärkning. Organisationen tillägger.

Paralleller med länsstyrelserna är olyckliga eftersom taxeringssektionerna där är underbemannade och tvingas arbeta under svåra förhållanden med övertid i stor omfattning. Det kan därför icke accepteras att överståthållarämbetets skatteavdelning dimensioneras med utgångspunkt från länsstyrelsernas nuvarande förhållanden, ty under sådana omständigheter tillskapas en organisation som redan från början är otillräcklig för att handlägga taxeringsarbetet. Såväl den enskildes som statens intressen kräver att taxeringsarbetet kan handläggas på ett betryggande sätt och en förutsättning härför är att erforderlig personal ställes till förfogande.

Beträffande antalet biträdande taxeringsintendenter å bolagstaxeringskontoret anför *riksskattenämnden*.

Utöver vad överståthållarämbetet uttalat må framhållas, att bolagstaxeringskontoret har att avgiva yttranden över ett stort antal ansökningar till riksskattenämnden om förhandsbesked i taxeringsfrågor. Då det är av vikt att yttranden i dessa, merendels svårbedömbara ärenden avgivas snabbare än hittills i allmänhet varit möjligt — och då en eftersläpning torde föreligga jämväl ifråga om svårare bolagstaxeringsmål — anser riksskattenämnden, att två tjänster såsom biträdande taxeringsintendent höra inrättas vid bolagstaxeringskontoret.

Liknande synpunkter anföres av *Sveriges akademikers centralorganisation* och *Statstjänstemännens riksförbund*.

Beträffande taxeringsinspektörstjänsternas inplacering i lönegrader föreslår riksskattenämnden, att ett visst antal — förslagsvis 3 stycken — tjänster som förste taxeringsinspektör i lönegrad 23 utbytes mot tjänster i lönegrad 25. Nämnden anför härom.

I fråga om tjänsternas inplacering i olika lönegrader har ämbetet bl. a. föreslagit, att 6 tjänster placeras i lönegrad 27 med avlöningsförstärkning av 230 kr per månad, 13 tjänster i lönegrad 23 och 13 tjänster i lönegrad 21. Månadslönerna under år 1963 utgöra för taxeringsintendent (inklusive avlöningsförstärkning å 230 kr) 4 373 kr och för lönegraderna 27, 23 och 21 i ortsgrupp 5 för högsta löneklass 3 978 kr (incl. 230 kr), 3 049 kr resp. 2 749 kr. Om en förste taxeringsinspektör i lönegrad 21 så småningom skulle befordras till taxeringsintendent, skulle han enligt förslaget — räknat efter högsta löneklassen — erhålla följande löneökningar under denna karriär; från 21 till 23 lönegraden 300 kr, från 23 till 27 lönegraden 929 kr och från 27 lönegraden till chefslönegraden Bo 1 395 kr. Löneökningen från 23 till 27 lönegraden är enligt riksskattenämndens uppfattning alltför stor. En mindre språngartad löneökning skulle i nu nämnda fall erhållas, om vissa tjänster placerades i 25 lönegraden. Riksskattenämnden vill i detta sammanhang erinra om att överståthållarämbetet föreslagit, att tre tjänster såsom förste taxeringsrevisor skola inplaceras i denna lönegrad samt att 10 tjänster som förste taxeringsinspektör vid skatteavdelningen för närvarande äro placerade i lönegrad 25. Visserligen äro för närvarande inga förste taxeringsinspektörer vid länsstyrelserna placerade i 25 lönegraden, men vid de flesta länsstyrelserna finnas befattningar som assessor vid provningsnämndens kansli och biträdande taxeringsintendent å varuskattekontoret i 25 lönegraden, till vilka befattningar förste taxeringsinspektörer i stor utsträckning ha befordrats. Ett ytterligare skäl för att vid vart och ett av de lokala taxeringskontoren placeras en förste taxeringsinspektör i 25 lönegraden ligger i det förhållandet, att enligt ämbetets förslag (sid. 45—46) »förordnande i betydande omfattning skall givas förste taxeringsinspektörer att utföra på taxeringsintendent ankommande göromål».

Liknande synpunkter anføres av länsstyrelsen i Västernorrlands län, Sveriges akademikers centralorganisation, Statstjänstemännens riksförbund och Föreningen Sveriges taxeringsintendenter, vilka förordar att en tjänst i lönegrad 25 inrättas på varje kontor.

Beträffande den kanslistpersonal som enligt ämbetets förslag tilldelats taxeringsavdelningen anför riksskattenämnden följande.

Å sid. 20 i förslaget har överståthållarämbetet anfört, att i länen eftergranskning på grund av de s. k. överskottsförteckningarna i stor omfattning numera torde ombesörjas av personal hos de lokala skattemyndigheterna. Denna uppgift torde knappast vara riktig annat än för vissa undantagsfall. Det oaktat vill nämnden emellertid icke motsätta sig att taxeringsavdelningen tilldelas kanslistpersonal i den omfattning, som föreslagits av ämbetet.

Föreningen Sveriges landskanslistor anser att på taxeringsavdelningen en viss överflyttning av arbetsuppgifter bör kunna ske till personal ur kanslistkarriären. Vid länsstyrelserna ombesörjes utredningsarbete i besvärsmål i viss utsträckning av landskanslistor. Så bör enligt föreningen även kunna ske av personal med motsvarande utbildning vid ämbetet.

Enligt *Statstjänstemännens riksförbund* är det angeläget att kanslistpersonalen ytterligare förstärkes, då eftergranskningen av främst de lokala taxeringsnämndernas arbete visat sig synnerligen betydelsefull, vilket, framhåller förbundet, särskilt framkommit efter genomförandet av ADB-systemet i Stockholm, varvid enkla rättelser genom s. k. vitark inte längre kan företagas. Beträffande biträdespersonalen anför förbundet.

Då den nuvarande lokala indelningen torde komma att bestå, kommer vart och ett av taxeringskontoren att alltjämt ha två expeditioner. För fullgörande av de expeditionella arbetsuppgifterna synes den ena expeditionen på varje taxeringskontor komma att handhas av en kontorsskrivare och den andra av en kontorist. Dessutom skall för expeditionsgöromål finnas ett kanslibitråde jämte högst tre kontorsskribenterna. Då det inte förutsatts att det behövs någon kansliskrivare skulle vid semester- eller sjukledighet vederbörande kontorist komma att tjänstgöra för kontorsskrivaren, såvida inte den för ATP-uppgifterna avsedda kansliskrivaren skulle tjänstgöra vid förfall för vederbörande kontorsskrivare. Antalet för ovan nämnda arbetsuppgifter avdelade befattningshavare synes därjämte vara otillräckligt. Vid vissa tillfällen torde det inte vara möjligt att med ett så ringa antal tjänstemän fullgöra arbetet utan förstärkning. Expeditionsgöromålen på de nuvarande taxeringskontoren anses allmänt vara synnerligen omfattande. De nya taxeringskontorens föreslagna personal synes vara beräknad helt i underkant och torde inte komma att räcka till för de förutsatta arbetsuppgifterna. Som ett allmänt omdöme vill SR uttala den meningen att det borde ha räknats även med kansliskrivare på taxeringskontoren.

Liknande synpunkter anföres av *Tjänstemännens centralorganisation*.

Beträffande antalet taxeringsassistenter framhåller *riksskatlenämnden*, att nämnden inte har något att erinra mot det av ämbetet föreslagna antalet 55. Beträffande lönegradsplaceringen av assistenterna erinrar nämnden om att taxeringsassistenter i länen i viss utsträckning torde bli befordrade till häradsskrivare, varför ett något större antal befodrings-tjänster synes böra inrättas vid överståthållarämbetet.

Länsstyrelsen i Kristianstads län finner det rimligt att, innan närmare erfarenheter vunnits, räkna med arbetslotter om 1 400—1 500 deklarerationer per taxeringsassistent. Antalet erforderliga assistenter skulle då kunna beräknas till 50. Enligt *länsstyrelsen i Skaraborgs län* finns inte anledning avvika från vad taxeringskontrollutredningen föreslagit eller 1 500 deklarerationer. Antalet assistenter bör inte beräknas högre än 50. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* konstaterar att den norm ämbetet tillämpat skulle för Malmöhus län ge ett behov av 35 assistenter, vilket betyder 10 assistenter mer än som beräknades vid 1956 års taxeringsreform. Länsstyrelsen tillägger.

Konsekvenserna för riksorganisationen blir sålunda betydande, om utredningens mall fastställs. Länsstyrelsen menar, att det antalet icke heller nu bör fastslås vid en bestämd siffra som gärna uppfattas som en maximisiffra, utan att uttalandet vid 1961 års reform (prop. 100 sid. 96) om 1 200—1 600 deklarerationer per assistent bör vidhållas. Länsstyrelsen inriktar för sin del ansträngningarna på att genom utnyttjande av arbetsledning via assistentgruppens förste assistenter uppnå en avlastning för assistenterna beträffande

de »lättare» deklARATIONERNA i syfte att vinna en effektivare granskningsmetodik. Det incitament till lag- eller grupparbete, som var nerven i 1961 års omläggning, har kanske ännu icke burit frukt, men bör tillvaratagas i största möjliga utsträckning.

Länsstyrelserna i Östergötlands och Örebro län anser däremot att man bör utgå från ett högsta genomsnittligt antal av 1 400 deklARATIONER per assistent. *Föreningen Sveriges landskanslisters* anser att 1 200—1 400 deklARATIONER synes vara ett skäligt antal för en taxeringsassistent.

Beträffande antalet biträden till taxeringsassistenterna vid taxering i första instans anser *riksskattenämnden*, att detta antal bör begränsas till 50. *Länsstyrelsen i Skaraborgs län* anser att antalet biträden bör begränsas till 45. *Länsstyrelserna i Kristianstads och Västernorrlands län* anser att antalet biträdestjänster bör vara lägre än ämbetet beräknat. Sistnämnda länsstyrelse anser det tillfyllest med två biträden per tre assistenter. *Länsstyrelsen i Norrbottens län* ansluter sig däremot till ämbetets förslag i fråga om antalet biträden. *Statstjänstemännens riksförbund* understryker vikten av att varje assistent erhåller ett biträde.

Beträffande revisionskontoret anser *riksskattenämnden*, att det vid beräkning av antalet befattningshavare är realistiskt att räkna med i genomsnitt högst 60 taxeringsrevisioner årligen per granskningsman, varvid både fullständiga och partiella taxeringsrevisioner medräknats. Nämnden anför därefter.

I det av statskontoret avgivna yttrandet har föreslagits, att det av överståthållarämbetet angivna antalet granskningsmän borde reduceras med 8 befattningshavare. *Riksskattenämnden*, som anser det angeläget att granskningskapaciteten inom ämbetet väsentligt ökas, kan icke tillstyrka, att det av ämbetet föreslagna antalet granskningsmän reduceras. Nämnden har därvid beaktat bl. a. att man, trots den av ämbetet föreslagna personalökningen, måste räkna med en väsentligt ökad granskningsintensitet för att kontroll skall kunna utövas i avsedd omfattning.

Efter att ha lämnat vissa statistiska uppgifter angående granskningsarbetet vid länsstyrelserna och vid ämbetet anför nämnden.

Riksskattenämnden anser vidare att rent partiella taxeringsrevisioner, d. v. s. taxeringsrevisioner för enbart kontroll av att vissa poster bokförts och bokförts på rätt sätt, borde utföras i större omfattning än vad som hittills varit fallet. *Riksskattenämnden* är av den uppfattningen att möjligheterna härtill komma att bli avsevärt större, när bokgranskningskontoret får för denna typ av taxeringsrevisionen lämplig personal i form av taxeringsassistenter och kanslisters. En omläggning av taxeringsrevisionsarbetet inom överståthållarämbetet på sätt här skisserats skulle visserligen komma att medföra att de av granskningsmännen avgivna revisionspromemoriorna, vilka ligga till grund för taxeringsintendenternas yttranden i målen i prövningsnämnden, icke i samtliga fall skulle komma att innehålla så utförliga redogörelser för det totala räkenskapsmaterialets tillstånd, som nu

torde vara fallet och som enligt uppgift kräves av prövningsnämndens ledamöter, särskilt i mål däri muntlig förhandling hålles. Detta bör emellertid enligt riksskattenämndens uppfattning väl kompenseras av fördelarna för det allmänna av den större granskningsintensitet, som i så fall uppnås. Härav följer å andra sidan att man måste acceptera, att det icke blir möjligt för vederbörande tjänstemän att vid muntlig förhandling inför prövningsnämnden lämna upplysningar rörande alla detaljer i granskade räkenskaper.

Även länsstyrelsen i Östergötlands län anser, att man inte bör räkna med högre granskningskapacitet än 60 granskningar årligen per granskningsman. Vidare framhåller länsstyrelsen, att det effektiva utnyttjandet av taxeringsassistenterna för revisionsarbete bör beräknas till högst 6 månader per år. Beträffande övervakningen av taxeringsassistenterna anför länsstyrelsen.

I utredningen har framhållits att taxeringsassistenterna och deras biträden så till vida måste bilda en rörlig grupp att densamma under huvuddelen av året, d. v. s. under icke taxeringsperiod, skall anslutas till den enhet, som har att svara för taxeringsrevisionsverksamheten, medan gruppen under taxeringsperiod skall anslutas till de enheter inom taxeringsavdelningen, vilka ha att ansvara för taxeringen i första instans. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang framhålla angelägenheten av att övervakningen av taxeringsassistenternas verksamhet sker under enhetlig ledning, då i annat fall splittring i taxeringsassistenternas arbetsförhållanden kan befaras.

Länsstyrelsen i Kristianstads län föreslår benämningen taxeringsrevisionskontor och anser att detta kontor bör delas på två kontor. Beträffande assistenternas arbete mellan taxeringsperioderna gör länsstyrelsen följande uttalande.

Ämbetet har räknat med att samtliga taxeringsassistenter mellan taxeringsperioderna skola tjänstgöra vid revisionskontoret. Det är uppenbart att samtliga taxeringsassistenter måste tjänstgöra på revisionskontoret i sådan omfattning, att de lära sig att självständigt utföra taxeringsrevisioner. Länsstyrelsen vill emellertid ifrågasätta om det ej vore lämpligt, att ett mindre antal assistenter också finge sysselsättas med förberedelse av besvärsmålen till prövningsnämnden.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län anser att det nuvarande bokgranskningskontoret med hänsyn till gängse terminologi i taxeringsförfattningarna bör benämnas taxeringsrevisionskontoret. Beträffande antalet granskningsmän anför länsstyrelsen.

Med hänsyn till de skäl ämbetet anfört är det enligt länsstyrelsens mening uppenbart att en strikt tillämpning av de grunder, som använts vid tillskapandet av den nuvarande organisationen å länsstyrelsernas taxeringsrevisionsdetaljer, inte är möjlig. Länsstyrelsen anser sig därför böra tillstyrka att man vid beräkningen av behovet utgår från det av ämbetet angivna totala antalet erforderliga granskningsmän eller 85 befattningshavare. Från detta antal bör avdragas det antal årsarbetskrafter, som taxeringsassistenternas revisionsverksamhet motsvarar. Detta antal bör med hänsyn till att

länsstyrelsen ovan föreslagit, att antalet taxeringsassistenter bör begränsas till 50, och under antagande, att assistenterna effektivt utnyttjas för revisionsarbete högst 5 månader av året (jfr SOU 1960: 36 s. 190), beräknas till 20. Å kontoret skulle alltså erfordras $85 - 20 = 65$ granskningsmän utöver taxeringsassistenterna eller samma antal som ämbetet själv föreslagit. Därutöver bör, såsom taxeringskontrollutredningen, ämbetet och statskontoret föreslagit, å kontoret finnas 3 befattningshavare för lednings- och övervakningsuppgifter.

Statstjänstemännens riksförbund anser, att behov av ytterligare en biträdande revisionsintendent kommer att aktualiseras redan långt innan kontoret nått sin slutgiltiga uppbyggnad. Förbundet föreslår därför, att redan vid fastställandet av den nya organisationen beslut fattas om inrättande av ytterligare en tjänst såsom biträdande revisionsintendent, låt vara att det må anstå något med tillsättandet av tjänsten.

Beträffande fördelningen av granskningspersonalen på akademiker och icke akademiker anför *länsstyrelsen i Malmöhus län*.

Länsstyrelsen är i nuläget närmast benägen att förordna, att proportionen mellan akademiskt och icke akademiskt utbildade fastställes till de i de större länen gällande normerna, som i runda tal betyder hälften/hälften för revisionsarbete och en tredjedel/två tredjedelar för taxeringsarbete i övrigt. Vid denna fördelning har länsstyrelsen hänfört taxeringsassistentgruppen till »taxeringsarbete i övrigt». Med befattningshavare i icke-akademikerställning avses då landskanslist- och taxeringsassistentkarriären. Beträffande personalstyrkans totala omfattning ansluter sig länsstyrelsen till statskontorets beräkningar med den reservation i fråga om ett definitivt fastställande av antalet taxeringsassistenter efter normen 1 400 deklARATIONER som tidigare omnämnts.

Föreningen Sveriges landskanslist anser att en annan fördelning av personalen mellan civilekonomer och personal ur kanslistkarriären bör ske.

Beträffande antalet biträdestjänster å revisionskontoret anför *länsstyrelsen i Västernorrlands län* följande.

Vid beräkning av antalet biträdestjänster å revisionskontoret, 22, utgår ämbetet ifrån att antalet fasta granskningsmän skall utgöra 65 och att ett biträde erfordras för var tredje granskningsman. Länsstyrelsen ifrågasätter huruvida icke antalet biträden kan vara väl högt beräknat. Å revisionskontoret kommer under den huvudsakliga delen av året att tjänstgöra ett stort antal assistentbiträden med i stort sett samma arbetsuppgifter som revisionskontorets fasta biträden. Vidare kommer där att tjänstgöra 25 tjänstemän i kanslistkarriären. Med hänsyn härtill torde enligt länsstyrelsens uppfattning jämväl antalet fasta biträdestjänster å revisionskontoret kunna något nedbringas.

I fråga om varuskattekontorets organisation anser *riksskatte-nämnden* i likhet med statskontoret att antalet fasta tjänster inte nu bör utökas. Nämnden tillägger.

Även riksskattenämnden anser, att antalet fasta tjänster icke nu bör utökas. Beträffande antalet befattningshavare har ämbetet föreslagit, att minst

30 personer måtte tilldelas varuskattekontoret. Å sid. 51 i bilaga A till ämbetets förslag har antalet i Stockholm till allmän varuskatt registrerade skattskyldiga vid 1961 års utgång uppgivits till cirka 20 000. Enligt inom riksskattenämnden lämnade upplysningar uppgick motsvarande antal inom Göteborgs och Bohus län samt Malmöhus län till cirka 15 000 respektive 16 000. Vid länsstyrelserna i vardera av dessa län tjänstgöra 15 å 16 befattningshavare å varuskattekontoren. Det av ämbetet föreslagna antalet befattningshavare å varuskattekontoret synes därför påfallande högt.

Riksskattenämnden finner det uppenbart, att behov föreligger av en kvalificerad medhjälpare till den biträdande taxeringsintendent, som skall vara chef för kontoret, och anser sålunda att en tjänst som förste taxeringsinspektör bör inrättas härför.

Liknande synpunkter anföres av *länsstyrelsen i Skaraborgs län. Länsstyrelsen i Norrbottens län* gör följande uttalande.

För att varuskattekontoret skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt i överensstämmelse med gällande bestämmelser är det alldeles uppenbart, att en betydande utökning av den fasta personalen å kontoret erfordras. Länsstyrelsen har icke anledning tro att utredningen överdrivit behovet av fast arbetskraft för varuskattekontoret. Det torde vara tveksamt, om de uppgivna bristerna i varuskattekontorets verksamhet i önskvärd grad skulle kunna elimineras genom en tillfällig förstärkning av personalresurserna på sätt statskontoret föreslagit. Detta uttalande gäller under förutsättning att statskontorets översyn icke leder till minskat personalbehov för varuskattekontoret.

Den av ämbetet föreslagna personaluppsättningen å *prövningsnämndens kansli* har i regel inte föranlett erinringar i remissyttrandena. Flera länsstyrelser bl. a. *länsstyrelserna i Skaraborgs, Värmlands och Norrbottens län* understryker angelägenheten av att personaluppsättningen å denna avdelning är tillräcklig. *Sveriges akademikers centralorganisation* anser att utredningen föreslagit en för knapp personaluppsättning för *prövningsnämndens kansli*. Organisationen anför.

Det bör nämligen noteras att chefen för *prövningsnämndens kansli* tvingas i icke obetydlig omfattning fungera som ordförande i *prövningsnämnden*, varvid hans arbetskraft följaktligen inte helt kan tagas i anspråk för arbetet på *prövningsnämndens kansli*. Detta förhållande leder till att de övriga tjänstemännen får övertaga en del av assessorns kontrollerande uppgifter. Den föreslagna förstärkningen av revisionssidan kommer dessutom med all säkerhet att medföra ett ökat antal ärenden för *prövningsnämnden* av framförallt svårare karaktär, vilka oundgängligen kräver en större arbetsinsats från juristernas sida.

I likhet med vad som ovan föreslagits beträffande löneställningen för befattningshavarna på taxeringskontoren och med samma skäl som där anförts föreslår SACO att en tjänst i lönegrad A 25 inrättas vid *prövningsnämndens kansli*. Följande personaluppsättning föreslås sålunda: 1 assessor i A 27, 1 assessor i A 25, 3 förste byråsekreterare i A 23 och 2 förste byråsekreterare i A 21.

Statstjänstemännens riksförbund gör följande uttalande.

På grund av arten och omfattningen av föreståndarens arbetsuppgifter har denne måst överlåta en del av de ledande och övervakande uppgifterna på en kvalificerad befattningshavare på kansliet. Med hänsyn härtill och med beaktande av, att en rimlig befordringsmöjlighet skapas för kansliets ledande personal även inom kansliet, anser SR, att en tjänst (som assessor) i A 25 bör inrättas där.

Vidare synes av de föreslagna 11 tjänstemännen i kanslistkarriären antalet ordinarie kanslist (i A 15) böra ökas till 5 mot en lika stor minskning av antalet kanslisttjänster i reglerad befordringsgång. Som motivering härtill vill SR framhålla nödvändigheten av en större kader av på kansliet fast placerad kvalificerad personal.

Rörande biträdestjänsterna finner SR angeläget framhålla, att samma skäl som av ämbetet åberopats beträffande två tjänster som föreståndare på kansliets expedition och skrivcentral bör motivera inrättandet av ytterligare en kontoristtjänst, vars innehavare avses syssla med den erkänt viktiga och ansvarsfulla uppgiften med ändringar i anledning av prövningsnämndens beslut och paragrafering av dessa. Det kan till och med ifrågasättas om inte denna tjänst bör inrättas som kansliskrivare.

Med hänsyn till expeditionens alltmer ökande arbetsbelastning synes vidare angeläget att antalet biträden icke sättes lägre än 10 mot av ämbetet föreslagna 8. Härför talar den omständigheten att expeditionen i stor utsträckning besökes av allmänheten och belastas med talrika telefonförfrågningar.

Även skrivcentralen bör enligt SR:s mening, utöver de 12 biträden, som föreslagits av ämbetet, ytterligare förstärkas, förslagsvis till inallas 15 biträden, varav 9 för det egentliga skrivarbetet med prövningsnämndens stenciler etc., 3 för ändringsarbeten (efter prövningsnämndens sammanträden) samt 3 för handhavandet av delgivning, kontroll av mottagningsbevis etc.

Föreningen Sveriges taxeringsintendenter anser att cheferna för kupongskattekontoret och ATP-expeditionen bör ha titeln byrådirektör eller assessor. Beträffande k u p o n g s k a t t e k o n t o r e t anför *Statstjänstemännens riksförbund* följande.

Vad gäller kupongskattekontoret har även kupongskattenämnden i samband med utredningar och remisser beträffande kontorets organisation och verksamhet framhållit önskvärdheten av och rimligheten i en förbättrad lönegradsplacering för kontorets chef. Denna uppfattning torde få anses väl motiverad inte blott med hänsyn till den såväl kvalitativa som kvantitativa starka ökningen av kontorets verksamhet utan även med hänsynstagande till att kontoret de senaste åren även tillförts nya arbetsuppgifter. Vidare vill SR framhålla, att ämbetet sedan en tid tillbaka på grund av omfattningen av kvalificerade arbetsuppgifter de facto placerat en befattningshavare som förste byråsekreterare vid kontoret. SR finner det vara angeläget att detta förhållande, genom inrättande av en dylik tjänst, blir normaliserat.

Frågan om olika övergångsanordningar beröres i några yttranden. Sålunda framhåller *Statstjänstemännens riksförbund* följande.

Den sedan länge väntade omorganisationen har medfört särskilda anordningar i flera hänseenden, bl. a. flertaliga långtidsförordnanden — även för chefs tjänstemän. Med hänsyn till den anmärkningsvärt långa tid, varunder

de provisoriska anordningarna kommit att bestå, vill SR ifrågasätta om inte — den kommande nyorganisationen till trots — vissa av de aktuella chefs-tjänsterna bort inrättas som extra sådana i förordnandegraden. På grund härav anser sig SR nu böra framställa det kravet, att sådan här avsedd tjänsteman, som efter omorganisationen inte erhåller ordinarie tjänst i lägst förordnandegraden, i vart fall övergångsvis, beredes kompensation för inkomstbortfallet. Därvid bör enligt SR:s mening samma ordning kunna gälla som ämbetet övergångsvis föreslår beträffande tjänstemän, vilka f. n. är förordnade som förste taxeringsinspektörer i A 21.

Liknande synpunkter anföres av *Sveriges akademikers centralorganisation*.

I flera yttranden understrykes att den föreslagna utbyggnaden av överståthållarämbetets skatteavdelning även kräver en utbyggnad av utbildningsverksamheten i fråga om nyanställd personal. *Riksskatte-nämnden* framhåller beträffande den verksamhet som bedrivs av länsstyrelsernas utbildningsnämnd följande.

Vissa av riksskattenämndens tjänstemän ha under de senaste åren i betydande utsträckning medverkat i denna utbildningsverksamhet. Riksskattenämnden har främst såsom centralt organ för taxeringskontrollen stort intresse av att den nyanställda personalen bibringas en god utbildning och nämnden avser därför att även framdeles på begäran ställa personal till förfogande för utbildningsverksamheten. Vid angivna förhållanden ifrågasätter nämnden, om icke en befattningshavare vid riksskattenämnden (chefen för kontrollbyrån) lämpligen borde vara ledamot av utbildningsnämnden.

Länsstyrelsen i Kristianstads län erinrar om att den nyanställda personalen behöver handledning för sin praktiska utbildning och fortsätter.

Samtidigt som den föreslagna utbyggnaden av revisionskontoret pågår uppbyggnaden av taxeringsassistentorganisationen, vilken kräver handledning av de blivande taxeringsassistenterna. Länsstyrelsen saknar kännedom om i vad mån erfaren personal vid skatteavdelningen kan frigöras från andra arbetsuppgifter för att ägna sig åt handledning av nyanställd personal. Det torde emellertid kunna ske endast i begränsad omfattning. Skall en utbyggnad ske av revisionskontoret synes man för denna liksom för uppbyggnaden av taxeringsassistentorganisationen böra räkna med mycket lång tid. Innan några kanslisttjänster inrättas vid revisionskontoret bör på samma sätt som länsstyrelsen föreslagit i fråga om taxeringsassistenterna, aspiranter få anställas.

Föreningen Sveriges landskanslist framhåller att — för att den kvalificerade arbetskraften rätt skall kunna utnyttjas — biträdespersonalen bör beredas möjlighet att få samma utbildning som avses komma till stånd för bl. a. biträdespersonalen inom taxeringsassistentorganisationen. Med sådan utbildning skall biträdespersonalen normalt kunna användas till relativt kvalificerade uppgifter i såväl taxerings- som ATP-arbetet. Föreningen tillägger.

För kanslistpersonalen — med undantag av taxeringsassistenterna — finnes icke f. n. några kompetensvillkor stadgade. För att kunna genomföra omorganisationen på föreslaget sätt, i synnerhet med de tillägg som gjorts

av föreningen, är det angeläget att kanslistpersonalen också erhåller utbildning för sina arbetsuppgifter. Föreningen får därför föreslå, att de av Kungl. Maj:t föreskrivna kompetensvillkoren för erhållande av ordinarie landskanslisttjänst skola gälla även för ordinarie kanslisttjänster vid Överståthållarämbetet.

Länsstyrelsen i Stockholms län säger sig vilja understryka överståthållarämbetets uppfattning att som behörighetsvillkor för antagning till ordinarie kanslist bör uppställas genomgången landskanslistkurs. Enligt länsstyrelsen bör vidare i samband med omorganisationen av överståthållarämbetets skatteavdelning den överensstämelsen åvägabringas mellan överståthållarämbetet och länsstyrelserna att — liksom vid länsstyrelserna — rekrytering till jurist- och civilekonomtjänster sker genom länsstyrelsernas antagningsnämnd även beträffande överståthållarämbetet.

Länsstyrelsernas utbildningsnämnd uttalar, att det från de synpunkter nämnden har att företräda inte finns något att erinra mot att skatteavdelningens omorganisation sker i den takt förslaget förutsätter. Vid sitt ställningstagande i fråga om utbildningsbehovet säger sig nämnden ha utgått från den i förslaget angivna förutsättningen, att för behörighet till ordinarie kanslisttjänst vid ämbetets skatteavdelning skall uppställas samma krav på utbildning, som gäller för erhållande av ordinarie landskanslisttjänst å landskontor.

VI. DEPARTEMENTSCHEFEN

Redan i prop. 1956: 150 med förslag till ändrad taxeringsorganisation vid länsstyrelserna framhöll jag att undersökning borde äga rum i syfte att i Stockholm ernå en ordning, som helt sammanföll med den för landet i övrigt gällande. Genom beslut den 29 juni 1956 tillsattes en första utredning i detta syfte. Resultatet av denna utredning redovisades i prop. 1959: 47. Den verkställda undersökningen hade utmynnat i ett förslag att i Stockholm övergå till den för landet i övrigt beslutade organisationsformen och innebär en genomgripande omorganisation och förstärkning av taxeringsavdelningen. På grund av de erinringar som vid remissbehandlingen riktades mot förslaget ansågs detsamma emellertid icke böra läggas till grund för en omorganisation av ämbetets skatteavdelning. En ny utredning i organisationsfrågan syntes därför ofrånkomlig. Jag framhöll därvid att vissa skäl talade för att ämbetet självt ombesörjde den erforderliga nya utredningen men jag förutsatte därvid att ämbetet anlidade expertis från organisationsnämnden i likhet med vad som skett vid organisationsundersökningar vid länsstyrelserna. Vad jag sålunda förordade lämnades av riksdagen utan erinran.

Den 28 maj 1959 uppdrogs åt ämbetet att skyndsamt verkställa den av riksdagen förutsatta nya organisationsundersökningen vid ämbetets skatteavdelning och ämbetet har den 23 november 1962 inkommit med förslag till ny organisation av nämnda avdelning.

Ämbetets förslag innebär att huvudlinjerna i nuvarande organisation, sådan den blivit utbyggd efter den allmänna varuskattens och tilläggs pensioneringens införande, i huvudsak bibehålles. Taxeringsavdelningen förblir således organiserad på lokala taxeringskontor samt ett bolagstaxeringskontor. De lokala taxeringskontoren, som för närvarande är sex till antalet, föreslås dock reducerade till tre. Det nuvarande bokgranskningskontoret, av ämbetet benämnt revisionskontoret, bibehålles och utbygges. Även varuskattkontoret, ATP-expeditionen, prövningsnämndens kansli samt kupongskattkontoret kvarstår i den nya organisationen. I personellt hänseende innebär förslaget en väsentlig utbyggnad med tyngdpunkten förlagd på taxeringsassistentorganisationen och revisionskontoret. Vid beräkningen av personalbehovet har ämbetet sökt följa de normer som tillämpats vid den omorganisation som år 1961 beslöts i fråga om länsstyrelsernas taxeringsavdelningar (prop. 1961: 100). Enligt överståthållarämbetets mening föreligger dock beträffande taxeringsarbetet i Stockholm så speciella förhållanden, att personalbehovet vid ämbetets skatteavdelning i vissa hänseenden är förhållandevis större än å motsvarande avdelningar vid länsstyrelserna. Sålunda innebär förslaget bl. a. att ämbetet tilldelas tjänster i akademikerkarriären efter förmånligare grunder än länsstyrelserna.

Såsom framgår av den tidigare lämnade redogörelsen har ämbetet under hand överlämnat sin utredning till statskontoret för samråd. I sitt utlåtande framhåller statskontoret, att ämbetsverket inte haft möjlighet att ställa personal till förfogande för medverkan i organisationsundersökningen och att statskontoret därför inte ansett sig böra eller kunna ingå på en mer fullständig bedömning av den föreslagna organisationen i alla dess detaljer. Statskontoret biträder dock i allt väsentligt det framlagda förslaget rörande den organisatoriska indelningen av skatteavdelningen och framhåller att — vad angår taxeringsavdelningen — de avsedda fyra taxeringskontoren och revisionskontoret bör ges en förhållandevis självständig ställning. Vad angår skatteavdelningens personalorganisation anser dock statskontoret, som framgår av tidigare lämnad redogörelse, främst på grundval av jämförelse med motsvarande organisation inom länen att densamma på en del punkter bör vara något mindre än vad som föreslagits i utredningen.

Frågan om sammanförandet av överståthållarämbetet och länsstyrelsen i Stockholms län till en enhet är för närvarande föremål för utredning av 1961 års storstadsutredning. Vissa skäl kunde därför, som några länsstyrelser påpekat, tala för att låta omorganisationen vid ämbetets skatteavdelning anstå ännu en tid. Det måste emellertid, som 1961 års storstadsutredning framhåller, bedömas som önskvärt, att skatteavdelningen, vars organisation under en längre tid varit under omprövning, nu erhåller en fastare struktur och tillföres de personalförstärkningar för en förbättrad taxeringskontroll, som motsvarar vad som beslutats för landet i övrigt av 1961 års riksdag. Det förhållandet att organisationen av skatteavdelningen bringas i överens-

stämme med organisationen av motsvarande avdelningar vid länsstyrelserna och att personaltilldelningen sker efter enahanda normer bör snarast underlätta en framtida samordning. En ny översyn av organisationen torde dock, som 1961 års storstadsutredning framhållit, bli ofrånkomlig vid en eventuell sammanslagning av överståthållarämbetet och länsstyrelsen i Stockholms län.

Såsom flera remissinstanser påpekat bör undersökas, vilka fördelar och nackdelar en funktionell indelning av taxeringsavdelningen innebär. En sådan undersökning synes lämpligen böra göras sedan 1961 års storstadsutredning framlagt sitt förslag. Motsvarande undersökning bör därvid göras beträffande taxeringssektionerna vid länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus samt Malmöhus län.

Enligt min mening talar övervägande skäl för att ämbetets förslag nu lägges till grund för omorganisation av skatteavdelningen. Det är emellertid nödvändigt, bl. a. med hänsyn till en eventuell sammanslagning med länsstyrelsen i Stockholms län, att organisationen så långt möjligt utformas på samma sätt som vid länsstyrelserna. Även personaltilldelningen bör ske efter samma normer som vid länsstyrelserna.

Efter dessa riktlinjer har en översyn av ämbetets förslag företagits. Den personaluppsättning, som enligt den sålunda gjorda översynen bör tilldelas ämbetets skatteavdelning, framgår av fyra sammanställningar, vilka torde som *Bilagor 5—8* få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende. Vissa avvikelser har vid översynen gjorts från ämbetets förslag och jag torde något få kommentera de förordade ändringarna.

Den mest betydelsefulla avvikelser från ämbetets förslag gäller antalet tjänster i akademikerkarriären och lönegradsplaceringen av dessa tjänster. Ämbetet framhåller, att — med tillämpning av de principer, efter vilka de allmänna detaljerna vid de större länsstyrelsernas taxeringssektioner tilldelats personal med akademisk utbildning i samband med den av statsmakterna år 1961 beslutade utbyggnaden av personalorganisationen vid nämnda detaljer — å taxeringskontoren vid ämbetet i årsarbetskrafter räknat skulle erfordras åtminstone 19 befattningshavare med akademisk utbildning utöver de fyra taxeringsintendenterna, som skall tjänstgöra som chefer för kontoren. Därtill kommer två befattningshavare med akademisk utbildning, som enligt ämbetets förslag skall biträda förste taxeringsintendenten med handläggningen av gemensamma mål och åtalsärenden. Sammanlagt skall således enligt ämbetet finnas 21 befattningshavare med akademisk utbildning utöver de fyra taxeringsintendenterna. Enligt ämbetets förslag skall av dessa 21 befattningshavare sju vara biträdande taxeringsintendenterna och övriga förste taxeringsinspektörer i lönegraderna 21 och 23 samt amanuenser i reglerad befordringsgång. Av de biträdande taxeringsintendenterna skall enligt ämbetets förslag två tjänstgöra å bolagstaxeringskontoret, en å vardera av de tre lokala taxeringskontoren samt två å förste taxeringsintendentens expedition.

Det av ämbetet sålunda beräknade antalet befattningshavare med akademisk utbildning, 21 stycken, synes kunna godtagas. Av dessa befattningshavare torde dock endast fem böra ha ställning som biträdande taxeringsintendent. De övriga bör vara förste taxeringsinspektörer — varav fyra i lönegrad A 25 och återstoden i lönegraderna A 23 och A 21 — samt amanuenser i reglerad befordringsgång. Beträffande fördelningen av tjänsterna torde få hänvisas till bilagorna 5 och 7.

Såsom motivering till de förordade ändringarna i förhållande till ämbetets förslag må framhållas, att handläggningen av de gemensamma målen enligt min mening lämpligen bör delegeras till någon av cheferna å de lokala taxeringskontoren. Denne får i förekommande fall samråda med förste taxeringsintendenten och cheferna för de övriga kontoren. Detta förfarande bör innebära en större avlastning av förste taxeringsintendentens arbetsbörda än ämbetets förslag att placera en biträdande taxeringsintendent å dennes expedition. Såsom bl. a. riksskattenämnden framhållit bör vidare den som handlägger de gemensamma målen i princip inte ha lägre tjänsteställning än cheferna å taxeringskontoren. Att utöka antalet taxeringsintendentstjänster utöver vad ämbetet förordat anser jag inte böra ifrågakomma. Handläggningen av åtalsärendena anser jag dock liksom ämbetet böra ske centralt och ligga hos förste taxeringsintendenten. Genom att bibehålla fyra av tjänsterna som förste taxeringsinspektör i lönegrad A 25 erhåller man, som bl. a. riksskattenämnden framhållit, en jämnare befordringsgång.

Ämbetet föreslår vidare att i taxeringsnämnderna för aktiebolag och andra juridiska personer och i den för riket gemensamma taxeringsnämnden skall som kronoombud förordnas sammanlagt 20 befattningshavare i taxeringsinspektörs ställning. Under icke taxeringsperiod skall även dessa befattningshavare enligt ämbetets förslag disponeras för beredningen av besvärsmål till prövningsnämnden och överrätterna. Ämbetet anser att de speciella förhållandena i fråga om taxeringen i Stockholm gör att ämbetet för detta arbete behöver disponera förhållandevis mer personal än motsvarande avdelningar vid länsstyrelserna.

Ämbetets uttalande att taxeringsarbetet i Stockholm är svårare och mer personalkrävande än vid länsstyrelserna har mött erinran från flertalet länsstyrelser och även från andra remissinstanser. Redan i prop. 1959: 47 framhöll jag, att någon nämnvärd skillnad i fråga om målens genomsnittliga svårighetsgrad inte torde föreligga mellan Stockholm och de större länen. Vad ämbetet nu anfört har icke övertygat mig om, att ämbetet i princip bör tilldelas förhållandevis större personal än länsstyrelserna. Jag anser mig dock kunna tillstyrka att såsom kronoombud i den för riket gemensamma taxeringsnämnden förordnas två befattningshavare i akademikerkarriären. I likhet med riksskattenämnden anser jag vidare att även kronoombudet i fastighetstaxeringsnämnderna lämpligen bör ha akademisk utbildning. Dessa tre befattningshavare, som bör vara taxeringsinspektörer, bör ämbetet under icke taxeringsperiod äga disponera för beredning av mål.

Kronoombuden i taxeringsnämnderna för bolag och föreningar och andra juridiska personer bör däremot liksom taxeringsassistenterna tillhöra revisionskontoret och under tiden mellan taxeringsperioderna tjänstgöra å nämnda kontor och då verkställa taxeringsrevisioner. Antalet dylika kronoombud synes inte nu böra fastställas. I princip bör man dock räkna med att kronoombuden skall kunna handlägga ett lika stort antal deklamationer som taxeringsassistenterna. Inte heller synes ställning nu böra tagas till i vilken omfattning dessa kronoombud skall vara befattningshavare i akademikerkarriären. Under en övergångstid kommer nämligen ämbetet att ha flera förste taxeringsinspektörer än enligt den nu förordade personaluppsättningen. Dessa befattningshavare skall i första hand utnyttjas som kronoombud. Definitiv ståndpunkt beträffande kronoombuden i dessa nämnder samt i fråga om den ytterligare utbyggnad av revisionskontoret, som måste bli följden av att personal från detta kontor utnyttjas som kronoombud, synes därför inte nu böra tagas. Det kan bli anledning upptaga dessa frågor till förnyad prövning i samband med den översyn av organisationen, som måste föregå en eventuell sammanslagning av ämbetet och länsstyrelsen i Stockholms län.

Jag vill i detta sammanhang understryka att befattningshavare å revisionskontoret inte får tagas i anspråk för beredning av mål hos prövningsnämnd eller överrätt eller för annan utredning i sådana ärenden än taxeringsrevision, med mindre åt honom uppdragits att i sin tjänst utföra på taxeringsintendent ankommande göromål. Det är emellertid angeläget att revisionspersonalen i största möjliga utsträckning får ägna sig åt den verksamhet för vilken den är avsedd. För bemästrande av arbetsbördan på taxeringskontoren — och för undvikande av dubbelarbete — bör i stället delegation av taxeringsintendentsgöromål till taxeringsinspektörerna ske i väsentligt ökad omfattning mot för närvarande. Såsom jag framhöll i prop. 1961:100 ligger det i sakens natur, att personalen å revisionsdetaljen inte i samma utsträckning som personalen på taxeringsavdelningens allmänna detalj kan ägna sig åt taxeringsintendentsuppgifter. Detta förhållande skall emellertid inte tillmätas betydelse vid tillsättande av tjänst som taxeringsintendent.

Det av ämbetet föreslagna antalet befattningshavare i kanslistkarriären å taxeringskontoren synes böra minskas med fyra för att erhålla överensstämmelse med tilldelningen av dylik personal å de större länsstyrelserna. Likaledes bör den föreslagna ökningen av biträdespersonal å kontoren minskas med nio motsvarande det antal biträden som avsetts för kronoombuden i taxeringsnämnderna för bolag och föreningar. Dessa biträden bör i stället tagas från revisionskontoret. Det antal biträden, som enligt ämbetets förslag skall tillföras detta kontor, är emellertid så stort att man bör kunna räkna med att kontoret av denna personal tills vidare kan avstå biträden åt kronoombuden.

Antalet taxeringsassistenter synes böra begränsas till 50. Vidare synes man med hänsyn till den föreslagna organisationens omfattning kunna räkna med

att två assistentbiträden bör kunna betjäna tre assistenter. Antalet assistentbiträden reduceras då till 34 mot av ämbetet föreslagna 55 stycken. Det må i detta sammanhang understrykas att assistenterna liksom deras biträden under tiden mellan taxeringsperioderna skall tjänstgöra å revisionskontoret och uteslutande utnyttjas för arbetet med taxeringsrevisioner. Motsvarande gäller beträffande taxeringsassistenterna vid länsstyrelserna. I prop. 1961: 100 framhöll jag att assistenterna vid länsstyrelserna under en övergångstid i viss utsträckning skulle få användas för eftergranskningsarbete o. dyl. Detta bör i fortsättningen endast undantagsvis gälla. Såsom länsstyrelsen i Östergötlands län framhållit synes det angeläget, att övervakningen av taxeringsassistenternas verksamhet sker på sådant sätt att assistenternas arbetsförhållanden inte splittras. Deras arbete med rörelsetaxering bör därför ske i nära och fortlöpande kontakt med revisionskontoret (revisionsdetaljen).

Då statskontoret för närvarande verkställer en översyn av varuskattens administration bör, såsom statskontoret framhåller, antalet fasta tjänster vid varuskattkontoret inte utökas. Ämbetet bör i stället beviljas medel för anställande av extra personal i den utsträckning som befinner sig erforderlig.

Föreståndarna för ATP-expeditionen och kupongskattkontoret, vilka för närvarande är förste taxeringsinspektörer i lönegrad A 25, bör enligt ämbetet vara biträdande taxeringsintendenter. Jag kan liksom statskontoret inte finna det motiverat att höja lönegradsplaceringen för dessa föreståndare. Däremot synes titeln förste taxeringsinspektör mindre lämplig och bör utbytas mot byrådirektör.

Slutligen har det av ämbetet föreslagna antalet befattningshavare med akademisk utbildning vid prövningsnämndens kansli reducerats med en. Även detta har skett för att erhålla bättre överensstämmelse med förhållandena vid länsstyrelserna. En av befattningshavarna vid kansliet föreslås skola vara assessor i lönegrad A 25.

Beträffande tjänster, som här inte särskilt berörts, samt beträffande lönegradsplaceringarna m. m. torde få hänvisas till bilagorna 5—8. I fråga om biträdespersonalen förordar jag, att av mig föreslagna nyinrättade tjänster såsom kansliskrivare i A 11 och kontorister i A 9 skall ordinariesättas med undantag av de för den allmänna tilläggspensioneringen avsedda tjänsterna i motsvarande lönegrader. Föreslagna nya kanslibitrådestjänster i A 7 torde böra uppföras på extra ordinarie stat. Ämbetets förslag att förste assessorn å skatteavdelningen skall erhålla titeln biträdande skattedirektör kan jag inte tillstyrka.

Även i fråga om utbyggnadstakten föreslås viss ändring i förhållande till ämbetets förslag. Av en tablå, vilken som *Bilaga 9* torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende, framgår den utbyggnadstakt som med hänsyn till olika förhållanden synes lämplig. Utbyggnadstakten i fråga om taxeringsassistenter och kanslistpersonal har skett med utgångspunkt från att

bl. a. följande tjänster enligt gällande personalplan skall indragas, nämligen 9 förste taxeringsinspektörer i A 21, 13 taxeringsinspektörer i A 19 och 10 amanuenser i reglerad befordringsgång. Då vissa av dessa tjänster övergångsvis kommer att bibehållas, får den föreslagna utbyggnadstakten modifieras med hänsyn härtill. Det torde få ankomma på överståthållarämbetet att i sin årliga pettaskrivelse inkomma med förslag beträffande inrättandet av taxeringsassistent- och kanslisttjänster.

I det föregående har jag använt de beteckningar för avdelningar och kontor, som ämbetet använt i sin skrivelse. Frågan om dessa benämningar får emellertid prövas i samband med att instruktionen för ämbetet överses.

Såsom länsstyrelsen i Stockholms län framhållit bör rekryteringen av personal i akademikerkarriären även beträffande ämbetet ske genom länsstyrelsernas antagningsnämnd. Beträffande behörighet till förste kanslisttjänst och ordinarie kanslisttjänst vid ämbetets skatteavdelning bör uppställas samma krav på utbildning som gäller för erhållande av ordinarie landskanslisttjänst å landskontor.

Då det är angeläget att förste taxeringsintendenten får erforderlig tid för övervakningen, handledningen och samordningen av arbetet på den stora taxeringsavdelningen, är det nödvändigt att vissa uppgifter, som åligger honom i hans egenskap av taxeringsintendent i länet, överföres eller delegeras på underlydande personal. Sålunda bör prövningen av ansökningar om anstånd med avgivande av deklaration ankomma på cheferna för taxeringskontoren. Vidare bör rätten att utfärda anmaning för bolag att inkomma med uppgift enligt 41 § taxeringsförordningen för värdering av aktier liksom rätten att besluta om taxeringsrevision delegeras å revisionsintendenten. Det ligger i sakens natur att i tveksamma fall samråd alltid skall ske med förste taxeringsintendenten. Vad nu sagts föranleder vissa ändringar i taxeringsförordningen. Vad angår rätten att utfärda anmaning i fråga om uppgift enligt 41 § taxeringsförordningen, kan denna rätt enligt gällande bestämmelser delegeras å revisionsintendenten om åt denne uppdrages att utföra på taxeringsintendent ankommande göromål. Då instruktionen för ämbetet överses, bör tillses att instruktionen inte lägger hinder i vägen för en dylik åtgärd.

Genomförandet av den av mig nu förordade omorganisationen av överståthållarämbetets skatteavdelning innebär att ett antal tjänster kommer att indragas. Omfattningen härav framgår av bilaga 5. Vissa övergångsarrangordningar blir därför erforderliga. Ämbetet föreslår i sin skrivelse att, i den mån innehavare av till indragning föreslagna tjänst kvarblir i denna tjänst, tjänsten bör föras på övergångsstat. Vidare erinras i skrivelsen om att ämbetet för budgetåret 1962/63 medgivits att förordna 15 taxeringsinspektörer i A 19 eller amanuenser i reglerad befordringsgång till förste taxeringsinspektörer i lönegraden A 21 t. o. m. utgången av juni månad 1963. Ämbetet föreslår att de befattningshavare, som vid sistnämnda tidpunkt innehar dy-

lika förordnanden, även i fortsättningen bibehålles vid sina förordnanden intill dess de erhållit tjänster i lägst lönegraden A 21. Ämbetets förslag att bibehålla förordnandena i A 21 vill jag inte motsätta mig. Jag förordar vidare att avvecklingen av till indragning föreslagna tjänster sker successivt allteftersom tjänsterna blir vakanta. Jämväl i fråga om de övergångsarrangeringar i övrigt som kan bli erforderliga torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta.

Ämbetet har i sin skrivelse gjort vissa beräkningar av kostnaderna för genomförandet av organisationsförslaget. Då den personalorganisation och den lönesättning jag i det föregående förordat i väsentliga delar avviker från ämbetets förslag finner jag ej anledning ingå på dessa kostnadsberäkningar.

Nya kostnadsberäkningar har därför gjorts. Vid fullt utbyggd organisation torde de ökade lönekostnaderna, efter 1963 års löneläge, kunna beräknas i enlighet med följande uppställning.

Revisionskontoret	1 500 000 kronor
Taxeringsassistentorganisationen	1 300 000 »
Prövningsnämndens kansli	400 000 »
	<hr/>
	3 200 000 kronor
Taxeringsavdelningen i övrigt, minskning	900 000 »
	<hr/>
	2 300 000 kronor

Kostnaderna för budgetåret 1963/64 för det av mig förordade förslaget kan inte tillförlitligen beräknas med hänsyn till svårigheten att uppskatta i vilken omfattning och i vilken takt förslaget om indragning av vissa tjänster kan genomföras. Kostnaderna kommer dock att ligga inom ramen för härför beräknade medel under anslaget till överståthållarämbetets avlöningar och omkostnader i årets statsverksproposition (bil. 13 s. 19 o. 21).

De av mig i det föregående framlagda förslagen till lönegradsplacering m. m. för tjänster har, efter överläggningar mellan företrädare för civildepartementet samt vederbörande personalorganisationer, godtagits av organisationerna.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att

A) antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)*;

B) godkänna de av mig framlagda förslagen till lönegradsplacering av tjänster m. m.;

C) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för överståthållarämbetet, vilka föranledes av de av mig framlagda förslagen; samt

D) bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta om de övergångsanordningar som erfordras i anledning av reformens genomförande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Hummerhielm

Personal å överståhållarämbetets skatteavdelning enligt ämbetets förslag vid indelning till tjänstgöring på olika detaljer per den 15 oktober

Kungl. Maj:ts proposition nr 99 år 1963

Personal	Löne-grad	Allmänna avdelningen				Taxeringsavdelningen						Kun-pong-skatte-konto-ret	Total-sum-ma	Perso-nal oml. gällan-de per-sonal-plan	Ökning (+) resp. minsk-ning (-)	
		Pröv-nings-näm-nens kansli	Upp-börds-detaj-len	All-männa avdeln. i övrigt	Sum-ma ma kol. 3—5	1: e tax. int. exp.	Taxe-rings-konto-ren	Revi-sions-konto-ret	Varu-skatte-konto-ret	ATP-exp.	Sum-ma kol. 7—11					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
<i>Mera kvalificerad personal</i>																
Skattedirektör	Bo 4															
Förste tax. int.	Bo 3			1	1	1					1		1	1		
Bitr. skattedirek-tör	Bo 1															1
Förste assessor	Bo 1															1
Tax. int.	Bo 1						4									1
Tax. int.	Be 1															1
Rev. int.	Bo 1															1
Bitr. tax. int.	Ao 27					2	5	2	1	1	9	1	10	1		+
Bitr. rev. int.	Ao 27										2		2			+
Assessor	Ao 27	1	1	1	3								3	3		—
Förste tax. insp.	Ao 25															1
Förste tax. rev.	Ao 25															1
Förste tax. insp.	Ag 25										14		14	14		—
Förste tax. insp.	Ao 23								1		15		15	10		+
Förste tax. rev.	Ao 23										4		4	1		+
Förste byråsekr.	Ao 23			1	4		13	15			13		13	13		5
Förste tax. insp.	Ao 21										15		15	10		+
Förste tax. rev.	Ao 21										15		15	2		+
Förste byråsekr.	Ao 21			2	5									13 ¹		—
Tax. insp.	Ao 19															13
Amanuens	Af 17—															6
	Ae 19										8		8	8		—
	Af 17—															6
Taxeringsrevisor	Ae 19							7					7	7		+
Summa mera kvali-ficerad personal		7	1	5	13	3	43	43	2	1	92	1	106	106		+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
<i>Taxeringsassistenter</i>															
Förste tax. ass.	Ao 19							9			9		9	2	+ 7
Tax. ass.	Ao 17							46			46		46	18	+ 28
Summa taxerings- assistenter								55			55		55	20	+ 35
<i>Kanslistpersonal</i>															
Byråassistent	Ao 21	1	1	1	3					1	1		4		+ 4
Förste kanslist	Ao, Ae 19	1			1	1	4	9	1		15		16	4	+ 12
Kanslist	Ao 15	2	1	1	4		5	9	4		18		22	6	+ 16
Kanslist	Af 9— Ae 13	7	1		8		7	7	4		18		26	9	+ 17
Summa kanslistper- sonal		11	3	2	16	1	16	25	9	1	52		68	19	+ 49
<i>Biträdespersonal</i>															
Kontorskrivare ..	Ao 13						4				4		4		+ 4
Kansliskrivare	Ao, Ae, Ag 11	2		2	4		6	2	2		10	1	15	17	— 2
Kontorist	Ao, Ae 9	2	1		3		4	9	2	1	16		19	11	+ 8
Kanslibitråde	Ao, Ae 7	5	3	2	10	1	22	25	5	5	58	4	72	37	+ 35
Kontorsbiträde....	Af 2— Ao 5	15	5	6	26	1	24	41	10	5	81	11	118	70	+ 48
Summa biträdes- personal		24	9	10	43	2	60	77	19	11	169	16	228	135	+ 93
<i>Expeditionsvakt- personal</i>															
Materialförvaltare .	Ao 10			1	1								1	1	
Förste expeditions- vakt	Ao 9			1	1								1		+ 1
Expeditionsvakt ..	Ao, Ae 7			13	13								13	14	— 1
Summa expedi- tionsvaktpersonal				15	15								15	15	
Totalsumma perso- nal		42	13	32	87	6	119	200	30	13	368	17	472	295	+ 177

¹ 15 taxeringsinspektörer i lönegraden A 19 eller amanuenser i reglerad befordringsgång må vara förordnade att bestrida göromål, som ankomma på förste taxeringsinspektör i lönegraden A 21.

Av amanuéstjänsterna ha 3 tjänster ansetts hänförliga till bokgranskningskontoret.

Överståthållarämbetets förslag till indelning i 3 lokala taxeringskontor

Bilaga 2

76

Kungl. Maj:ts proposition nr 99 år 1963

Taxeringskontor	Församling	Folkmängd 1/11 1960	Antal deklARATIONER, som vid 1961 års taxering granskats av:		Antal inkomstKORT, som vid 1961 års taxering granskats av:		Antalet besvär och framställningar av skattskyldiga inkomna till prövningsnämnden 1/7 1960—30/6 1961	Antalet av taxeringsintendent anförda besvär och gjorda framställningar 1/7 1960—30/6 1961	Antalet besvär till kammarrätten 1/7 1960—30/6 1961	
			Lokal nämnd	Särskild nämnd ¹	Lokal nämnd	Särskild nämnd ¹				
1: a	Bromma	38 236	22 999	2 711	23 882	2 711	400	164	64	
	Västerleds	28 418	16 890	3 603	16 208	3 603	361	122	77	
	Spånga	71 928	36 348	3 445	39 759	4 036	978	238	118	
	Matteus	36 481	26 653	3 796	21 371	2 899	532	211	64	
	Kungsholms	23 889	16 915	2 664	14 351	2 118	362	148	42	
	S:t Görans	40 678	29 707	3 142	25 890	2 877	549	131	92	
	Essinge	10 144	6 978	870	6 869	826	130	55	15	
	Gustav Vasa	16 008	11 050	1 795	9 446	1 040	306	91	39	
	Johannes	14 264	9 760	2 151	8 616	1 521	332	120	41	
			280 046	177 300	24 177	166 392	21 631	3 950	1 280	552
2: a	Engelbrekts	22 737	14 685	4 062	12 892	2 853	376	163	95	
	Hedvig Eleonora	15 810	10 070	3 093	8 416	2 330	335	150	58	
	Oscars	40 293	24 923	6 207	22 351	4 802	910	394	216	
	Nikolai	6 432	3 473	765	3 376	392	112	53	12	
	Det för riket gemensamma tax.-distriktet	—	—	2 505	—	2 234	84	130	25	
	Klara	3 151	2 046	766	2 063	393	76	26	9	
	Jakobs	2 965	2 356	717	2 160	399	109	48	15	
	Adolf Fredriks	10 832	7 360	1 610	6 358	1 033	303	115	35	
	Maria	17 404	11 982	1 380	10 893	1 110	303	121	27	
	Högalids	33 992	24 345	2 677	21 889	2 284	545	294	61	
	Katarina	42 271	30 142	3 539	26 687	3 087	682	284	72	
			195 887	131 382	27 321	117 085	20 917	3 835	1 778	625
3: e	Sofia	20 264	14 466	1 624	13 048	1 512	273	117	33	
	Enskede	46 770	27 413	3 314	27 920	3 583	599	158	75	
	Brännkyrka	45 180	23 147	2 319	24 735	2 774	537	145	84	
	Hägerstens	59 622	37 055	3 365	38 261	3 672	628	201	72	
	Vantörs	58 267	27 727	2 820	30 746	3 445	632	153	72	
	Skarpnäcks	46 260	25 021	2 620	27 451	2 620	527	161	57	
	Farsta	56 307	25 478	2 912	28 606	2 912	584	134	58	
			332 670	180 307	18 974	190 767	20 518	3 780	1 069	451
	Hela staden	808 603	488 989	70 472	474 244	63 066	11 565	4 127	1 628	

¹ Fördelning mellan olika församlingar av antalet deklARATIONER och inkomstKORT i respektive taxeringsnämnder har i förekommande fall skett med ledning av antalet till de olika nämnderna hörande taxeringsdistrikten.

Anm. De i denna tabell redovisade siffrorna inkludera icke deklARATIONER m. m. avseende skattskyldiga, hänförliga till de 3 specialnämnder för tandläkare och handelsresande.

Överståthållarämbetets förslag till topporganisation å taxeringsavdelningen

		Förste tax.int.						
1:a tax.kont.	2:a tax.kont.	3:e tax.kont.	Bolagstax.kont.	Förste ti:s exp.		ATP-exp.	Varuskattekont.	Revisionskont.
Tax.int.	Tax.int.	Tax.int.	Tax.int.					Rev.int.
Bitr. tax.-int.	Bitr. tax.-int.	Bitr. tax.-int.	2 Bitr. tax.-int.	Bitr. tax.-int.	Bitr. tax.-int.	Bitr. tax.-int.	Bitr. tax.-int.	2 Bitr. rev.-int.
Av bilaga 2 framgår vilka församlingar som omfattas av ovanstående tre taxeringskontor. Dessutom föreslås ärenden beträffande vissa skattskyldiga m. m. skola uppdelas på kontoren enligt följande.			Förutom bolag och föreningar skall till detta kontor även hänföras vissa fysiska personer i fåmansbolag	Gemensamma mål	Åtalsärenden			
Även läkare, tandläkare o. handelsresande	Även mål o. ärenden berörande den gemensamma nämnden	Även särskild fastighetstaxering						

**Av överståthållarämbetet föreslagen utbyggnadstakt från och med
budgetåret 1963/64**

Personal	Löne- grad	Personal- plan, gällande för budget- året 1962/63	1963 /64 + -	1964 /65 + -	1965 /66 + -	1966 /67 + -	1967 /68 + -	1968 /69 + -	S:a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Chefstjänstemän och mera kvalificerad personal</i>									
Skattedirektör	Bo 4	1							
Förste taxeringsintendent....	Bo 3	1							
Biträdande skattedirektör....	Bo 1		+ 1						+ 1
Förste assessor.....	Bo 1	1	- 1						- 1
Taxeringsintendent	Bo 1	6	- 2						- 2
Taxeringsintendent	Be 1	1	- 1						- 1
Revisionsintendent	Bo 1	1							
Biträdande taxeringsintendent	Ao 27	1	+ 9						+ 9
Biträdande revisionsintendent	Ao 27		+ 1	+ 1					+ 2
Assessor	Ao 27	3							
Förste taxeringsinspektör	Ao 25	9	- 9						- 9
Förste taxeringsrevisor	Ao 25	3							
Förste taxeringsinspektör	Ag 25	1	- 1						- 1
Förste taxeringsinspektör	Ao 23	14							
Förste taxeringsrevisor	Ao 23	10	+ 3	+ 2					+ 5
Förste byråsekreterare	Ao 23	1	+ 3						+ 3
Förste taxeringsinspektör	Ao 21	13							
Förste taxeringsrevisor	Ao 21	10	+ 3	+ 2					+ 5
Förste byråsekreterare	Ao 21	2	+ 3						+ 3
Taxeringsinspektör	Ao 19	13	¹ - 13						- 13
Amanuens	Af 17								
	Ae 19	14	¹ - 6						- 6
Taxeringsrevisor	Af 17								
	Ae 19	2	+ 5						+ 5
Summa		107	- 5	+ 5					-
<i>Taxeringsassistenter</i>									
Förste taxeringsassistent	Ao 19	2			+ 1	+ 1	+ 3	+ 2	+ 7
Taxeringsassistent	Ao 17	18		+ 5	+ 4	+ 7	+ 10	+ 2	+ 28
Summa		20		+ 5	+ 5	+ 8	+ 13	+ 4	+ 35
<i>Kanslistpersonal</i>									
Byråassistent	Ao 21		+ 4						+ 4
Förste kanslist	Ao, Ae 19	4				+ 2	+ 5	+ 5	+ 12
Kanslist	Ao 15	6		+ 4	+ 4	+ 4	+ 4		+ 16
Kanslist	Af 9								
	Ae 13	9	+ 17						+ 17
Summa		19	+ 21	+ 4	+ 4	+ 6	+ 9	+ 5	+ 49
<i>Biträdespersonal</i>									
Kontorsskrivare	Ao 13		+ 4						+ 4
Kanslistskrivare	Ao, Ae 11	16	- 1						- 1

¹ Avvecklas successivt allteftersom vakanser uppstå.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kansliskrivare	Ag 11	1	- 1						- 1
Kontorist	Ao, Ae 9	11	+ 4			+ 2	+ 2		+ 8
Kanslibitråde	Ao, Ae 7	37	+ 12	+ 5	+ 5	+ 5	+ 5	+ 3	+ 35
Kontorsbiträde.....	Af 2 Ao 5	70	+ 20	+ 2	+ 3	+ 8	+ 13	+ 2	+ 48
Summa		135	+ 38	+ 7	+ 8	+ 15	+ 20	+ 5	+ 93
<i>Expeditionsvaktpersonal</i>									
Materialförvaltare	Ao 10	1							
Förste expeditionsvakt	Ao 9		+ 1						+ 1
Expeditionsvakt	Ao, Ae 7	14	- 1						- 1
Summa		15	-						-
Totalsumma		296	+ 54	+ 21	+ 17	+ 29	+ 42	+ 14	+ 177

**Cheftjänstemän och mera kvalificerad personal vid överståthållarämbetets
skatteavdelning (enl. dep. förslag)**

Personal	Lönegrad	Gällande personalplan	Totalt vid full utbyggnad
1	2	3	4
Skattedirektör	Bo 4	1	1
Förste taxeringsintendent	Bo 3	1	1
Förste assessor	Bo 1 ^a	1	1
Revisionsintendent	Bo 1 ^a	1	1
Taxeringsintendent	Bo 1 ^a	6	4
Taxeringsintendent	Be 1	1	—
Bitr. taxeringsintendent	Ao 27 ^a	1	1 ⁶
Bitr. revisionsintendent	Ao 27 ^a	—	2
Assessor	Ao 27	3	3
Assessor	Ao 25	—	1
Byrådirektör	Ao, Ae 25	—	2 ²
Förste taxeringsinspektör	Ao 25	9	4
Förste taxeringsrevisor	Ao 25	3	3
Förste taxeringsinspektör	Ag 25	1	—
Förste taxeringsinspektör	Ao 23	14	7
Förste taxeringsrevisor	Ao 23	10	20
Förste byråsekreterare	Ao 23	1	4
Förste taxeringsinspektör	Ao 21	13	4
Förste taxeringsrevisor	Ao 21	10	10
Förste byråsekreterare	Ao 21	2	3
Taxeringsinspektör	Ao 19	13	—
Amanuens	Af 17—Ae 19	14	4
Taxeringsrevisor	Af 17—Ae 19	2	7
Summa		107	88

¹ Lokala taxeringskontoren 3, bolagstaxeringskontoret 1, varuskattekontoret 1, förste taxeringsintendentens exp. 1.

² ATP-expeditionen 1, kupongskattekontoret 1.

³ Avlöningsförstärkning med 2 760 kronor per år.

Bilaga 6

**Taxeringsassistenter och kanslistpersonal vid överståthållarämbetets
skatteavdelning (enl. dep. förslag)**

Personal	Lönegrad	Gällande personalplan	Totalt vid full utbyggnad
1	2	3	4
Förste taxeringsassistent	Ao 19	2	9
Taxeringsassistent	Ao 17	18	41
Summa taxeringsassistenter		20	50
Förste kanslist	Ao, Ae 19	4	18
Kanslist	Ao 15	6	22
Kanslist	Af 9 — Ae 13	9	21
Summa kanslistpersonal		19	61

**Biträdespersonal vid överståthållarämbetets skatteavdelning
(enl. dep. förslag)**

Personal	Lönegrad	Gällande personalplan	Totalt vid full utbyggnad
1	2	3	4
Kansliskrivare	Ao, Ae 11	16	25 (1)
Kontorist	Ao, Ae 9	11	34 (9)
Kanslibitråde	Ao, Ae 7	37	63 (12)
Kontorsbiträde	Af 2 — Ao 5	70	72 (12)
Summa biträdespersonal		134	194 (34)

Siffrorna inom parentes avser taxeringsassistenternas biträden.

**Chefstjänstemän och mera kvalificerad personal vid överståthållarämbetets
skatteavdelning vid full utbyggnad (enl. dep. förslag)**

Personal	Löne- grad	Allmänna avd.		Taxeringsavdelningen			Kupong- skatte- kontoret	Total- summa
		Pröv- nings- nämndens kansli	Allm. avd. utom PN:s kansli	Revi- sions- kon- toret	Varu- skatte- kontoret	Taxe- rings- avd. i övrigt		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Skattedirektör	Bo 4							1
Förste tax.int.	Bo 3					1		1
Förste assessor	Bo 1		1					1
Revisionsint.	Bo 1			1				1
Taxeringsint.	Bo 1					4		4
Bitr. tax.int.	Ao 27				1	5		6
Bitr. rev.int.	Ao 27			2				2
Assessor	Ao 27	1	2					3
Assessor	Ao 25	1						1
Byrådirektör	Ao 25						1	1
Byrådirektör	Ae 25					¹ 1		1
Förste tax.insp.	Ao 25					4		4
Förste tax.rev.	Ao 25			3				3
Förste tax.insp.	Ao 23					7		7
Förste tax.rev.	Ao 23			20				20
Förste byråsekr.	Ao 23	2	2					4
Förste tax.insp.	Ao 21					4		4
Förste tax.rev.	Ao 21			10				10
Förste byråsekr.	Ao 21	2	1					3
Amanuens	Af 17— Ae 19					4		4
Taxeringsrev.	Af 17— Ae 19			7				7
Summa		6	6	43	1	30	1	87

¹ ATP-expeditionen.

**Taxeringsassistenter, kanslist-, biträdes- o. expeditiionsvaktpersonal vid
överståthållarämbetets skatteavdelning vid full utbyggnad
(enl. dep. förslag)**

Personal	Löne- grad	Allmänna avd.		Taxeringsavdelningen			Kupong- skatte- kontoret	Total- summa
		Pröv- nings- nämndens kansli	Allm. avd. utom PN:s kansli	Revi- sions- kon- toret	Varu- skatte- kontoret	Taxe- rings- avd. i övrigt		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Tax.assistenter</i>								
Förste tax.assistent..	Ao 19			9				9
Tax.assistent.....	Ao 17			41				41
Summa tax.assist.				50				50
<i>Kanslistpersonal</i>								
Förste kanslist	Ao 19	1	2	9		6		18
Kanslist	Ao 15	5	2	9	2	4		22
Kanslist	Af 9— Ae 13	5	1	7	4	4		21
Summa kanslist- personal		11	5	25	6	14		61
<i>Biträdespersonal</i>								
Kansliskrivare	A 11		2	4 (1)	2	16	1	25
Kontorist	A 9	3	2	15 (9)	1	12	1	34
Kanslibitråde	A 7	8	6	19 (12)	5	21	4	63
Kontorsbiträde.....	Af 2— Ao 5	13	9	18 (12)	9	15	8	72
Summa biträdes- personal		24	19	56 (34)	17	64	14	194
<i>Exp.vaktpersonal</i>								
Materialförvalt.	Ao 10		1					1
Förste exp.vakt	Ao 9		1					1
Exp.vakt	Ao, Ae 7		13					13
Summa exp.vakt- personal			15					15

¹ 1 förste kanslist samt 12 kansliskrivare i Ae 11, 4 kontorister i Ae 9, 17 kanslibiträden i Ae 7 och 4 kontorsbiträden i reglerad befordringgång är avsedda för arbete med allmänna tilläggs pensioneringen. Siffrorna inom parentes anger taxeringsassistenternas biträden.

**Sammanställning över utbyggnadstakt vid överståthållarämbetets skatteavdelning från och med budgetåret
1963/64 (enl. dep. förslag)**

Personal	Lönegrad	Personal- plan, gällande för budget- året 1962/63	1963/64		1964/65		1965/66		1966/67		1967/68		1968/69		S:a
			+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						10
<i>Chefstjänstemän och mera kvalificerad personal</i>															
Skattedirektör	Bo 4	1													
Förste taxeringsintendent	Bo 3	1													
Förste assessor	Bo 1	1													
Taxeringsintendent	Bo 1	6	-	2										-	2
Taxeringsintendent	Be 1	1	-	1										-	1
Revisionsintendent	Bo 1	1													
Biträdande taxeringsintendent	Ao 27	1	+	5										+	5
Biträdande revisionsintendent	Ao 27	1	+	1					+	1				+	2
Assessor	Ao 27	3													
Assessor	Ao 25		+	1										+	1
Byrådirektör	Ao 25		+	1										+	1
Byrådirektör	Ae 25		+	1										+	1
Förste taxeringsinspektör	Ao 25	9	-	5										-	5
Förste taxeringsrevisor	Ao 25	3													
Förste taxeringsinspektör	Ag 25	1	-	1										-	1
Förste taxeringsinspektör	Ao 23	14	-	7										-	7
Förste taxeringsrevisor	Ao 23	10	+	3	+	4	+	3						+	10
Förste byråsekreterare	Ao 23	1	+	3										+	3
Förste taxeringsinspektör	Ac 21	13	-	9										-	9
Förste taxeringsrevisor	Ao 21	10													

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Förste byråsekreterare	Ao 21	2	+ 1						+ 1
Taxeringsinspektör	Ao 19	13	- 13						- 13
Amanuens	Af 17—	14	- 10						- 10
	Ae 19								
Taxeringsrevisor	Af 17—	2		+ 3	+ 2				+ 5
	Ae 19								
Summa		107	- 32	+ 7	+ 5	+ 1			- 19
<i>Taxeringsassistenter</i>									
Förste taxeringsassistent	Ao 19	2	+ 1		+ 1	+ 2	+ 2	+ 1	+ 7
Taxeringsassistent	Ao 17	18	- 1	+ 3	+ 3	+ 7	+ 6	+ 5	+ 23
Summa		20		+ 3	+ 4	+ 9	+ 8	+ 6	+ 30
<i>Kanslistpersonal</i>									
Förste kanslist	Ao, Ae 19	4				+ 2	+ 6	+ 6	+ 14
Kanslist	Ao 15	6		+ 4	+ 4	+ 4	+ 4		+ 16
Kanslist	Af 9—	9	+ 12						+ 12
	Ae 13								
Summa		19	+ 12	+ 4	+ 4	+ 6	+ 10	+ 6	+ 42
<i>Biträdespersonal</i>									
Kansliskrivare	Ao, Ae 11	16	+ 6			+ 1	+ 1	+ 1 (1)	+ 9
Kontorist	Ao, Ae 9	11	+ 8 (1)	+ 1 (1)	+ 2 (2)	+ 4 (3)	+ 4 (2)	+ 4	+ 23
Kanslibitråde	Ao, Ae 7	37	+ 16 (6)	+ 4 (1)	+ 1 (1)	+ 2 (1)	+ 2 (2)	+ 1 (1)	+ 26
Kontorsbiträde	Af 2—	70	- 5	+ 1 (1)	+ 1 (1)	+ 1 (1)	+ 2 (2)	+ 2 (2)	+ 2
	Ao 5								
Summa		134	+ 25	+ 6	+ 4	+ 8	+ 9	+ 8	+ 60
<i>Expeditionsvaktpersonal</i>									
Materialförvaltare	Ao 10	1							
Förste expeditionsvakt	Ao 9		+ 1						
Expeditionsvakt	Ao, Ae 7	14	- 1						
Summa		15							
Totalsumma		295	+ 5	+ 20	+ 17	+ 24	+ 27	+ 20	+ 113

Siffrorna inom parentes avser taxeringsassistenternas biträden.

Innehållsförteckning

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Författningsförslag	2
I. Inledning	3
II. Nuvarande taxeringsorganisation i Stockholm	5
Taxeringsavdelningen	5
Allmänna avdelningen	11
III. Överståthållarämbetets förslag till ny organisation vid skatteavdelningen	12
Topporganisationen inom taxeringsavdelningen	16
Taxeringsassistentorganisationen samt taxeringen i övrigt i första instans	20
De lokala taxeringskontoren och bolagstaxeringskontoret ..	22
Revisionskontoret	24
Biträdespersonal å taxeringsavdelningen utom varuskattekontoret och ATP-detaljerna	26
Taxeringsassistentorganisationen samt taxeringen i övrigt i första instans	27
Taxeringskontoren och förste taxeringsintendentens expedition	28
Revisionskontoret	30
Varuskattekontoret	30
ATP-expeditionen samt tilläggs pensioneringens administration i övrigt	32
Prövningsnämndens kansli	33
Kupongskattekontoret	35
Övriga frågor	36
Övergångsanordningar	37
IV. Statskontorets utlåtande	40
Taxeringsorganisationen i första instans	40
Revisionskontoret	41
Varuskattekontoret	41
Taxeringsavdelningen i övrigt (taxeringskontoren)	42
Biträdespersonalen å taxeringsavdelningen	42
Taxeringsassistentorganisationen samt taxeringen i första instans	42
Revisionskontoret	43
Topporganisationen inom taxeringsavdelningen	43
Prövningsnämndens kansli	44
Kupongskattekontoret	44
V. Remissyttrandena	45
VI. Departementschefen	65

Bilagor

Bilaga 1. Personal å överståthållarämbetets skatteavdelning enligt ämbetets förslag vid indelning till tjänstgöring på olika detaljer per den 15 oktober	74
Bilaga 2. Överståthållarämbetets förslag till indelning i 3 lokala taxeringskontor	76
Bilaga 3. Överståthållarämbetets förslag till topporganisation å taxeringsavdelningen	77
Bilaga 4. Av överståthållarämbetet föreslagen utbyggnadstakt från och med budgetåret 1963/64	78
Bilaga 5. Chefstjänstemän och mera kvalificerad personal vid överståthållarämbetets skatteavdelning (enl. dep. förslag) ..	80
Bilaga 6. Taxeringsassistenter och kanslistpersonal vid överståthållarämbetets skatteavdelning (enl. dep. förslag)	81
Biträdespersonal vid överståthållarämbetets skatteavdelning (enl. dep. förslag)	81
Bilaga 7. Chefstjänstemän och mera kvalificerad personal vid överståthållarämbetets skatteavdelning vid full utbyggnad (enl. dep. förslag)	82
Bilaga 8. Taxeringsassistenter, kanslist-, biträdes- o. expeditionsvaktpersonal vid överståthållarämbetets skatteavdelning vid full utbyggnad (enl. dep. förslag)	83
Bilaga 9. Sammanställning över utbyggnadstakt vid överståthållarämbetets skatteavdelning från och med budgetåret 1963/64 (enl. dep. förslag)	84